

FÖRSVARSMAKTENS ÅRSREDOVISNING

2001

***BILAGA 3
Internationell verksamhet***

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	OMFATTNING.....	1
2	SAMMANFATTNING.....	3
2.1	SAMMANFATTNING FREDSFÄRMJANDE VERKSAMHET	3
2.2	SAMMANFATTNING INTERNATIONELLA INSATSER.....	3
2.3	SAMMANFATTNING AMMUNITIONS- OCH MINRÖJNINGSFÖRMÅGA	5
2.4	SAMMANFATTNING UTVECKLING AV NORDISKT FÖRSVARSSAMARBETE INKLUSIVE NORDCAPS.....	5
2.5	SAMMANFATTNING FÖRSVARSMAKTENS VERKSAMHET INOM RAMEN FÖR SHIRBRIG.....	6
2.6	SAMMANFATTNING ÅTERBETALNINGAR FRÅN FN.....	6
2.7	SAMMANFATTNING KURSER OCH UTBILDNINGAR INFÖR INTERNATIONELL VERKSAMHET	6
2.8	SAMMANFATTNING UTBILDNING INTERNATIONELL SAMVERKANSFÖRMÅGA	6
2.9	SAMMANFATTNING UTVÄRDERING AV ÖVNINGAR INOM RAMEN FÖR PFF ELLER PFF:S ANDA	7
2.10	SAMMANFATTNING UTVÄRDERING AV ERFARENHETER FRÅN IPP.....	9
3	VERKSAMHETSGREN FREDSFÄRMJANDE VERKSAMHET	10
3.1	INLEDNING.....	10
3.2	FREDSFÄRMJANDE VERKSAMHET SOM FINANSIERAS FRÅN UTGIFTSOMRÅDE 5, ANSLAGET 5:7 FREDSFÄRMJANDE VERKSAMHET SOM FÖRSVARSMAKTEN DELTAR I.....	11
3.3	UNMOP (UNITED NATIONS MISSION OF OBSERVERS IN PREVLAKA).....	14
3.4	UNTSO (UNITED NATIONS TRUCE SUPERVISION ORGANISATION).....	16
3.5	UNMOGIP (UNITED NATIONS MILITARY OBSERVER GROUP IN INDIA AND PAKISTAN).....	19
3.6	UNIKOM (UNITED NATIONS IRAQ- KUWAIT OBSERVER MISSION)	23
3.7	UNOMIG (UNITED NATIONS OBSERVER MISSION IN GEORGIA).....	25
3.8	NNSC (NEUTRAL NATIONS SUPERVISORY COMMISSION)	29
3.9	EUMM (EUROPEAN UNION MONITOR MISSION).....	31
3.10	MINUGUA (COMISIÓN DE VERIFICACION DE LA MISION INTERNACIONAL DE LAS NACIONES UNIDAS PARA GUATEMALA)	36
3.11	WEUDAM (WESTERN EUROPEAN UNION DEMINING ASSISTANCE MISSION IN CROATIA).....	39
3.12	MONUC (UNITED NATIONS OBSERVER MISSION IN THE DEM. REP. OF CONGO).....	41
3.13	UNSMIA (UNITED NATIONS SPECIAL MISSION TO AFGHANISTAN).....	43
3.14	OSCE (ORGANISATION FOR SECURITY AND CO-OPERATION IN EUROPE).....	45
3.15	UNTAET (UNITED NATIONS TRANSITIONAL ADMINISTRATION IN EAST TIMOR).....	48
3.16	UNAMSIL (UNITED NATIONS ASSISTANCE MISSION TO SIERRA LEONE	50
3.17	UNMEE (UNITED NATIONS MISSION IN ERITREA AND ETHIOPIA).....	53
3.18	CMAC/MDD (CAMBODIAN MINE ACTION CENTRE/MINE DETECTING DOG PROGRAM)	56
3.19	PERSONALSAMMANSTÄLLNING.....	58
4	VERKSAMHETSGREN INTERNATIONELLA INSATSER.....	59
4.1	INLEDNING.....	59
4.2	INTERNATIONELLA INSATSER SOM FINANSIERAS FRÅN UTGIFTSOMRÅDE 6, ANSLAGET 6:2 FREDSFÄRMJANDE TRUPPINSATSER SOM FÖRSVARSMAKTEN DELTAGIT I	62
4.3	KFOR (KOSOVO FORCE)	64
4.4	SFOR (STABILISATION FORCE)	69
4.5	SHIRBRIG (UNMEE).....	70
4.6	ERFARENHETER AV DET SVENSKA DELTAGANDET	70
4.7	FÖRSVARSMAKTENS BEDÖMNING OM FORTSÄTTNING AV INSATSERNA.....	72
5	UTVECKLINGEN INOM AMMUNITIONS- OCH MINRÖJNINGSSOMRÅDET FÖR INTERNATIONELLA	

FREDSFRÄMJANDE OCH HUMANITÄRA INSATSER.....	73
5.1 LANDMINRÖJNING.....	73
5.2 SJÖMINRÖJNING.....	80
6 UTVECKLING AV NORDISKT FÖRSVARSSAMARBETE INKLUSIVE NORDCAPS	85
6.1 NORDISKT FÖRSVARSSAMARBETE.....	85
6.2 NORDCAPS (NORDIC COORDINATED ARRANGEMENT FOR MILITARY PEACE SUPPORT).....	85
7 FÖRSVARSMAKTENS VERKSAMHET INOM RAMEN FÖR SHIRBRIG.....	86
7.1 GENOMFÖRD VERKSAMHET.....	87
8 ÅTERBETALNINGAR FRÅN FN.....	88
8.1 INLEDNING.....	88
8.2 UNDER BUDGETÅRET ÅTERBETALDA MEDEL SOM GOTTSKRIVITS ANSLAG 5:7 ANSLAGSPOST 1.....	88
8.3 FRAMSTÄLLDA KRAV (ACKUMULERAT), TIDIGARE ÅTERBETALDA MEDEL OCH UNDER BUDGETÅRET ÅTERBETALDA MEDEL	89
9 KURSER OCH UTBILDNINGAR FÖR INTERNATIONELL VERKSAMHET	94
9.1 REDOVISNING AV KURSER SOM GENOMFÖRTS FÖR INTERNATIONELL VERKSAMHET	94
10 UTBILDNING INTERNATIONELL SAMVERKANSFÖRMÅGA.....	98
10.1 ALLMÄNT	98
10.2 SPRÅK	98
10.3 ÖVRIGA INTERNATIONELLA UTBILDNINGAR.....	98
11 UTVÄRDERING AV ÖVNINGAR INOM RAMEN FÖR PFF ELLER PFF:S ANDA.....	101
11.1 REDOVISNING AV RESPEKTIVE AKTIVITET	101
11.2 ÖVRIGT SVENSKT DELTAGANDE	116
12 UTVÄRDERING AV ERFARENHETER FRÅN IPP.....	118
12.1 REDOVISNING.....	118

1 Omfattning

Bilagan omfattar en redovisning av:

Verksamhetsgren fredsfrämjande verksamhet

- Vilken fredsfrämjande verksamhet som finansieras från utgiftsområde 5, anslaget 5:7 Fredsfrämjande verksamhet som Försvarmakten deltar i, en sammanfattning av mandatet och dess utsträckning i tiden, läget mellan parterna och vid de svenska enheterna samt under perioden genomförd verksamhet, antalet över året tjänstgörande svensk personal och erfarenheter av det svenska deltagandet.

Verksamhetsgren internationella insatser

- Vilka insatser som finansieras från utgiftsområde 6, anslaget 6:2 Fredsfrämjande truppinsatser som Försvarmakten deltagit i, en sammanfattning av mandatet och dess utsträckning i tiden, läget mellan parterna och vid de svenska enheterna samt under perioden genomförd verksamhet, antalet över året tjänstgörande svensk personal, erfarenheter av det svenska deltagandet, speciellt analyserade erfarenheter som berör policy, insatsplanering, operativ planering och beredskap, folkrätt och internationella avtal, materielutveckling samt förbandsutveckling (PARP och kapacitetsmål för EU:s militära krishanteringsförmåga, Headline Goal), hur dessa erfarenheter avses tas tillvara såväl nationellt som internationellt och Försvarmaktens bedömning av om insatsen bör fortsätta i dess nuvarande form och om så inte är fallet, en redovisning av vilka förändringar som Försvarmakten anser bör genomföras.

Verksamhetsgren beredskap

- Vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla ammunitions- och minröjningsförmågan samt hur dessa har påverkat Försvarmaktens förmåga att verka på området.
- Vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla samarbetet och vilka resultat som uppnåtts vid deltagandet i utvecklingen av nordiskt försvarssamarbete inklusive Nordcaps (Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support).
- Vilka åtgärder som vidtagits för att utveckla samarbetet och vilka resultat som uppnåtts vid deltagandet i utvecklingen av samarbetet inom ramen för Shirbrig (The Multinational Stand-by High Readiness Brigade for UN Operations).
- Till FN framställda krav (ackumulerat), tidigare återbetalda medel, under budgetåret återbetalda medel och under budgetåret återbetalda medel som regeringen beslutat att Försvarmakten får utnyttja.
- Vilka kurser och utbildningar som genomförts i Sverige och i utlandet inom ramen för EU, FN, OSSE, PFF och Nordcaps. Utgifterna för dessa och antalet elever som genomgått varje kurs redovisas. Vidare redovisas vilken verksamhet med angivandet av antal elever, som finansierats från utgiftsområde 5 Utrikesförvaltning och internationell samverkan respektive utgiftsområde Totalförsvaret.
- Vilka som omfattats av utbildning vad gäller internationell samverkansförmåga (bl.a. språk,

stabsarbetsmetodik och ledningsmetoder) samt utbildningens innehåll.

- Den utvärdering av de övningar som Försvarmakten genomfört inom ramen för PFF och i PFF:s anda. I utvärderingen ingår det svenska deltagandets utformning, övriga staters deltagande, erfarenheter av det svenska deltagandet och hur dessa erfarenheter avses tas tillvara.
- En utvärdering av erfarenheter från deltagande i aktiviteter inom de olika samarbetsområdena i Sveriges individuella partnerskapsprogram (IPP). Utvärderingen är kopplad till de partnerskapsmål som regeringen beslutat anta inom ramen för planerings- och översynsprocessen (PARP).

2 Sammanfattning

2.1 Sammanfattning fredsrämjande verksamhet

Terrorattacken i USA och bombningarna i Afghanistan med efterföljande säkerhetspolitiska och militära utvecklingen har medfört att Försvarsmakten utökat kravet på uppföljningen av svenskar som ingår i utlandsstyrkan. Detta sker med särskild fokus på missionerna i Afghanistan (UNSMMA), Pakistan (UNMOGIP), Mellan Östern (UNTSO) och Kuwait (UNIKOM).

Under året har rekrytering till observatörsmissionerna skett vid ett tillfälle. Totalt har 223 personer sökt dessa missioner. En tendens har varit att antalet sökande med tidigare utlandserfarenhet minskat.

Under året har antalet befattningar uppgått till 82 inklusive fem stabsbefattningar i SHIRBRIG/UNMEE där samtliga har varit bemannade under året. I vissa fall har befattningarna varit bemannade med personal med lägre grad än vad som är efterfrågat från de olika organisationerna. Totalt har 135 individer tjänstgjort under året, inklusive fem i SHIRBRIG/UNMEE.

Avbrytande av rotationer för att reducera antalet observatörer påbörjades i oktober. Under årets sista kvartal har neddragningar fortsatt och reducering med total sju befattningar har beslutats vilka fördelats enligt följande. UNMOP 1, UNTSO 3, UNMEE 1, UNIKOM 1, UNMOGIP 1. Ur personalhänseende är det olyckligt att antalet observatörer i flera missioner reducerats med så kort varsel.

Svenskt deltagande i WEUDAM och UNMOP har under året avvecklats.

2.2 Sammanfattning internationella insatser

Den operativa förmågan vid svenska insatsenheter i KFOR har under det gångna året upprätthållits på anbefalld nivå. Den svenska bataljonen har utöver ordinarie uppgifter inom bataljonens ansvarsområde även deltagit med förbandsenheter vid operationer utanför bataljonens ansvarsområde. Dessa operationer har bl a genomförts vid gränsen mot FYROM och i Mitrovica. Bataljonen har under ett halvårs tid förstärkts med kompani ur IA 01-bataljonen. Under del av året har den svenska bataljonen förstärkts med ett kompani ur den brittiska bataljonen.

Den svenska Mine Awareness Training Team (MATT) enheten avvecklades under december.

Under november avslutades utbildningen av KS 05 och utvärderingen visade på en hög grad av måluppfyllnad och styrkan kunde avlösa den sedan sju månader operativa styrkan KS 04 i KOSOVO under slutet av året.

Hotbilden och operationernas karaktär har förändrats under året och andelen underrättelse- och säkerhetsoperationer har ökat. Den förändrade hotbilden samt det faktum att beredduppgiften "CRITICAL EFFORT" nedtonats har ställt andra krav framförallt vad avser tung materiel. Förändringsarbetet planeras och genomförs under ett antal rotationer för att därmed anpassas till övriga förband i området.

Trenden att svenska förband understödjer eller underställes förband från andra nationer eller får förband från andra nationer sig underställda har fortsatt under året. Detta sker ofta med mycket kort förvarningstid och stor variation på verksamhet. Arbetet med att skapa multinationella förbandsenheter fortskrider. Under året har MNMPCoy och MNTPCoy organiserats.

Osäkerheten och mediaintresset om vilka risker och hot som personalen inom KOSOVO-styrkan kan ha blivit utsatta för, till följd av att NATO nyttjande ammunition innehållande utarmat uran under flygbombningarna mot KOSOVO, var mycket påtagliga vid årets början. I samband med detta genomfördes två större hälsoundersökningar av Kosovopersonal med gott resultat. Med den information och de åtgärder som vidtogs vid dåvarande operativa styrkan ur KS 03 och vid Försvarsmakten kunde oron dämpas såväl inom den operativa styrkan som vid den styrka som påbörjade utbildningen under första kvartalet.

Under året har två Kosovo-bataljoner utbildats (KS 04 samt KS 05). Utbildningstiden har varit varierande beroende på vilken befattning som avses. Ett genomsnittsvärde är fem till sex veckors utbildning. Under en bataljonsutbildning genomförs ca 80 olika utbildningslinjer, där huvuddelen av Försvarsmaktens centra och förband är involverade. Huvuddelen av utbildningen har genomförts vid SWEDINT, Livgardet, P10 samt S1/LedS.

SFOR

Efter det att Finland lämnade den Nordisk-polska bataljonsstridsgruppen, (NPBG), i mars, övertog Sverige ansvaret som Lead Nation för CIMIC-verksamheten. Till följd av detta har den svenska enheten till viss del omstrukturerats och anpassningen är inne i sin slutfas.

Under året har CIMIC-styrkan utfört projekt, med bl a finansiella medel från Sida, främst vägbyggnationer, till stöd för flyktingåtervändande. I november undertecknades nytt avtal med Sida för fortsatt stöd under 2002.

Under året har DB11 och DB12 utbildats. Vid varje tillfälle har ca 25 man genomfört sin utbildning. Huvuddelen av genomförd utbildning har varit CIMIC, men eftersom styrkan består av flera andra befattningar/specialister, har även andra utbildningslinjer genomförts.

Utbildningen har i stort bestått av en veckas befattningsutbildning, en veckas grundläggande soldatutbildning (GSU) samt en vecka med övrig utbildning och information. Utbildningen har avslutats med

en kort slutövning. Uppnått resultat har vid båda utbildningstillfällena varit gott och personalen har varit väl förberedd för sin tjänstgöring i missionsområdet.

SHIRBRIG (UNMEE)

Under året har fem stabsofficerare tjänstgjort i staben för FN:s snabbinsatsbrigad (SHIRBRIG) som varit insatt i Eritrea och Etiopien (UNMEE). Dessa roterade hem under maj månad då den planerade insatsen för SHIRBRIG var avslutad.

2.3 Sammanfattning ammunitions- och minröjningsförmåga

Verksamheten under året har karakteriserats av att

- studier, utveckling och utvärdering av materiel, metoder, regelverk etc. genomförts,
- utbildning och internationellt utbyte hållits på en relativt hög nivå trots ett svårt budgetläge men,
- i övrigt minskade ambitioner inom verksamhetsområdet.

Sammantaget har Försvarsmaktens förmåga ökat något främst med hänsyn till att utbildningen och det internationella samarbetet har skett på en relativt hög nivå. En god grund har lagts för fortsatt verksamhet, bl a har anskaffning av utrustning skett. Försök och utvärdering av mekanisk landminröjning har fungerat mycket bra, samtidigt har tyvärr ambitionerna med amsökhundekipage, främst av ekonomiska skäl, behövt sänkas under såväl planerad som godtagbar nivå.

2.4 Sammanfattning utveckling av nordiskt försvarssamarbete inklusive NORDCAPS

Under året har Försvarsmakten utvecklat det nordiska försvarssamarbetet främst med Finland, men även i viss utsträckning med Norge och Danmark. Samarbetet med Finland har omfattat bl a såväl övningsverksamhet som arbete avseende överföring av sjö- och luftlägesinformation. Samarbetet med Norge och Danmark har omfattat såväl viss övningsverksamhet som personalutbyte och studiebesök.

Under året har arbetet inom NORDCAPS (Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support) fördjupats, främst avseende utveckling av en nordisk styrka upp till brigadstorlek. Sverige har därvidlag åtagit sig ett samordnande ansvar för utveckling av en logistikenhet till nordisk brigad. Försvarsmakten planerar för deltagande i nordisk brigad i enlighet med Försvarsmaktens svar på Försvarsdepartementets anmodan att lämna detaljerat förslag på svenska styrkor inom nordisk brigad.

2.5 Sammanfattning Försvarsmaktens verksamhet inom ramen för SHIRBRIG

SHIRBRIG (Multinational Stand-by High Readiness Brigade for UN Operations) stab, där bland annat svensk stabspersonal ingick, ledde FN insatser i UNMEE (Etiopien/Eritrea) fram till maj 2001. Förbandet är åter anmält insatsberett till FN från 2002-01-01.

2.6 Sammanfattning återbetalningar från FN

FN har under 2001 till Sverige till fullo betalt "Contingency Owned Equipment" (COE) för UNPROFOR, UNOSOM, MINURSO och UNPREDEP. Även större delen av UNIFIL är betald. Totalt har FN under 2001 till Sverige återbetalt SEK 154 746 216,74.

Beträffande observatörsmissioner kommer uppgifter angående framställda krav att utökas under 2002 eftersom det fortfarande råder en viss eftersläpning från 1997 och framåt.

2.7 Sammanfattning kurser och utbildningar inför internationell verksamhet

Genomförande och deltagande i kurser och utbildningar inför internationell verksamhet har under året legat på en fortsatt hög nivå. I Sverige har sammantaget 433 elever från 45 nationer deltagit i 17 kurser vid SWEDINT och SWEDEC. Sverige har skickat 78 elever och 18 instruktörer till 15 kurser i 5 olika länder.

Genomförande och deltagande i kurser och utbildningar har medverkat till att Försvarsmakten ytterligare har närmat sig de interoperabilitetsmål som satts upp för året. Det är vidare en förutsättning för att Försvarsmakten ska kunna lösa sina uppgifter inom den internationella verksamheten.

2.8 Sammanfattning utbildning internationell samverkansförmåga

Under året har ett stort antal personer deltagit vid kurser inom framförallt ramen för partnerskap för fred. Syftet med varje enskilt deltagande i en kurs har varit att öka volymen personal med erforderlig kompetens för att stödja uppbyggnaden av Försvarsmaktens förmåga att delta i internationella operationer.

Språkutbildningskurser har främst genomförts av personal som är inplanerad att åka ut på olika övningar/studier/tjänstgöringar samt av personal som i sin tjänst inom Försvarsmakten arbetar mycket med internationella kontakter.

Ett mindre antal officerare har även bedrivit intensivstudier i andra språk, både i och utanför Sverige. Dessa officerare har uteslutande varit blivande försvars- eller specialattachéer.

2.9 Sammanfattning utvärdering av övningar inom ramen för PFF eller PFF:s anda

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har under 2001 deltagit i flera PFF-övningar och övningar i andan av PFF.

Därutöver har Försvarsmakten deltagit i vissa Nato-övningar, främst ALLIED EFFORT 01, som inte är rena PFF-övningar eller övningar i andan av PFF, men där ett deltagande uppfattas som ett engagemang inom ramen för PFF, eftersom Partnerskapländerna inbjudits att delta genom att övningarna presenterats i Partnership Work Programme.

Inför genomförandet av övningarna under 2001 har Försvarsmakten avdelat stora resurser för planering och förberedelser. Försvarsmakten har även genomfört slutlig planering för 2002 samt övergripande planering för perioden 2003-2006.

Försvarsmakten har deltagit med förband och/eller materiel i följande PFF-övningar och övningar i andan av PFF: COMBINED ENDEAVOR 01, COOPERATIVE BALTIC EYE 01, BALTOPS 01, NORDIC PEACE 01, COOPERATIVE KEY 01 och BARENTS RESCUE 01.

Försvarsmakten har också deltagit med stabsofficerare i följande PFF-övningar och övningar i andan av PFF: COOPERATIVE OSPREY 01, COOPERATIVE TIDE 01, PEACE SHIELD 01 och COOPERATIVE POSEIDON 01.

Sverige har som värd genomfört i andan av PFF-övningen VIKING 01 samt påbörjat förberedelserna för i andan av PFF-övningen NORDIC PEACE 02.

Övriga stators deltagande

Vid övningarna har deltagandet bestått av militära enheter från stater som är medlemmar i Nato, men även partnerskapländerna har medverkat i hög grad där Ryssland deltagande i övning BALTOPS 01 särskilt kan noteras. Även Non Governmental Organisations har deltagit, främst UNHCR och Internationella Röda Korskommittén (ICRC).

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Förutom de under respektive övning redovisade erfarenheterna kan ett antal generella iakttagelser göras:

Nato Exercise Planning Guide är styrande för PFF-övningar eller övningar i andan av PFF. Genomförandet sträcker sig över en period om 18 månader med planeringskonferenser (IPC, MPC, FPC) och "workshops" inför varje övning. Inför genomförandet av övningarna är det av stor vikt att Försvarmakten deltar vid dessa. Vid något tillfälle har, av skilda anledningar, detta inte kunnat uppfyllas vilket inneburit negativa effekter för inblandade parter. Den relativt långa processen för planering, förberedelser och genomförande av övningarna ställer höga krav på Försvarmaktens planeringssystem (Försvarmaktsplanering och Verksamhetsledning). Försvarmakten måste utveckla förmågan att hantera Nato Exercise Planning Guide för att bättre inplanera dessa PFF-övningars delar så att de bildar ett sammanhang. De Försvarmaktsanställda som genomgått "PFP Exercise Planners Course" (XPC) vid SWEDINT eller motsvarande utbildning har bidragit till att planeringen av övningarna har utvecklats inom Försvarmakten.

För att kunna bemanna stabsbefattningar i internationella (Nato-)staber erfordras utbildning i CJTF (Combined Joint Task Force)-konceptet. Därför är det viktigt att personal- och bemanningsplaneringen tidigt identifierar detta utbildningsbehov och utnyttjar de utbildningar som finns, bl a vid AF-NORTH i Brunssum eller vid SWEDINT. Det omfattande deltagandet från Sverige i Nato CJTF HQ-övning ALLIED EFFORT rönste stor uppskattning. Skall Försvarmakten i framtiden vara med måste utbildning i CJTF-konceptet och GOP (Nato Guidelines for Operational Planning) intensifieras ytterligare. De som ingår i ILF-styrkan har under året fått ytterligare utbildning inför en eventuell insats. Personal ingående i ILF-styrkan bör i framtiden obligatoriskt delta i övningar av denna typ.

Vid samtliga övningar har den övergripande målsättningen varit att öva moment relevanta för Försvarmaktens deltagande i en Peace Support Operation (PSO). Särskild uppmärksamhet har ägnats övningsmoment som leder mot de interoperabilitetsmål som Sverige antagit för förband och personal som är anmälda till främst PARP (Planning and Review Process) och EU militära styrkeregister.

Övningarna har generellt varit givande. Svenskt deltagande och därmed ökat inflytande under åren har medfört att övningarnas kvalitet har höjts och att övningarna har anpassats till att bättre passa Försvarmaktens behov.

SWAFRAP-förband har utvärderats av Nato Assessment Team.

BARENTS RESCUE utgör en bra grund för fortsatt samarbete inom området civil-militär samverkan. Ansvar för denna typ av övningar åvilade i detta fall en civil myndighet vilket har fungerat bra. Fortsatt diskussion om framtida ansvar och upplägg av övning för civil-militär samverkan erfordras och Försvarmakten torde kunna bidra till stöd för fortsatta initiativ.

Hur avses dessa erfarenheter tas tillvara

De flesta uppmärksammande erfarenheter, såväl positiva som negativa, har till sin huvuddel redan tillvaratagits inom ramen för Försvarsmaktens fastställda procedur för utvärdering och omhändertagande av erfarenheter. I några fall omhändertas de i dialog mellan Regeringskansliet (Fö) och Försvarsmakten.

2.10 Sammanfattning utvärdering av erfarenheter från IPP

Inom samtliga samarbetsområden där deltagande i aktiviteter planerades och genomfördes har utbytet varit gott och positivt påverkat Försvarsmaktens utveckling mot ökad internationell förmåga. I de flesta fall får detta effekt i samband med utveckling och produktion av nya förband, men i vissa fall kan erfarenheterna implementeras direkt i befintliga förband. Prioritering har skett till de förband som är anmälda i, eller avses anmälas i PARP processen och/eller EU styrkeregister.

Ambitionsnivån inför 2001, syftande till att utveckla vår internationella förmåga, bedöms ha varit lämplig. Ambitionsnivån kunde dock inte innehållas, främst på grund av de ekonomiska reduceringar som Försvarsmakten tvingades genomföra under budgetåret. Deltagande med förband i övningar har prioriterats eftersom övningarna ger praktiska erfarenheter som bedöms både kunna implementeras på kortsikt och ligga till grund för framtida utveckling. Det uteblivna deltagandet i aktiviteter kan komma att fördröja Försvarsmaktens utveckling av den internationella förmågan.

3 Verksamhetsgren fredsfrämjande verksamhet

3.1 Inledning

Terrorattacken i USA och bombningarna i Afghanistan med efterföljande säkerhetspolitiska och militära utvecklingen har medfört att Försvarsmakten utökat kravet på uppföljningen av svenskar som ingår i utlandsstyrkan. Detta sker med särskild fokus på missionerna i Afghanistan (UNSMAs), Pakistan (UNMOGIP), Mellan Östern (UNTSO) och Kuwait (UNIKOM). Till följd av den ökade osäkerheten efter terrorattacken beslutade Försvarsmakten under slutet av september att "ta hem de anhöriga" från UNMOGIP. Hemtagningen skedde med kort varsel. För att informera anhöriga om läget för observatörerna som var kvar i Pakistan, kombinerat med många praktiska problem vid den oplanerade hemkomsten, genomfördes en mycket uppskattad återträff för anhöriga vid SWEDINT.

Under året har rekrytering till observatörsmissionerna skett vid ett tillfälle. Totalt har 223 personer sökt dessa missioner. En tendens har varit att antalet sökande med tidigare utlandserfarenhet minskat.

Under året har antalet befattningar uppgått till 82 inklusive fem stabsbefattningar i SHIRBRIG/UNMEE där samtliga har varit bemannade under året. I vissa fall har bemanningen skett med personal med lägre grad än vad som är efterfrågat från de olika organisationerna. Totalt har 135 individer tjänstgjort under året, inklusive fem i SHIRBRIG/UNMEE.

Rotation har återupptagits inom missionen MONUC. Under året har EUMM utökats med tre befattningar inför det svenska EU-ordförandeskapet samt tre monitorer vilka tjänstgjort i FYROM.

Avbrytande av rotationer för att reducera antalet observatörer påbörjades i oktober. Under årets sista kvartal har neddragningar fortsatt och reducering med total sju befattningar har beslutats vilka fördelats enligt följande. UNMOP 1, UNTSO 3, UNMEE 1, UNIKOM 1, UNMOGIP 1. Ur personelhänseende är det olyckligt att antalet observatörer i flera missioner reducerats med så kort varsel.

Svenskt deltagande i WEUDAM och UNMOP har under året avvecklats.

Inom minhundsprojektet i Kambodja (CMAC) har stora framsteg gjorts under året. Fyra av fem hundteam är operativa. Kvarvarande problem är främst bristande förmågor inom management samt veterinärtjänst. Försvarsmaktens avtal med Sida har under andra halvåret reviderats för att anpassa verksamheten. Sida har uttryckt en avsikt att förlänga projektet även under andra halvåret 2002.

Under året har en av de viktigaste erfarenheterna handlat om varierande och ofta bristfällig sjukvårdstjänst i nyetablerade missioner samt missioner i Afrika där infrastruktur, avstånd och klimat avsevärt skiljer sig från vår normala miljö. Detta faktum har medfört att utbildningen inför nyetablerade

missioner nu ses över och fördjupas. Fältuniform m/90 har under längre tid varit utsatt för kritik av personal som tjänstgjort i tropisk/torr/varm miljö. Försvarsmakten arbetar med att ta fram en ny uniform för bruk i tropisk miljö.

3.2 *Fredsfrämjande verksamhet som finansieras från utgiftsområde 5, anslaget 5:7 Fredsfrämjande verksamhet som Försvarsmakten deltar i*

Anslag 5.7 anslagspost 1

Mission	Land/omr	Tilldelade medel	Anslags-utfall	Diff anslag-utfall	Not
Till FM disposition		16 000,00	0	0	
UNMOP	Kroatien	800	941,30	-141,30	1
UNTSO	M-Ö	10 000,00	10 470,70	-470,70	2
UNMOGIP	Indien/pakistan	7 100,00	7 584,90	-484,90	3
UNIKOM	Irak/Kuwait	3 000,00	4 640,80	-1 640,80	4
UNOMIG	Georgien	4 900,00	5 024,40	-124,40	
NNSC	Korea	6 500,00	6 815,50	-315,50	5
EUMM	Balkan	12 800,00	11 196,30	1 603,70	6
MINUGUA	Guatemala	900	1 021,60	-121,60	
WEUDAM	Kroatien	1 100,00	1 665,20	-565,20	
MONUC	DR Kongo	1 200,00	1 808,80	-608,80	7
UNSMA	Afghanistan	1 000,00	1 739,60	-739,60	8
OSCE/GEO RGIEN	Georgien	2 100,00	1 427,90	672,10	9
UNTAET	Östtimor	2 300,00	2 078,50	221,50	10
UNAMSIL	Sierra Leone	3 100,00	3 691,70	-591,70	
UNMEE	Etiopien	7 600,00	8 690,10	-1 090,10	
Övrigt		0	3 994,00	-3 994,00	11
Ers FN (ej sum)		0	-8 426,30	8 426,30	12
TOTALT		80 400,00	72 791,30	7 608,70	

Allmänt

Anslag enligt regleringsbrevet för 2001 samt enligt regeringsbeslut 2001-12-20, Överlåtande av dispositionsrätt för viss del av anslagssparande. Intäkter från FN är ej inräknade i slutsummeringen.

Nedanstående kommentarer grundar sig i huvudsak på att utgifterna tidigare prognosticerades som större än gällande utfall (jmf KvR 3). Det har under året skett ett antal förändringar som påverkar utfallet. Försvarsmakten har genomfört åtgärder (reduceringar) under 2001 i syfte att så snabbt som möjligt inrymma rätt numerär enligt regleringsbrev för 2002. Utöver detta har utfall för förmånsvärden avseende resor och skolgång blivit avsevärt mindre än prognosticerat.

Not 1

Svenskt deltagande i missionen avslutades i oktober.

Not 2

Minskat antal observatörer (3 st) i december mot ursprungliga planeringsförutsättningar. Utgifter för familjeförmåner blivit lägre än tidigare prognostiserat. Uppföljningsresa är ej genomförd.

Not 3

Minskning i december till 6 militärobservatörer och 1 Medical Assistant. Ökade utgifter m a a hemtagning av anhöriga. Utfallet för familjeförmåner har blivit något lägre än tidigare prognostiserat.

Not 4

5 militärobservatörer under större delen av året men minskades till 4 i september.

Not 5

Missionen minskades från 5 till 4 delegater under maj.

Not 6

Ursprungligen planerat för 15 monitorer.

Not 7

2 militärobservatörer sedan mars. Uppföljningsresa genomförs ej.

Not 8

Generalsbefattningen vid UNSMA har varit tillsatt under hela 2001. I planeringsskedet var inriktningen att befattningen inte skulle förlängas varför budget ursprungligen saknades.

Not 9

Ursprungligen planerat för 2 militärobservatörer på helår. Vid genomförandet har 1 av dessa enbart tjänstgjort 6 månader.

Not 10

Planerad uppföljningsresa har ej genomförts samt mindre utgifter för samband, leave och utbildning än vad som beräknades.

Not 11

Avser gemensamma kostnader för militärobservatörer, främst avseende utbildning i Finland (UN-MOC) och Ryssland (RYSSMOC).

Not 12

Avser återbetalningar från FN för avslutade missioner. Återbetalningarna omfattar främst avskrivningskostnader för UNPROFOR (5,0 Mkr). Återbetalningarna gottskrivs anslaget, men är ej summerade m a a de ej berör den egentliga verksamheten som redovisas under anslaget.

Anslag 5.7 anslagspost 8

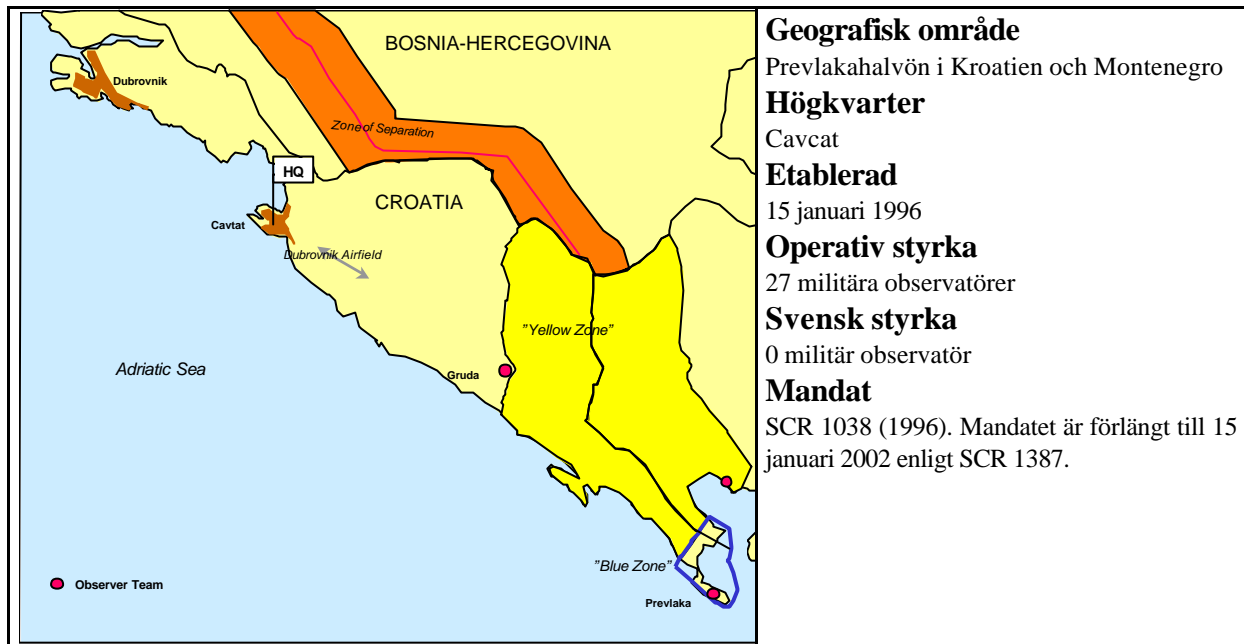
	Tilldelat medel	Anslagsutfall	Diff anslagsutfall	Not
EUMM utökning	2 100	696,5	203,5	1
TOTALT	2 100	696,5	203,5	

Not 1

Avser beslut om utökning av tre monitorer till EUMM under perioden oktober 2001 till mars 2002 (UD2001/1301/EC). Lägre utfall än planerat beror bl a på att en av monitorerna roterade senare än vad som ursprungligen planerats och att bara delar av bostadskostnaderna bokförts.

3.3 UNMOP (United Nations Mission of Observers in Prevlaka)

Sammanfattning av mandatet

UNMOP övervakar en demilitariserad zon (Gula zonen, DMZ) mellan Kroatien och Federativa Republiken Jugoslavien (FRJ), Montenegro samt en FN-kontrollerad zon (Blå zonen, UNCZ) på kap Kobila och Prevlakahalvön.

Året 2001 i insatsområdet

Under det första halvåret 2001 var den stora frågan Montenegros parlamentsval. Den 22 april vann pro-självständighetskoalitionen med regeringspartiet DPS i spetsen, dock med mindre marginal än väntat. Två demonstrationer hölls under april (19 och 20 april) utanför grindarna till det FN-kontrollerade området på Prevlaka-halvön och samlade cirka 50 personer vid varje tillfälle. Demonstrationerna riktade sig i huvudsak mot den Kroatiska regeringen för dennas oförmåga att få till stånd en lösning av konflikten med FRJ. I bakgrunden ligger en komplicerad (hundraårig) äganderättstvist avseende halvön mellan lokala bybor och den kroatiska staten (försvarsministeriet), vars äganderätt nyligen fastslogs av en domstol i Zagreb.

Det pågick samtal kring Prevlaka-frågan mellan FRJ och Kroatien under andra halvåret. Efter den 18 oktober var inte någon svensk på plats i området vilket innebär att inga rapporter har inkommit.

FRJ sida

Under det första halvåret var det endast valet i Montenegro den 22 april som var av vikt. Valet gick lugnt tillväga och inga övriga händelser eller incidenter av vikt inträffade under juni – oktober.

Kroatisk sida

Under perioden januari-maj var den enda incidenten som rapporterades demonstrationer utanför Prevlaka-halvön den 15 och den 29 april som genomfördes utan incidenter. Området var fortsatt lugnt i juni till oktober. Kroatiskt specialpolis lämnade i juni samtliga posteringar utom en, och övergick till rörligt uppträdande. Inga händelser eller incidenter av vikt inträffade under juni-oktober månad.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Missionens arbete har fortskridit enligt normala rutiner.

Den svenske observatören omgrupperades i slutet av februari från Prevlaka-halvön till Herceg-Novi i Montenegro. Det tredje kvartalet tjänstgjorde vår observatör i Dubrovnik.

Det svenska deltagandet avslutades i oktober.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.4 UNTSO (United Nations Truce Supervision Organisation)

Sammanfattning av mandatet

UNTSO övervakar vapenstilleståndet och fredsavtalen mellan Israel, Libanon, Egypten och Syrien genom att understödja två truppinsatser; UNDOF (UN Disengagement Force, på Golanhöjderna med OGG, Observer Group Golan) och UNIFIL (UN Interim Force in Lebanon, med OGL, Observer Group Lebanon). Observatörerna på Golan och i Libanon leds operationellt av UNIFIL respektive UNDOF.

Året 2001 i insatsområdet

Israel - Syrien

Under 2001 har det varit lugnt i Israel-Syrienområdet. Under påskhelgen (april) utförde Israel en vedergällningsattack mot en syrisk radarpostering i Bekaadalen. Detta var svar på en Hizbollah-attack från libanesiskt område mot en israelisk postering. Minst en syrisk soldat dödades och flera skadades. Den andra stora händelsen under första halvåret 2001 var att påven besökte Syrien i maj.

Läget i Syrien har inte påverkats nämnvärt av vad som hände i USA den 11 september. Under oktober hade UNDOF besök av representanter för UNNY för att diskutera en modernisering av UNDOF missionskoncept med mer mobila och mindre stationära komponenter. I november övade bl a den syrisk armén (SAAF) i något högre omfattning än normalt, framförallt på södra Golan. Under

november och december månad var det en viss förhöjd militär övningsaktivitet på den av Israel ockuperade sidan, främst i Sheeba Farms-området i Libanon.

Israel – Libanon

Under första halvåret 2001 var det generellt lugnt längs Blue Line mellan Israel och Libanon. Det var en del incidenter kring Shebaa Farms- och Rhajjar-området. Hizbollah genomförde olika attacker i området som Israel Defence Force (IDF) besvarade med artilleri- och stridsvagnseld. IDF använde sig i januari av helikopter mot ett förmodat infiltrationsförsök över Blue Line. Den libanesiska armén började i september patrullera området kring Sheeba Farms. Israel Air Force (IAF) har under året också kränkt libanesiskt luftrum. Under andra halvan av året rapporterades det att Hizbollah skjutit med luftvärnskanoner från två platser i södra Libanon mot flygplanen.

Ett bevakningsprojekt startade i juli vid Wazzanifloden precis på gränsen mellan Israel och Libanon. Detta projekt är mycket känsligt då vatten kan vara en källa till oro i området.

Läget i Libanon har inte påverkats mycket efter bombdådet i USA den 11 september. Dock genomförde Hizbollah två attacker i området kring Shebaa Farms. Den första genomfördes dagen efter starten av USA flygkampanj mot Talibanregimen i Afghanistan och var av mindre omfattning. IDF valde då att inte retalliera och attacken nämndes bara i förbigående på de israeliska nyheterna. Den andra attacken genomfördes den 22 oktober mot tre IDF positioner med både granatkastare och pansarvärnsrobotar. IDF/IAF svarade med flygbombning samt artilleri- och stridsvagnseld i området.

Den 9 september genomfördes ett självmordsattentat av en israelisk arab inne på tågstationen i Nahariya varvid ett flertal skadades eller dödades. Inga FN-anställda fanns bland de skadade eller döda.

Västbanken – Gaza – Jerusalem

Året började med motsättningar mellan palestinier och bosättare eller IDF. Efter nyval ombildades regeringen under februari månad. I samband med att den nya premiärministern, Ariel Sharon, tillträdde förändrades situationen. I mars började olika självmordsattacker utförda av palestinier som en påtryckning mot den nya israeliska regeringen. I april och maj fortsatte det med flera bombattentat även utanför Gaza-remsan. Samtal mellan parterna inleddes i april, men Sharon deklarerade dock att han inte ville ha någon fredsförhandling med palestinierna förrän oroligheterna upphörde.

Fyra uppmärksammade självmordsattentat skedde under andra halvåret. Den första var en självmordsattack som utfördes i början av juni i Tel Aviv mot ett diskotek. Det andra attentatet skedde den 9 augusti varvid 15 personer dödades och över hundra personer skadades vid en attack mot en restaurang i centrala Jerusalem. IDF svarade med vedergällningsaktioner runt om på Västbanken. Bland annat användes attackflygplan typ F16 i en attack mot en polisstation i Ramallah samt att det för palestinier så viktiga Orient House i Jerusalem ockuperades av IDF. Efter ockupationen demon-

strerade palestinierna dagligen utanför Orient House. Den tredje självmordsattacken, som skadade 21 personer, inträffade den 4 september nära den skola där många FN-anställdas barn går. IDF utförde efter attentatet i Jerusalem ett antal kraftiga vedergällningsattacker. Detta var början till en våldspiralsom trappades upp ända fram till några dagar efter bombdådet i USA den 11 september. Efter attentatet i USA minskade våldet och en ny vapenvila undertecknades som ett resultat av att Peres och Arafat möttes i Gaza. Det fjärde attentatet skedde den 28 oktober, då en attack mot civila utfördes strax norr om Tel Aviv med 2 döda och 13 skadade. Natten mellan den 28 och 29 oktober drog sig IDF delvis ur palestinskt kontrollerade områden.

Läget på Västbanken, i Gaza och östra Jerusalem har varit oroligt. IDF har regelbundet opererat inom palestinskt kontrollerat område och utfört eldöverfall, arresteringar och likvideringar.

Från den 18 november och 13 månader bakåt, när intifadan startade, är dödstalet 785 palestinier, 15 arabiska israeler, 54 IDF-soldater, 143 judiska civila israeler och 5 utländska medborgare.

I december var läget på Västbanken-Gaza och i östra Jerusalem fortsatt mycket spänt. Både Västbanken och Gaza remsan utsattes för stridigheter. IDF har upprepade gånger opererat på palestinskt territorium. Hamas och islamiska Jihad utlyste vapenvila avseende självmordsattacker på israeliskt territorium under senare halvan av december.

Egypten

Inget speciellt har rapporterats.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Trots oroligheterna i regionen har UNTSO kunnat fortsätta att arbeta som vanligt. Dock kommer inga observatörer fram till området vid Sheba Farms på gränsen mellan Libanon och Israel. Västbanken, Gaza och delar av Jerusalem är också stängda för observatörerna men detta påverkar inte arbetet. Vid en incident i våras på Golan blev en FN bil med bl a en svensk observatör beskjuten av en israelisk post. Ingen personal blev skadad.

I februari minskade den svenska kontingenten från 12 till 11 observatörer eftersom Sveriges key appointment som Station Cdr Damaskus övergick till annan nation. I december reducerades den svenska kontingenten till 8 observatörer. Denna reduktion orsakade stor irritation inom UNTSO och alla stationer har lämnat konsekvensbeskrivningar till UNTSO HQ för vidarebefordran till FN-högkvarteret i New York.

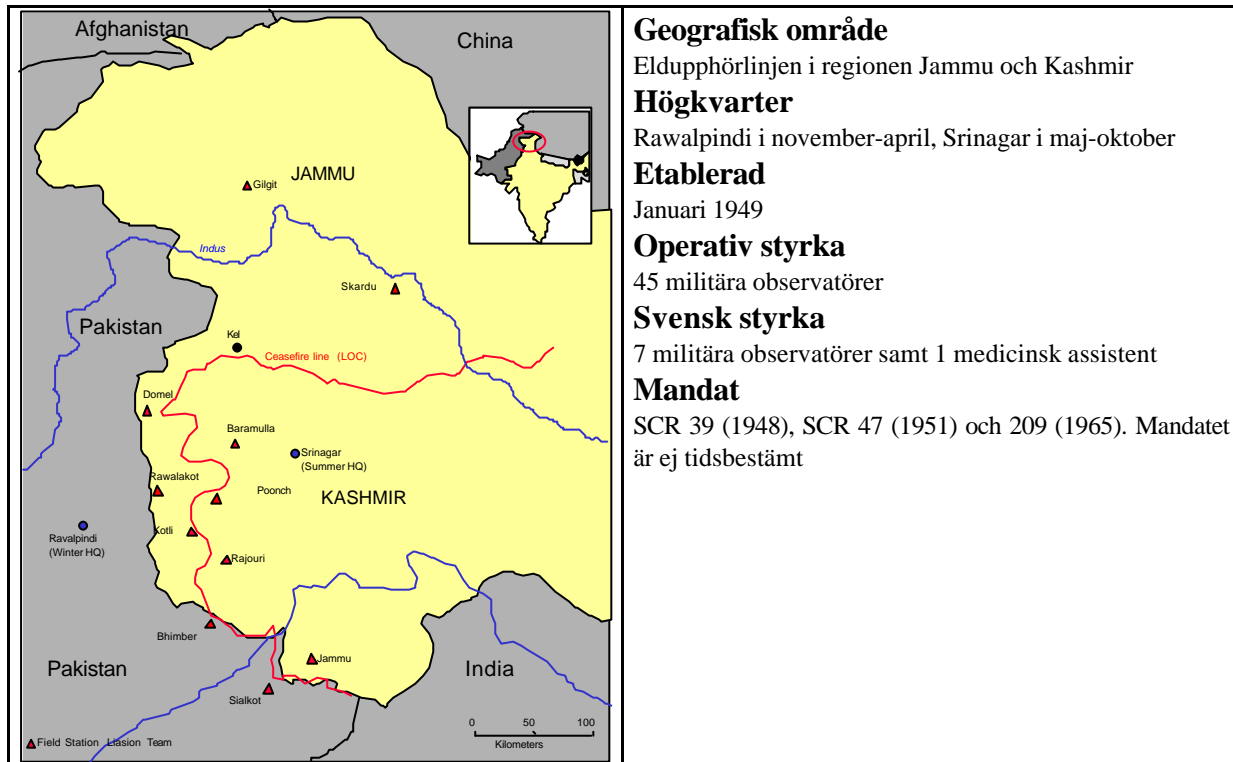
Missionsutbildning och hemkomstverksamhet har genomförts.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Det finns goda möjligheter att rekrytera till denna mission vilket grundar sig på att det är en Peace

Keeping uppgift samt att missionen är etablerad sedan lång tid i området.

3.5 UNMOGIP (United Nations Military Observer Group in India and Pakistan)

Sammanfattning av mandatet

UNMOGIP övervakar vapenvilan mellan Indien och Pakistan längs LoC (Line of Control) i Jammu- och Kashmirområdet.

Året 2001 i insatsområdet

De första sex månaderna präglades av lugn bl a med anledning av en ensidig vapenvila från Indiens sida i Kashmir. Däremot har det under hela året pågått diplomatiska förvecklingar mellan länderna.

Flera attentat har genomförts av olika gerillagrupper. Dessa har varit koncentrerade kring Srinagar- och Baramullaområdet. Dessutom har det förekommit attentat i Pooch- och Sialkotområdet.

I Srinagar genomfördes ett antal attacker i början på juni. En bomb exploderade också vid tågstationen i Jammu den 25 juni, då cirka 50 personer skadades. Den 1 juni detonerade en bomb på en busstation mellan Rawalpindi och Islamabad. 11 personer skadades. Under perioden juli till september rapporterades att det genomfördes 1-2 attentat i Srinagar varje vecka.

Pakistans ledare, CE Pervez Musharraf, svor presidenteden den 20 juni i Islamabad.

Ett toppmöte hölls i Agra i juli. Förväntningarna från bägge parter var mycket höga. Mötet ledde dock inte till några skriftliga överenskommelser. Samtalen föll troligtvis på att Musharraf framhållade att Kashmir-frågan var den viktigast frågan som måste lösas först. Den indiska premiärministern Vajpayee framförde flera frågor som för den indiska Sidan var viktiga, bl a frågan om Siachen, fångutväxling, handelsekonomiska frågor, pipeline från Iran genom Pakistan till Indien samt frågan om infiltrationsstopp av gerillagrupper från pakistanska sidan (cross-border terrorism).

Ett nytt möte beslöts hållas i New York under september månad och den 27 juli lämnades också en formell inbjudan över till Vajpayee från Musharraf om ett nytt möte i Islamabad eller Murree hills. Efter attentatet i USA den 11 september uppsköts mötet i New York på obestämd tid. Tonläget mellan Indien och Pakistan skärptes också efter terrorattacken. Den indiska ledaren Vajpayee fördömde tidigt terrorattackerna och menade att Pakistan hade en stor skuld i det som skett. Gerillagruppen Lashkar-e-Toiba påtalade också dagen efter att deras "heliga krig" endast omfattade Jammu/Kashmir. Gerillagrupperna har annonserat att de tillsvidare kommer att vara något mer restriktiva med sina attacker. Efter attacken i New York skärpes bevakning och beredskap på bägge sidor.

Strax efter mötet i Agra offentliggjorde Musharraf att demokratiska val skall hållas i Pakistan nästa år.

Länderna uppmanade i juli sina trupper längs LoC att vara återhållsamma med eldgivning inför möte i Agra. Dessutom talades det om utväxling av "gamla" fångar, nedskärning av indiska trupper längs LoC (20000 man) m m. Under och efter mötet i Agra var det ökad aktivitet längs LoC. Skottlossning över eller i anslutning till LoC rapporterades i de lokala tidningarna i stort sett dagligen. Efter terrorattacken i USA den 11 september har skottlossning över eller i anslutning till LoC ökat.

De områden man framför allt strider kring vid de nationella gränserna (d v s utanför Kashmir) har varit längs gränsen mellan Jammu och Sialkot.

I Indiska Kashmir dalen har Indiska Border Security Force (BSF) och armén jagat gerillasoldater. (Indiska sidan påstod i juni att man hittills under detta år hade dödat 757 gerillasoldater i området i över 2100 incidenter.) Jakten på gerillan fortsatte på den pakistanska sidan av Kashmirdalen under resten av året.

December dominerades av följderna efter attacken mot det indiska parlamentet den 13 december då fem gerillasoldater genomförde ett regelrätt anfall. Samtliga gerillasoldater och ett flertal indiska säkerhetsvakter dödades. Indien påstod att gerillan bestod av pakistanska medborgare och medlemmar av två gerillagrupper som verkade i Jammu & Kashmir State. Av den anledningen drog Indien tillbaka sin ambassadör och meddelade även att alla kommunikationer till Pakistan skulle avbrytas,

vilket fick till följd att gränspassagen vid Waga stängdes och alla Pakistan International Airlines (PIA) flygningar avbröts.

Både Indien och Pakistan förstärkte trupperna längs gränsen och stämningen blev mycket spänd i slutet av december. I indisk media spekulerades om vilka åtgärder Indien skulle kunna komma att vidta mot Pakistan samtidigt som omvärlden började ägna konflikten sitt intresse.

Från den indiska regeringens sida finns tendensen att vilja jämställa situationen i Kashmir med den som råder i Afghanistan och Mellanöstern.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Efter den av Indien utlysta vapenvilan i december 2000 var det relativt lugnt längs LoC och därmed även för UNMOGIP ända fram till attacken mot det indiska parlamentet i december 2001. Januari - februari skedde endast enstaka skottväxlingar med handeldvapen. De flesta incidenter har inträffat vid den internationella gränsen omedelbart söder om LoC, men har ändå undersökts av UNMOGIP.

Den svenska kontingenten hade under det första halvåret stora problem med olika magåkommor, och en observatör tvingades avbryta sin tjänstgöring i förtid. Under andra halvåret förbättrades situationen.

När det stod klart att Pakistan skulle stödja USA kamp mot talibanerna befarades oroligheter i Pakistan och SWEDINT tog hem observatörernas medföljande anhöriga. Övriga länder i missionen gjorde likaledes. De anhöriga samlades vid ett tillfälle vid SWEDINT för information och personaltödssamtal. I mitten av december, efter rekommendation från den österrikiske generalen, fick de anhöriga återvända till Pakistan.

Efter attacken mot det indiska parlamentet i december, blev situationen vid LoC och längs den internationella gränsen mycket spänd. På grund av artilleribeskjutningar utrymdes fältstationen i Poonch i slutet av december. I Islamabad, där de svenska familjerna bor, var dock situationen oförändrat lugn.

Missionsutbildning av sju observatörer med anhöriga har genomförts. Dessutom har hemkomstverksamhet genomförts. Erfarenheterna från evakueringen av de anhöriga i Israel under senhösten 2000 samt hemtagningen från Pakistan i september har inarbetats i missionsutbildning och handlingsplaner. Under våren genomförde SWEDINT sin årliga uppföljning av missionen. Bl a deltog veterinär från SWEDINT i syfte att kontrollera de hygieniska förhållanden med anledning av de besvärande magåkommorna. Planering för en särskild sjukvårdsutbildning för den svenska sjukskötaren har påbörjats.

I december reducerades den svenska kontingenten från åtta till sju personer. Hemkomstverksamhet

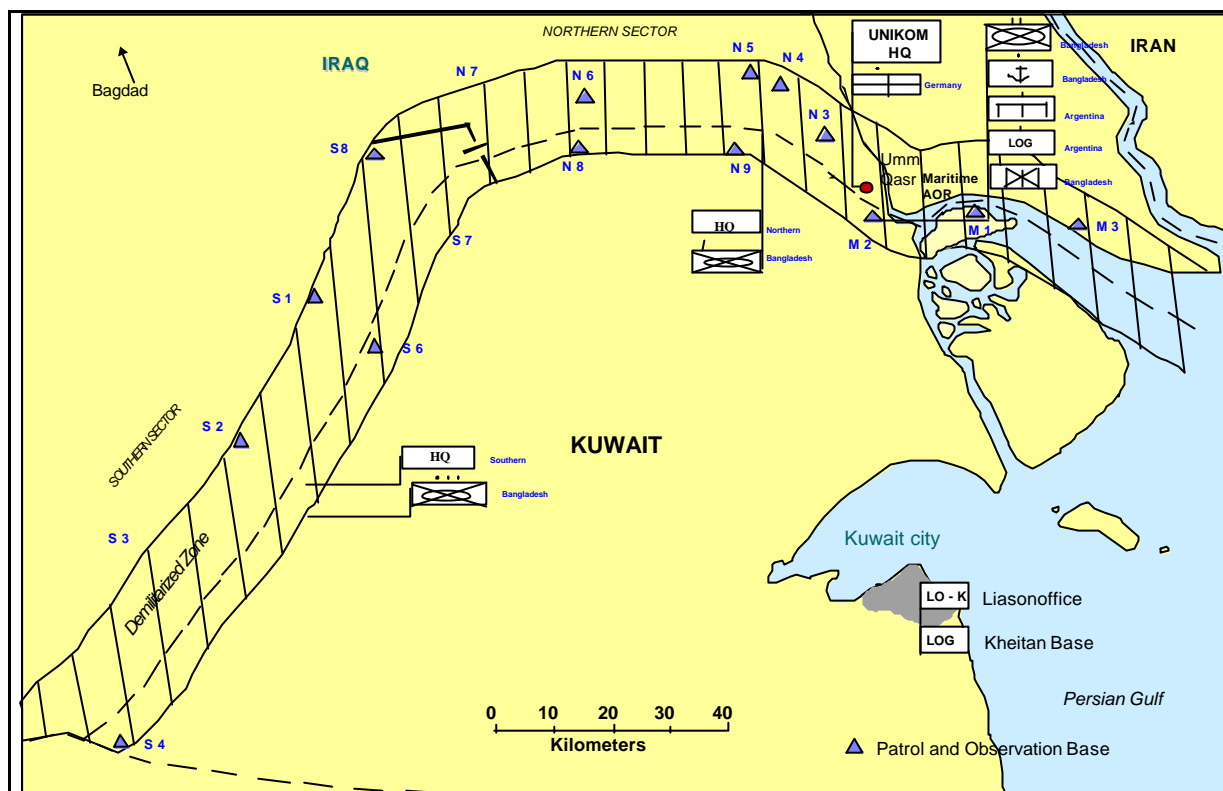

har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Denna mission har sedan lång tid varit en av de missioner där observatörer har medgivits att medföra anhöriga. Med anledning av den senaste tidens instabila läge har vikten av att det finns evakueringsplaner för anhöriga förstärkts.

3.6 UNIKOM (United Nations Iraq- Kuwait Observer Mission)

Geografisk område

Demilitariserade zonen Irak-Kuwait

Högkvarter

Umm Qasr, Irak

Etablerad

April 1991

Operativ styrka

908 man trupp samt 194 militära observatörer

svensk styrka

5 militära observatörer

Mandat

Mandatet styrs av SCR 687 (1991), SCR 689 (1991) och 806 (1993). Översyn sker var sjätte månad.

Sammanfattning av mandatet

UNIKOM övervakar DMZ (den demilitariserade zonen) mellan Irak och Kuwait. Senaste rapporten från generalsekretären den 24 september 1999 (S/1999/1006 med Corr. 1), förordar att missionen skall bibehållas.

Året 2001 i insatsområdet

Överträdelser mot FN-resolutionen första halvåret 2001 var totalt 75 marin-, 24 mark-, 180 luft- och 3 vapenkränkningar. De marina kränkningarna skedde i huvudsak under maj och juni. Under andra halvan av 2001 var överträdelserna fördelat på 10 marin-, 4 mark-, 385 luft- och 8 vapenkränkningar. Av kränkningarna av luftrummet skedde 234 i oktober och november månad.

Det rapporterades i irakisk media att Irak den 26 juni 2001 lyckats skjuta ner en amerikanskt UAV över södra Irak. Enligt media har Pentagon bekräftat att en UAV har skjutits ner eller kraschat.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

När Sveriges key appointment som Chief Maritime Sector i mars övertogs av annan nation, ersattes han av en observatör och Sverige hade återigen fem militärobservatörer i missionen. Den av Sverige icke annonserade nedgången från fem till fyra observatörer under hösten 2001 skapade irritation inom missionen.

Tre man har genomfört missionsutbildning och hemkomstverksamhet har genomförts med fem man. I maj genomfördes C SWEDINT årliga uppföljningsresa till missionen.

På grund av dålig täckning för mobiltelefoner i operationsområdet har den svenske kontingentchefen tilldelats en satellittelefon i syfte att säkerställa samband med SWEDINT.

Hela året har varit lugnt i UNIKOM operationsområde. Sedan september har en svensk observatör varit placerad i UNIKOM förbindelsekontor i Bagdad. Även där har situationen varit lugn.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.7 UNOMIG (United Nations Observer Mission in Georgia)

<p>Geografisk område Georgien</p> <p>Högkvarter Sukhumi</p> <p>Etablerad Augusti 1993</p>	<p>Operativ styrka 103 militära observatörer</p> <p>Svensk styrka 5 militära observatörer</p> <p>Mandat Av de många resolutionerna är följande viktigast SCR 858 (1993), 881 (1993) SCR 937 (1994), 1077 SCR (1996), SCR 1255 och SCR 1339 (2001), SCR 1364 (2001) förlänger mandatet till 31 januari 2002.</p>

Sammanfattning av mandatet

UNOMIG observerar och rapporterar överträdelser av vapenvilan mellan Abkhasien och Georgien. Senaste rapporten från generalsekretären (S/2001/59) den 18 januari.

Året 2001 i insatsområdet

Året inleddes med flera allvarliga incidenter, bl a beskjutningar i Gali några hundra meter från UNOMIG Gali Sector HQ. Situationen lugnade ner sig något i februari och fortsatte på den nivån, lugnt men spänt, under resten av första halvåret 2001. Kidnappningar sker kontinuerligt. Rent generellt är kriminaliteten hög i området med bl a våldsdåd som rån och kidnappningar. Även UNOMIG civila personal har blivit utsatta för rån under andra halvåret. Bristen på vatten har också varit ett problem då det har lett till att kraftverk har fått stänga och på vissa ställen har även dricksvatten varit en bristvara. Andra viktiga händelser det första halvåret var ett lokal- och regionalval i Gali (Abkhasi-

en) och i mars ett möte i Jalta mellan parterna.

Politiskt har man försökt åstadkomma en fortsatt fredsprocess. Den abkhaziska sidan avbröt delvis sitt deltagande i veckomöten (QPM), Joint Fact-Finding Group (JFFG), Working Group (WG) och Coordinating Council under maj. Eftersom de anser att den georgiska sidan stödjer partisanaktiviteter på den av abkhazerna kontrollerade sidan av Cease Fire Line. I juni gjordes nya försök att återuppta den politiska fredsprocessen. Den 10 juli genomfördes ett Working Group möte som en förberedelse för det planerade Coordinating Council den 17 juli. Coordinating Council mötet bojkottades av den abkhaziska Sidan på grund av ett attentat den 9 juli då sex personer dödades.

Ny premiärminister i Abkhazien är Anri Jergenia som efterträdde Vyacheslav Tsugba under sommaren. President Shevardnadze i Georgien har förklarat att han inte avser ställa upp inför ytterligare en presidentperiod i det val som skall äga rum 2005. Den georgiska regeringen upplöstes den 1 november, vilket har föranlett i huvudsak politisk stiltje på den georgiska sidan. Ministerkandidater till den georgiska regeringen utsågs och regeringens sammansättning väntas bli fastställd i början av december. Även på abkhazisk sida har en viss politisk oro kunnat synas. I och med detta har ingen egentlig politisk fredsprocess kunnat återupptas. Abkhazerna har dock klart sagt att så länge Georgien har kvar förband i Upper Kodori Valley sätter de sig inte vid något förhandlingsbord.

Den ryska militärbasen i Gudauta, belägen i nordvästra Abkhazien, skulle enligt avtal mellan Georgien och Ryssland vara utrymd och återlämnad till Georgien den 1 juli 2001. Detta har inte kunnat genomföras.

Kodori Valley har kommit i fokus under andra halvåret av 2001. I början av september förekom uppgifter om att beväpnade grupper hade samlats i området Kaishi och Salendzikha. Truppen uppgavs var georgisk. Samtidigt erhöll UNOMIG många rapporter om tung trafik och helikoptrar i nordöstra delen av UNOMIG ansvarsområde i riktning mot Kaishi. Situationen försämrades ytterligare när abkhazerna den 9 september uppgav att ca 700 man var baserade i Saken i östra delen av Kodori Valley; Georgien-kontrollerad del. Den 22 och 24 september ägde två sammanstötningar rum mellan abkhazer och vad som uppges vara georgiska partisaner i nordvästra Kodori Valley. Under den 25 och den 26 september togs flera politiska kontakter för att lugna situationen i området.

Tre personer ur lokalbefolkningen fördes i augusti till sjukhus i Zugdidi eftersom mjältbrand bland nötkreatur konstaterades i en by fem km norr om Zugdidi.

I november uppgavs att georgiska styrkor enligt uppgift fanns i Upper Kodori Valley. Georgien meddelade att de avsåg förstärka dessa enheter. Det georgiska syftet med enheterna är att försvara civilbefolkningen i dalen.

December har varit en lugn period ur militär synvinkel. Georgisk massmedia har under månaden kritiserat SRSG och UNOMIG för passivitet. Det har också rapporterats om två attacker mot den

fredsbevarande styrkan från OSS, CIS PKF CP (Commonwealth of Independence States Peacekeeping Force Check Point). De abkhaziska myndigheterna krävde att de georgiska styrkor som enligt uppgift finns i Upper Kodori Valley snarast skulle dras tillbaka (troligtvis 350 soldater). Dessa styrkor sorterar enligt uppgift under det georgiska försvarsdepartementet. Den georgiska försvarsministern har uttryckt att man kan inte dra tillbaka några trupper från Kodori eftersom de är där för att skydda den lokala georgiska befolkningen, cirka 5 000 personer. Den abkhaziska vice presidenten har uttryckt att om inte ett tillbakadragande sker kommer "nödvändiga åtgärder" att vidtas. UNOMIG patrullerar inte i Kodori Valley och därmed kan inte uppgiften bekräftas.

Georgiska och ryska samtal, baserade på Istanbul Agreement, har förts under december månad. Bakgrunden är tillbakadragandet av de ryska styrkorna i Gudauta-basen. Georgien menar att det ryska tillbakadragandet från Abkhazien bör observeras av internationella observatörer. SRSG har i massmedia uttryckt att mandatet för CIS PKF bör förlängas. Mandatet löpte ut 01-12-31. Om inte mandatet förlängs, har inte UNOMIG obehövade observatörer något skydd. CIS PKF kommer i sådant fall att verka utan mandat.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

På grund av kidnappningen av två observatörer i december -00 skedde ingen patrullering i Kodori Valley förrän i april. Lower Kodori Valley (abkhaz-kontrollerad del) patrullerades tre gånger under juni. Georgiska myndigheter lovade att garantera UNOMIG säkerhet i Upper Kodori Valley (svanesiskt område) men inga garantier kunde ges eftersom Georgien uppgav att det var oroligt i denna del av dalen och att de inte hade full kontroll över situationen där.

Under september månad rapporterades det om infiltration av georgiska partisaner i Lower Kodori Valley. Med anledning av det spända läget patrullerade UNOMIG därför mer frekvent i Lower Kodori Valley (abkhazisk del) och helikopterövervakade större områden än normalt. Den 8 oktober beslutade missionen att helikopterpatrullera Upper Kodori Valley (georgiskt kontrollerad del) efter säkerhetsgarantier från den georgiska sidan. UNOMIG helikoptern blev nedskjuten i den västra delen (abkhaz-kontrollerad del), ca 20 km öster om Sukhumi varvid alla nio ombord, däribland Deputy Chief Military Observer, (DCMO), omkom.

Som en följd av DCMO bortgång förlängdes en svensk överstelöjtnants kontrakt med 2 månader på missionens begäran. Ersättaren roterades dock ner och under två månader hade Sverige sex militärobservatörer i missionen.

Fem blivande militärobservatörer har genomfört sin missionsutbildning vid SWEDINT. C SWEDINT har under hösten genomfört uppföljningsbesök i missionen.

Hemkomstverksamhet har genomförts.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Detta är en mission där stora svängningar sker i säkerhetsläget för den utsända personalen. Kidnappningar sker regelbundet. Detta ställer särskilda krav på förberedelser inför tjänstgöring i missionen samt stora krav på en kontinuerlig uppföljning av läget i området. Personal i detta område bör utrustas med nationella sambandsmedel för att kunna upprätthålla kontakt med Sverige.

3.8 NNSC (Neutral Nations Supervisory Commission)

	<p>Geografisk område DMZ</p> <p>Högkvarter Panmunjom</p> <p>Etablerad 1953</p> <p>Operativ styrka</p> <p>Svensk styrka 4 delegater</p> <p>Mandat Enligt stilleståndsavtalet</p>
---	---

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Den ursprungliga uppgiften för Neutral Nations Supervisory Commission (NNSC) har med åren förändrats och NNSC skall vara beredd att åta sig nya uppgifter. Uppgiften är att med svensk och schweizisk närvaro i den demilitariserade zonen mellan Nord- och Sydkorea upprätthålla giltigheten av stilleståndsmechanismen. NNSC har löpande kontakter med sydsidan – United Nations Command. Några kontakter med nordsidan förekommer fn inte.

Året 2001 i insatsområdet

Relationerna mellan huvudintressenterna på den koreanska halvön, d v s de bägge koreanska staterna och USA, samt övriga intressenter i området kan beskrivas genom att olika möten har skjutits upp eller uteblivits. Det mest positiva mötet under året har varit det s k femte ministermötet i Seoul i mitten av september. Detta möte resulterade i den fjärde familjeåterforeningen och i fortsatta samtal om ekonomiskt samarbete.

Till följd av attentatet i USA den 11 september kunde USA inte genomföra ett antal planerade besök till Sydkorea. Under året har president Kim Dae-jung besökt president Bush och den nordkoreanska presidenten Kim Jong-il har besökt Ryssland. USA försvarsminister Rumsfeld och Sydkoreas Kim Dong-shin träffades i november. Vid mötet sades det att det fortfarande skulle finnas 37 000 amerikanska soldater i landet samt att Nordkorea fortfarande fanns på listan över terroriststödande länder. Den 13 juni undertecknades ett kontrakt, Special Envoy for Korean Peace Talks, mellan Nordkoreas FN-representant i New York och USA regering.

Arbetet med järnvägs- och landsvägsbygget mellan Syd- och Nordkorea, den s k Västra transportkorridoren som påbörjades år 2000, är i stort sett avslutad på sydsidan. Järnvägen är förlängd med

cirka fem km norr om Munsan. Nordkorea har inte ännu genomfört något arbete.

Den 27 november utbröt en kortare skottlossning med automatvapen från den nordkoreanska sidan, vilket är ett brott mot Armistice Argeement. Motsvarande händelse ägde rum i juni 1998 vid samma postering. Händelsen utreds fortfarande.

Året 2001 i den svenska insatsstyrkan

Under året har kontingenten haft regelbundna kontakter med representanter för Sydkorea. Missionen har haft många besök från olika ambassader, myndigheter och organisationer.

Under en tid efter terrorattentatet i USA höjdes beredskapen vid PMJ, vilket är en amerikansk anläggning. Den höjda beredskapen innebar främst restriktioner i transporter och uppträdande för den svenska insatsstyrkan. Under en kort tid försvarades besök vid missionen till följd av den höjda beredskapen. Någon oro för säkerheten för delegationsmedlemmar eller deras familjer upplevdes dock inte av kontingenten.

Kontingenten har under året inlett diskussioner med chefen för den åttonde amerikanska armén (EUSA) om formerna för högtidlighållandet av 50-års minnet av vapenstilleståndet i juli 2003.

C SWEDINT uppföljningsbesök vid missionen inställdes under året då det i tid var planerat strax efter terrorattentatet i USA.

Den svenska delegationen mottar varje månad ett flertal ”VIP” besök av ambassader, myndigheter och företag.

Missionsutbildning och teambuilding för nedroterande kontingent har genomförts under perioden. Hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

En svensk närvaro i området bedömas behövas över lång tid framöver. Den reduktion av en man som genomfördes under föregående år har inneburit en större arbetsbelastning på kontingenten som helhet.

3.9 EUMM (European Union Monitor Mission)

	
<p>Geografisk område Kroatien, Bosnien, FRJ (inkl Kosovo och Monte-Negro), Albanien, FYROM</p> <p>Högkvarter Sarajevo</p> <p>Etablerad September 1991</p>	<p>Operativ styrka Ca 120</p> <p>Svensk styrka 9 monitorer</p> <p>Mandat Grundas på ett antal avtal med berörda parter från 1991 och senare</p>

Sammanfattning av mandatet

Organisationen har till uppgift att monitorera (följa upp) läget inom de politiska, säkerhetspolitiska och civila områdena samt följa upp gräns- och interetniska frågor liksom följa upp problematiken med återvändande flyktingar. EUMM skall även genom sitt arbete bidra till s.k. "early warning" och förtroendeskapande åtgärder inom dess område.

Året 2001 i insatsområdet

Albanien

De stora händelserna 2001 i Albanien var valet den 24 juni och förberedelser kring detta. En nationell folkräkning har också genomförts. Ledaren för det förlorande partiet Democratic Party, Mr Sali Berisha, erkände inte valresultatet. The General Steering Committee i det regerande partiet, Socialist Party, beslutade den 20 augusti att nominera den sittande premiärministern, Ilir Meta, till parlamentet

som sin kandidat. Fortfarande vid årets slut hade inte oppositionen erkänt valresultatet utan bojkottar parlamentet, men har accepterat en inbjudan om samarbete kring korruption. Oppositionsledaren reste runt i Västeuropa för att vinna sympati och stöd för sina anklagelser att parlamentsvalen i juni i år inte var "free and fair". Socialistpartiet SP, det största partiet i koalitionsregeringen, brottas med interna problem.

Albanien har reagerat på krisen i FYROM. Officiellt tar Albanien avstånd från "Stor Albanien". Premiärminister Meta fördömde under maj upprepade gånger den albanska gerillan i FYROM och påpekade att gerillan inte hade något stöd ifrån Albanien. Makedoniens försvarsminister besökte i september Albanien och tog bl a upp gränsfrågorna; dels bevakning, dels smuggling av människor, narkotika och vapen.

Bosnien-Hercegovina

Den nya regeringen tillsattes i mars, fyra månader efter valet den 11 november 2000. I regeringen ingår inte kroater från HDZ. Det kroatiska partiet svarade med att bojkotta alla institutioner i federationen och de uppmanade alla kroater att lämna den federala armén och den federala polisen. Under juni månad återgick kroaterna till den federala armén. HDZ har under året drivit frågan om en större självständighet för kroater i federationen.

Andra händelser under de första halvåret har varit två våldsamma upplopp från Bosnien-serbernas sida, den 5 maj i Trebinja och den 7 maj i Banja Luka. Vid bägge tillfällena var det i samband med återuppbyggnad av moskéer.

Några av de viktigaste händelserna under sommaren var att vallagen antogs i Bosnien-Hercegovina Representanthus den 20 augusti och i "House of Peoples" den 23 augusti. Detta innebar en öppning för HDZ att på ett demokratiskt sätt samarbeta med Federationen. Bosnien-Hercegovina kan med detta definieras som en självständig och multietnisk stat.

24 december höll serbiska demokratiska partiet (SDS) första halvan av sin partikongress för att bestämma den framtida inriktningen på partiet. Det viktigaste beslutet var att de partimedlemmar som är sökta av internationella krigsförbrytartribunalen i Haag automatiskt blir uteslutna ur partiet. Partiet skall inte längre vara uteslutande serbiskt, utan betona tolerans och dialog som medel att uppnå harmonisk samexistens i Bosnien-Hercegovina.

26-28 december diskuterade serbiska republikens (RS) parlamentstillägg till konstitutionen för den serbiska republiken. Dessa tillägg ska säkerställa att beslut från Bosnien-Hercegovina konstitutionsdomstol om lika rättigheter för de tre folken i landet implementeras i RS.

High Representative (HR) har vid flera möten med representanter för utländska regeringar försökt få utländska intressenter att investera i Bosnien-Hercegovina. Efter samtal med IMF och World Bank fick Bosnien-Hercegovina dock klart besked från olika givarländer att villkoret för stödet var att

Bosnien-Hercegovinas myndigheter först måste överta reellt ägarskap.

FRJ

Under första halvåret 2001 var de stora händelserna striderna i Presovodalen i sydöstra delen av Serbien, överlämnandet av Ground Safety Zone (GSZ) till den jugoslaviska armén (VJ), fängslandet av den förra presidenten i federationen, Slobodan Milosevic, den 1 april samt utlämnandet av Milosevic till krigsribunalen i Haag.

Nuvarande presidenten i Jugoslavien, Vojislav Kostunica och dennes parti bröt med koalitionen DOS i Serbien efter interna strider. Detta medförde en politisk kris. Under augusti månad påbörjades också processen mot Milosevic vid krigsförbrytartribunalen i Haag.

Den 26 oktober mötte Montenegros president Milo Djukanovic och premiärminister Vujanovic representanter från federationen. Det var presidenten Kostunica, premiärminister Zoran Djundic och vice premiärminister Mirosljub Labus i FRJ. Det beslutades vid mötet att ytterligare diskussioner inte skulle ske förrän efter att en folkomröstning om självständighet för Montenegro genomförts.

Valet till Kosovos parlament genomfördes den 17 november. Det nytilträdde parlamentet misslyckades med att välja premiärminister och president innan jul.

FYROM

I juli skedde en minolycka i EUMM och två monitorer (en norrman och en slovak) samt deras albanske tolk omkom.

Strider uppstod mellan makedonska armén och albansk gerilla i områdena kring Tetovo och Kumanova från februari/mars. EU har förhandlat med parterna i FYROM för att nå en politisk lösning. Den 13 augusti undertecknades ett fredsavtal i Ohrid. Avtalet innebar bl a att vissa konstitutionella förändringar skulle ske. Den avslutande röstningen den 16 november om tillägg till konstitutionen mottogs på olika sätt i FYROM.

En del i fredsavtalet var att gerillan skulle avväpnas. Nato fick genom Task Force Essential Harvest uppgiften att under 30 dagar samla in 3500 vapen, vilket genomfördes. Operationen avslutades den 26 september. En ny Natotrupp, Task Force Fox, ersatte den förra truppen. Den består av 700 man från Tyskland, Frankrike och Italien. Styrkan har till uppgift att svara för säkerheten för OSCE- och EU-monitorerna.

December har präglats av polisens återinträde i de områden som kontrollerades av den albanska gerillan, NLA. Enligt fredsavtalet skulle polisen också bestå av albanska makedonier. På de flesta ställen går återinträdet lugnt tillväga.

Kroatien

Den 20 maj genomfördes lokala val i Kroatien. Kroatien undertecknade ett SAA, Stabilisation and Association Agreement, med EU den 14 maj.

Den 11 juli 2001 beslutade Kroatien sig för att samarbeta med ICTY (Haag-tribunalen).

Montenegro

I Montenegro genomfördes ett parlamentsval den 22 april. Före valet diskuterades det mycket kring frågan om eventuellt självstyre. Frågan är fortfarande levande.

I december träffades ett expertteam som diskuterade framtiden för Jugoslavien. Det första mötet hölls 24 december utan några större resultat. Efter det andra mötet den 27 december läckte en representant till pressen att de ekonomiska experterna ansåg att en union bestående av två republiker bör ha en gemensam valuta och en tullunion. Samtalen fortsätter den 9 januari.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Under första halvåret 2001 innehade Sverige ordförandeskapet inom EU vilket innebar utökad svensk representation i EUMM bl a genom befatningarna Head of Mission ad interim och stabschef. Missionen har under sista halvåret koncentrerat personal till FYROM bland annat i Presovodalen, Tetovo och Skopje.

Under januari månad genomförde C SWEDINT ett uppföljningsbesök i missionen.

I april träffades ett avtal med FRJ, vilket gav EUMM status som diplomatisk mission i FRJ. EUMM får dock ej bära sina vita uniformskläder i FRJ.

Efter minolyckan, då en norsk och en slovakisk monitor omkom, understödde SWEDINT på EUMMs begäran med krisstöd på plats i missionen.

Den svenska EUMM styrkan har som mest varit 14 personer under 2001. Sverige bidrar sedan november med tre extra monitorer för att förstärka EUMM i FYROM. Denna personal har kontrakt på sex månader. Tjänsten HoD (UD-tillsatt) kommer ej att besättas från den 1 januari 2002. Tjänsten ersätts av att en kontingentschef ur teamet utses.

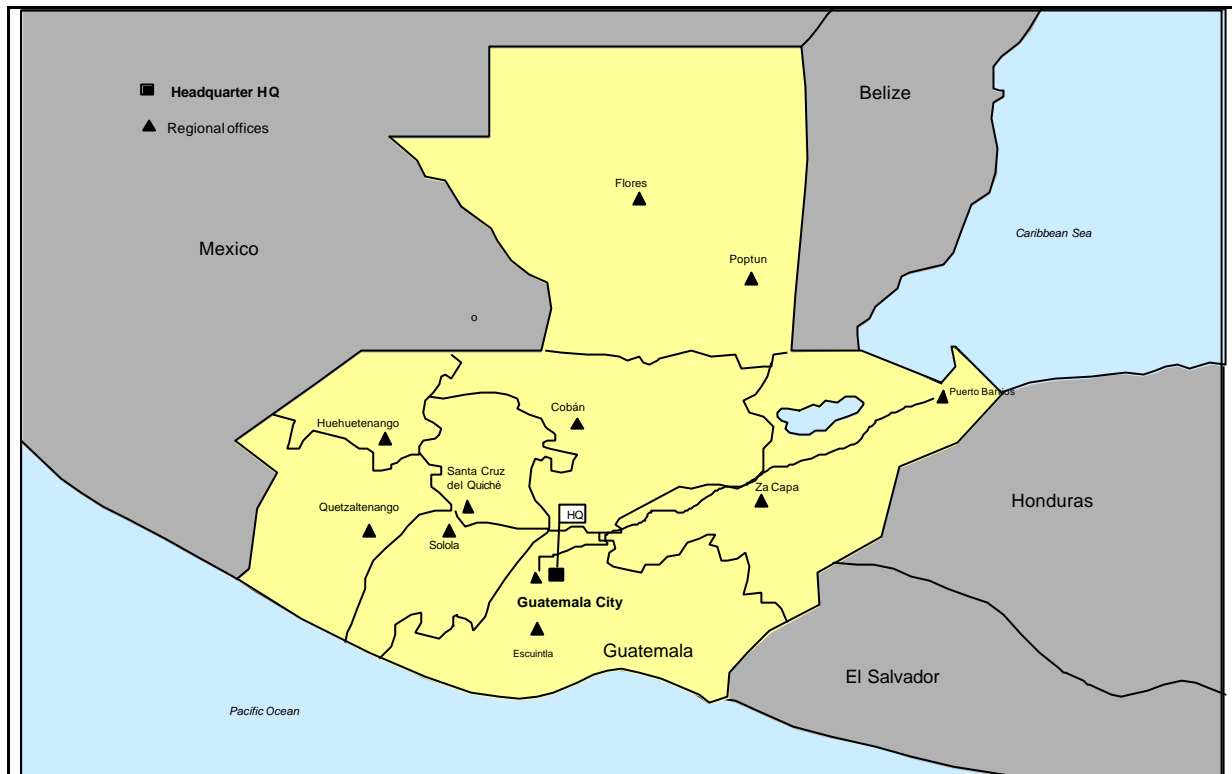
För att förenkla och minska kostnaderna kommer kontingentens kontor att delas med annan nation. Missionsutbildning och hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Ur ett försvarsmaktsperspektiv upplevs vissa svårigheter med att kunna följa upp säkerhetsläget för den svenska personal som tjänstgör i missionen. Detta grundar sig framför allt på att personalen tjänstgör i princip över hela Balkan. Det är fördelaktigt om rekryteringen grundar sig på personal

som tidigare har tjänstgjort på Balkan. Tjänstgöringen i missionen ställer särskilda krav på ett säkerhetsmedvetande, bl a beroende på ett stort minhot inom vissa områden på Balkan.

3.10 MINUGUA(Comisión de Verificación de la Mision Internacional de las Naciones Unidas para Guatemala)

Geografisk område

Guatemala

Högkvarter

Guatemala City

Etablerad

Maj 1997

Operativ styrka

Ca 165 internationella medarbetare varav 10 poliser och 4 officerare.

Svensk styrka

En militär observatör

Mandat

Genom A 53/93 intill 31december 2003..

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

MINUGUA övervakar det fredsavtal inklusive de mänskliga rättigheter som regeringen och oppositionen i Guatemala undertecknade i december 1996. Senaste rapport (A/58/853) är från 10 mars 1999.

Året 2001 i insatsområdet

Brottsligheten har varit relativt hög under året och polisen har haft ont om resurser att hantera det. Det förekommer illegal handel med vapen inom och mellan de centralamerikanska länderna. Vapnen smugglas över gränserna i avlägsna områden. I många fall rör det sig om Kalasjnikovs som har blivit över efter inbördeskrigen i området. De används vid olika typer av brott som bankrån och rån mot

värde transporter samt vid uppgörelser mellan narkotikakarteller o s v.

I månadsskiftet augusti-september möttes presidenterna för de fem central-amerikanska länderna - Guatemala, Honduras, El Salvador, Nicaragua och Costa Rica - i Guatemala för att diskutera integreringen i regionen och de problem som finns mellan vissa av länderna. Resultatet blev bl a en icke-agressionspakt och en överenskommelse om att stärka freden och demokratin i länderna

Den 3 september införde regeringen nödlägestillstånd om 30 dagar i hela Guatemala med anledning av problemen med torkan i de östra delarna av landet och de effekter denna fått i form av undernäring hos människor i området. FN-organet World Food Programme beräknade att cirka 13 000 familjer behövde omedelbar hjälp. Detta nödlägestillstånd fortsatte under ytterligare 30 dagar.

I slutet av september träffades ett centralamerikanskt säkerhetsråd bestående av de fem ländernas vice utrikes-, försvars- och inrikesministrar i Honduras och resultatet blev bl a ett avtal om att utveckla en regional plan om samarbete mot organiserad brottslighet och terrorism. I december godkände kongressen i Guatemala att 99 medlemmar ur den amerikanska marinen deltar i polisiära och militära operationer i Guatemala för att bekämpa narkotikahandeln. Den amerikanska personalen ska utbilda den guatemalanska antinarkotikapolisen.

Fredsavtalen fyllde fem år under december. Regeringen hävdar att man arbetar med fredsprocessen medan oppositionen och privata intressegrupper anser att processen stagnerat.

Den guatemalanska staten har genom ett presidentuttalande i december för första gången erkänt sitt ansvar för en massaker på civila som begicks av militären under inbördeskriget. Redan i augusti utpekades ledaren för regeringspartiet och kongressen, den f d diktatorn Efraín Ríos Montt, som ansvarig för en massaker som begicks under hans tid som president.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Missionen fortsätter arbetet med implementeringen av fredsavtalen, vilket har en total omdaning av guatemalansk statlig verksamhet som mål, såväl civil (demokrati, politik, lagar, domstolar, polis o s v.) som militär.

Kontingenten (en person) roterades i månadsskiftet februari-mars. Under årets första hälft var den nyanlände militärobservatör stationerad vid ett regionalkontor i ORPET. Sedan augusti månad är den svenske militärobservatören stationerad vid MINUGUA HQ i Guatemala City.

En viktig arbetsuppgift som militärobservatören har haft är utvärdering av ett civilt akademiskt projekt rörande formulering av ett nytt säkerhetskoncept och som en följd av detta, omdaning av den guatemalanska militären.

C SWEDINT har under 2001 ej genomfört uppföljningsbesök i missionen. Besöket var tänkt att samordnas med RKP, Rikskriminalpolisen, som ställde in sitt uppföljningsbesök.

Missionsutbildning och hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Svårigheter föreligger att rekrytera personal med rätt nivå och tillräckligt bra språkkunskaper. Ett fortsatt deltagande i missionen bör övervägas främst på grund av rekryteringsproblemen.

3.11 WEUDAM (Western European Union Demining Assistance Mission in Croatia)

	<p>Geografisk område Kroatien</p> <p>Högkvarter Zagreb</p> <p>Etablerad Maj 1999</p> <p>Operativ styrka -</p> <p>Svensk styrka 0</p> <p>Mandat Avtalet mellan Kroatien och WEU upphörde 30 november 2001</p>
--	--

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Gruppen av experter skall biträda, ge råd till och utbilda personalen i CROMAC (Croatian Mine Action Centre). Gruppen består av personal från fyra länder. Sverige är LN (Lead Nation) och bemannar befattningen som HoM (Head of Mission).

Året 2001 i insatsområdet

Minröjningen i området underlättades under det första halvåret av en mild vinter. Under juni månad planerades 21 minröjningsprojekt över ett område på 2,2 km². Av dessa var i juni 8 projekt startade, vilka täcker ett område på 1,5 km², varav 1,3 km² har lämnats över till markägarna. För övrigt se under EUMM.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Förutom den ordinarie verksamheten med att stödja CROMAC planerades under början av året att antingen avsluta eller förlänga missionen när det ordinarie avtalet mellan WEU och Kroatien löpte ut under våren. Efter att avtalet förlängdes till den 30 november 2001 kunde missionen inrikta sig på huvuduppgiften. Ingen hemkomst eller missionsutbildning har genomförts.

När missionens mandat förlängdes, förlängdes även kontraktet med den svenska HoM. Den svenske

HoM kvarstannade i området 14 dagar efter det att missionen upphörde för att avsluta missionen administrativt.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Denna typ av insatsenhet där vi ställer personal till förfogande med särskilda kunskaper inom ammunitions- och minröjningsområdet upplevs som bra och lärorik ur ett försvarsmaktsperspektiv. Denna typ av mission kräver endast en liten insatsenhet som snabbt kan rekryteras och etableras i missionsområdet.

3.12 **MONUC (United Nations Observermission in the Dem. Rep. Of Congo)**

	<p>Geografisk område DR Kongo, Rwanda, Uganda, Angola, Zimbabwe, Namibia</p> <p>Högkvarter HQ i Kinshasa</p> <p>Etablerad September 1999</p> <p>Operativ styrka Enligt mandatet max 5537 man trupp och 500 observatörer (Enligt februari månads översyn 2400 man trupp och 550 observatörer)</p> <p>Svensk styrka 2 militär observatörer</p> <p>Mandat SCR 1291 (2000). Förlängt till den 15 juni 2002 enligt SCR 1355 (2001). SCR 1376 (2001)</p>
--	--

Sammanfattning av mandatet

Enheten skall samverka med Joint Military Commission (JMC), upprättat av OAU och parterna som har skrivit under eldupphöravtalet (DR Kongo, Rwanda, Uganda, Angola, Zimbabwe, Namibia, Movement for the Liberation of Congo samt Congolese Rally for Democracy), observera och övervaka upphörande av fientligheterna, samt förbereda för gruppering av militära observatörer och en större fredsstyrka.

Året 2001 i insatsområdet

Under januari-februari inkom ingen rapport från missionsområdet eftersom det inte fanns några svenskar på plats. Nuvarande president Joseph Kabila tillträdde efter det att hans far, den tidigare presidenten, blev dödad i januari.

Under resten av 2001 har DR Kongo präglats av fredsprocessen och dess genomförande. I landet befinner sig trupper från Rwanda, Uganda, Zimbabwe, Angola och Namibia. Den 31 augusti hade Namibia dragit sig ur. Ugandas försvarsminister meddelade i augusti att de ugandiska trupperna kommer att ha slutfört sin tillbakadragning ur DRC i slutet av året, men kommer att behålla en symbolisk militär närvaro i Buta, Bunia och Ruwenzori mountains i nordöstra delen av landet. Zimbabwe var också villigt att dra sig tillbaka, men att detta tillbakadragande styrdes av resultat av den inter-kongolesiska dialogen.

En Inter-Congolese Dialog (ICD) genomfördes med början den 15 oktober. Den 22 oktober avbröts dialogen eftersom inget resultat hade uppnåtts.

Regeringen i DR Kongo godkände i början av juni en internationell överenskommelse avseende ett stopp för användandet av barnsoldater.

Under december förekom det strider i östra och nordöstra delen av DR Kongo (DRC). Dessutom har det varit vissa problem vid demobiliseringen av Kisangani p g a olika krav från DRC som FN har svårt att fullfölja.

I media rapporterades det om att det skulle förekomma Ebola i Kongo, men det visade sig vara falskt. Den sjukdom som grasserade var ej av samma typ som Ebola, trots detta dog cirka 30 personer i ett begränsat område. Enligt de läkarlag som besökte området dog personerna eftersom det saknades läkemedel och medicinsk personal i området.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

I mitten av mars anlände de två svenska observatörerna till missionen. Efter en veckas introduktion påbörjades arbetet med verifikation av att avtalen följdes i sektor 3 (Kananga).

Verifikationerna inom två av missionens fyra sektorer var vid årsskiftet slutförda. Övriga två sektorer är ej klara p g a säkerhetsskäl. Inom sektor 3 är läget lugnt och team för permanent stationering har börjat sändas ut. Viss sambandsutrustning är gränssättande och bromsar utplaceringstakten. Verksamhet pågår även för att upprätta s k "Coordinating Centers" i sektorerna. Dessa centra skall samordna, underhålla och leda viss del av övervakningsfasen.

En marin FN enhet från Uruguay tillfördes missionen i mitten av året.

FN-högkvarteret i New York utsåg i september Mr Namanga från Kamerun som ny SRSG för MONUC.

Svenskarna var under första halvåret stationerade i Kinshasa och under sista delen av året i sektor Kananga. De tjänstgjorde som teamleader (TL) respektive i högkvartersbefattning. För att underlätta svenskens högkvartertjänstgöring utrustades kontingenten med en extra bärbar dator.

Svensk personal nedroterade under slutet av mars. Dessförinnan skedde missionsutbildning vid SWEDINT. Hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Denna typ av missionsområde med den hälso- och sjukvårdssituation som råder kräver många och långa förberedelser. Den lågt utvecklade infrastrukturella situationen i området medför långa och framför allt tidskrävande transporter för erhållande av kvalificerad läkarvård. Personal i detta område bör utrustas med nationella sambandsmedel för att kunna upprätthålla kontakt med Sverige.

3.13 UNSMA (United Nations Special Mission to Afghanistan)

<p>Geografisk område Afghanistan</p> <p>Högkvarter Islamabad</p> <p>Etablerad 21 december 1993</p>	<p>Operativ styrka 5 personer</p> <p>Svensk styrka 1 senior militär rådgivare</p> <p>Mandat SCR 42/208</p>

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Uppdraget för UNSMA är att genom regelbundna kontakter med parterna i konflikten samt verka för nationell försoning och återuppbyggnad i Afghanistan.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Arbetet har utförts med besök och möten flera gånger per månad med representanter för parterna i Afghanistan, Tadjikistan och Pakistan. Samarbetet med Talibanerna har varit ojämnt och i maj månad skedde inga besök i Afghanistan.

I december genomfördes missionsutbildning för pågående brigadgeneral. Hemkomstverksamhet har genomförts. Den nuvarande svenske representanten har varit placerad i Islamabad, men har verkat i Afghanistan under perioden. För att öka hans personliga skydd har han blivit utrustad med satellittelefon och bärbar dator med e-post anslutning.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.14 OSCE (Organisation for Security and Co-operation in Europe)

<p>Geografisk område Georgien</p> <p>Högkvarter Tbilisi</p> <p>Etablerad 15 december 1999</p>	<p>Operativ styrka 42 gränsövervakare</p> <p>Svensk styrka 0 gränsövervakare</p> <p>Mandat 31 december 2002.</p>

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Observera gränsen mellan Georgien (Tjetjenien) och Ryssland för att bekräfta eller utesluta eventuella rörelser av rebeller mellan Georgien och Tjetjenien.

Året 2001 i insatsområdet

Det första halvåret 2001 kan sammanfattas som lugnt. Inledningen av året präglades av att relationen mellan Ryssland och Georgien var mycket frostig på grund av läget i Pankisi-dalen där det bl a skedde flera kidnappningar. Vintern var ovanligt mild vilket innebar att vägarna tidigt var farbara. Den 14 mars skedde en incident med en kränkning av georgiskt luftrum i Giereviområdet. 37 olika krattrar påträffades efter beskjutning i området. Dessa kränkningar har fortsatt under andra halvåret 2001. Flygaktiviteten på den andra sidan gränsen längs det tjetjenska gränsavsnittet var mycket hög i mitten av juni, så även längs det dagestanska gränsavsnittet. Flygaktiviteten minskade under juli, dock skedde den 17 juli ett intrång på georgiskt luftrum med två, förmodade, ryska helikoptrar. I slutet av augusti fann Shatili teamet fragment från en trolig 500 kg flygbomb. I området fanns även bevis på att en detonation hade inträffat. Platsen är mer än två km in på Georgiskt territorium.

Den 28 oktober flög två jettflygplan nära Girevi- och Omalo-teamet inne på georgiskt luftrum. Den 29 oktober observerade Shatili teamet en MI 8 helikopter med raketställ passera över deras område. Nationalitet på luftstridsfarkosterna är okänd. Forsvarsministern framhöll att det georgiska luftförsvaret kommer att skjuta ner okända flygstridskrafter som kommer in på georgiskt territorium.

Situationen i Pankisi-dalen har successivt förvärrats. Uppgifter om eldstrider i dalen mellan påstådda tjetjenska rebeller och andra invånare har rapporterats under juni. Dalen har varit helt stängd för utläningar. Under juli meddelades det i lokalpress att ca 4.500 tjetjener hade lämnat området. Uppgifterna i september var att 5.000 flyktingar fanns i Pankisi-dalen. Dessutom skedde en kidnappingsincident under augusti då en statlig georgisk vakt var på väg in i Pankisi-dalen och blev kidnappad i byn Lechuri i Telavi-regionen. Denna kidnappingshändelse har även påverkat säkerhetssituationen för OSCE verksamhet.

Lokalbefolkningen lämnade bergsbyarna i gränsområdet i oktober och husen är igenbommade för vintern.

Två incidenter har skett där Georgian Border Guards (GBG) och Security Detachment (SD) varit inblandade. Den första mellan natten 6-7 augusti som enligt uppgift berodde på bråk mellan SD soldater och lokala manliga invånare som i sin tur ledde till att SD personal öppnade eld och skadade två män. Efter denna incident ersattes SD personalen. Den 3 september inträffade den andra incidenten i Girevi där ett bråk uppstod mellan officerare och soldater i GBG och SD. Ny trupp ersatte styrkan.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

C OPL besökte missionen under våren tillsammans med personal från SWEDINT. Under hösten genomförde C SWEDINT sitt uppföljningsbesök.

Under delar av våren skedde begränsad gränsövervakning på grund av svåra väder och vägförhållanden. En ny station "Team Girevi" öppnades officiellt av missionen den 1 juni. Innan dess fick evakueringsvägen för gränsövervakarna rensas efter vinterns jordskred och laviner.

Under september bytte missionen chef och leds nu en dansk brigadgeneral.

Missionen höjde inledningsvis sin beredskap efter terroristattacken i USA den 11 september. Beredskapen innebar att beredskaps- och evakueringsplaner sågs över.

De svenska observatörerna har under året varit stationerade i team Omalo, team Shatili och i team Girevi.

Det svenska deltagandet utökades den 31 maj från en till två gränsövervakare. Dessa två gränsövervakare hemroterade i november. Då missionens mandat i november endast förlängdes till den sista december stoppade missionen nedrotation av ny svensk personal. Svensk kontingents materiel togs hem.

Inriktningen är att skicka ner ny svensk personal om mandatet förlängs den normala tidsperioden, dvs 6 månader.

Missionsutbildning vid SWEDINT av tre gränsövervakare har skett under perioden. Hemkonstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.15 UNTAET (United Nations Transitional Administration in East Timor)

	
<p>Geografisk område Östtimor</p> <p>Högkvarter Dili</p> <p>Etablerad UNAMET juni 1999, UNTAET Oktober 1999</p>	<p>Operativ styrka Upp till 1640 civilpolis, 9000 man trupp och 200 Militära Observatörer</p> <p>Svensk styrka 2 militära observatörer</p> <p>Mandat SCR 1272 ger mandat till 31 januari 2002.</p>

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

UNAMET upprättades för att genomföra en folklig konsultation om Östtimors status. En majoritet röstade emot att fortsätta som provins inom Indonesien och provinsen överlämnades till FN för administrering tills östtimorianerna själva kan överta styret. Därvid övergick missionen till UNTAET med exekutiva befogenheter, inklusive uppsättandet av en lokal poliskår.

Året 2001 i insatsområdet

Under år 2001 har arbetet följt planeringen för att valet ska kunna genomföras enligt UNTAET nuvarande mandatperiod.

Det har förekommit flagghissningar i Dili som har skapat interna oroligheter. Det har även förekommit

illegal handel vid Tactial Coordinational Line, (TCL), under året. Flyktingar från Västtimor har under perioden återvänt till Östtimor.

I februari började East Timor Defence Force, (ETDF), utbilda den första kontingenten om 575 man i Aileu. Hittills har 549 soldater rekryterats till ETDF, som fått bland annat 1200 st M16/A2, 50 st KSP 90 m.m. av olika givarländer.

Juni var i huvudsak lugn i det inre delarna av Östtimor. Undantag är Bacau där fortsatta kravallartade bråk med bland annat stenkastning mot FN byggnader har förekommit (2 – 3 juni). Längs TCL har det vid några tillfällen rapporterats skottlossning, men några bekräftade skadade har ej konstaterats.

Valet som genomfördes den 30 augusti gick lugnt tillväga. Av drygt 410.000 röstberättigade östtimoreser deltog 91% i valet. Det officiella valresultatet tillkännagavs enligt tidsplanen den 10 september. Den stora vinnaren i valet var som väntat den politiska fraktionen av motståndsrörelsen på Östtimor, FRETILIN. Dock erhöll de inte fullständig majoritet. Den 15 september svors eden till National Council (regeringstillträde) av de folkvalda representanterna. Den 15 december skulle Östtimors konstitution tillkännas. Ett utkast presenterades den 15 december och man var i stora drag överens politiskt, men smärre förändringar ska göras. Konstitutionen kommer enligt plan att presenteras den 25 januari 2002. Val av landets första president planeras till den 20 maj 2002.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Arbetet har under första halvåret varit inriktat på att understödja flyktingåtervändande och förberedelser för valet i augusti. "Civil registration" blev helt klar med sin registrering i juli.

Under andra halvåret har missionen planerat för omstrukturering (minskning) av UNTAET. Force Commander har föreslagit en reducering av styrkan till 5.000 man i tre steg varav det första steget togs i november. Det andra steget togs i december och det sista skall ske i januari 2002. Ingen förändring av antalet militärobservatörer är planerad.

Den svenska personalen tjänstgjorde under större delen av året i UNMOG HQ och i Oecussi.

Under februari roterade den svenska kontingenten. Hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.16 UNAMSIL (United Nations Assistance Mission to Sierra Leone)

	<p>Geografisk område Sierra Leone</p> <p>Högkvarter Freetown</p> <p>Etablerad 22 oktober 1999</p> <p>Operativ styrka 242 observatörer och 18 045 man trupp</p> <p>Svensk styrka 3 militära observatörer</p> <p>Mandat SCR 1270 (1999) och SCR 1289 (2000), SCR 1334 (2000). Förlängt till 31 mars 2002 enligt SCR 1246 (2001).</p>
--	--

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Inledningsvis säkra viktiga flygfält och garantera rörelsefrihet för att möjliggöra humanitära insatser. Därefter skall FN avväpna och demobilisera/upplösa förband och paramilitära enheter för integration i samhället.

Året 2001 i insatsområdet

I början på året pågick strider längs gränsen till Guinea. Guinea flygbekämpade Revolutionary United Front, (RUF), enheter i Sierra Leone. Detta innebar stora flyktingströmmar till Baralo Wharf, Barbara och Freetown. Den 21 mars började UNAMSIL patrullera vid gränsen vilket lugnade situationen. Senare framgrupperade UNAMSIL till Makeni och Magbruala. I juni infördes ordinarie gräns- och tullkontroller längs med gränsen till Guinea.

Ett fredsavtal undertecknades den 2 maj i Abuja. Ett möte för att reglera detaljerna i överenskommelsen hölls den 15 maj i UNAMSIL HQ under ledarskap av SRSG, där den svenske kontingentchefen deltog. Mötet beslutade bl a om omedelbart eldupphör mellan RUF, Civil Defence Forces, (CDF), och Sierra Leone Army, (SLA), att massavväpningen skulle inledas den 18 maj, samt att rörelsefrihet över hela landet för civila, soldater och gods skulle säkerställas. Dessutom skulle alla barnsoldater och anhöriga till soldater, speciellt unga kvinnor, släppas fria med början den 25 maj.

Enligt rapporter från missionsområdet håller i stort eldupphöravtalet från den 15 maj med endast enstaka skärmytslingar i juli och augusti. Massavväpningen påbörjades i juni (Phase III sedan den 18 maj) och har fortsatt under året enligt plan, förutom ett avbrott i processen under november. Den har

i stort sett avslutats i december och kommer att vara klar mitten av januari 2002. Det som återstår är de östra delarna i landet där diamantdistriktet ligger, dvs. Kailahun och Koidu. I Kailahun är det officiellt 300 gerillasoldater kvar att avväpna i de allra östliga delarna av landet, vilket beräknas vara gjort i slutet av 2001.

Avväpningsprocessen har även störts av vissa demonstrationer. Dessutom har CDF varit mer villig att låta avväpna sig än RUF.

Andra orsaker till oroligheter har troligen varit att regeringen ensidigt utlyst val till den 14 maj nästa år. RUF har tidigare krävt att en interimsregering skall tillsättas i väntan på nästa val, men president Kabba vägrar tillåta detta. RUF anser att förlängningen av det nuvarande regeringsmandatet är alldeles för långt och att val istället borde hållas senast 6 månader efter den 26 september, då den tidigare mandatförlängningen gick ut.

Koidu har i december präglats av oroligheter och skottlossning mellan främst CDF och RUF. Det startade som meningsskiljaktigheter när de olika fraktionerna skulle sluta bryta diamanter inom sina respektive områden och åtföljdes av skottlossning och sammandrabbningar. Antalet dödsoffer har inte verifierats, men beräknas till ca 15 st och ett 40-tal skadade. Ett möte hölls i mellandagarna i Freetown mellan regeringen och RUF för att lösa meningsskiljaktigheter samt förlänga vapenstillståndet.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Under året har UNAMSIL fortsatt att utökas med truppförband och dessa har framgrupperat i området. I slutet av maj anlände utrustningen till det svenska fältsjukhuset som bemannas av personal från Bangladesh.

I mitten av juli anlände den nye CMO, generalmajor Sued Athar Ali från Pakistan. Under hösten har fortlöpande nya teamplatser öppnats och stängts för DDR (Disarmament) verksamhet. Totalt sedan phase 1 inleddes i maj har ca 14 000 vapen förstörts under året. Totalt under året avväpnades 37 056 kombattanter varav 3911 barnsoldater.

Personal från Försvarets Sjukvårdscentrum, (FSC), har under juni tjänstgjort i Kenema för att upp-
rätta det av Sverige till FN skänkta fältsjukhusets, samt att utbilda på utrustningen.

En svensk militärobservatör valde att i juni avbryta sitt kontrakt efter sex månader varför en extra oplanerad rotation skett.

Rotation av delegationen skedde i november och december. P g a tjänstens art har kontingenten utrustats med extra satellittelefon och en bärbar mobiltelefon. Detta har skett för att höja den personliga säkerheten. C SWEDINT har genomfört uppföljningsresa.

Missionsutbildning och hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.17 UNMEE (United Nations Mission in Eritrea and Ethiopia)

<p>Geografisk område Etiopien och Eritrea</p> <p>Högkvarter Headoffice ASMARA, Headoffice AddisAbeba (blivande) Force HQ i Asmara</p> <p>Etablerad Juni-2000</p>	<p>Operativ styrka Under uppbyggnad, 207 Militära Observatörer (av 220), ca 3500 PK-trupp (av 3 980).</p> <p>Svensk styrka Sju militära observatörer</p> <p>Mandat SCR 1312 (2000), SCR 1320 (2000), SCR 1344 (2001), SCR 1369 (2001) mandat till 31 mars 2002.</p>

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Den 18 juni 2000 undertecknade parterna ett stilleståndsavtal (*Cessation of Hostilities*). Avtalet gick i huvudsak ut på omedelbart eld upphör, upprättande av en fredsbevarande FN-styrka, acceptans av skiljedom i gränsdragningsfrågor och etiopiskt tillbakadragande från eritreanskt territorium inom två veckor efter att den beväpnade delen av UNMEE upprättat Temporary Security Zone (TSZ) i Eritrea.

Mandatet omfattar:

1. Övervakning av stilleståndsavtalet.
2. Assistans till parterna att följa avtalet.
3. Övervakning av det etiopiska tillbakadragandet och därefter övervaka de etiopiska styrkorna.
4. Övervakning av att eritreanska styrkor ej grupperas närmare motparten än 25 km och därefter

övervaka de eritreanska styrkorna.

5. Övervakning och patrullering av TSZ.
6. Ledning av och understöd åt parternas Military Coordination Commission (MCC).
7. Koordinering och understöd av minröjning.
8. Koordinering av UNMEE samverkan med humanitära hjälporganisationer.

Året 2001 i insatsområdet

Parterna har i allt väsentligt följt avtalen från den 18 juni och den 12 december.

Etiopen samarbetar fullt ut med UNMEE eftersom de vill ha ett slut på konflikten. Landet vill demobilisera så fort som möjligt. Restriktioner i FN rörelsefrihet (FOM) i Eritrea ger problem för UNMEE att bilda sig en helt klar bild av den eritreanska arméns verksamhet och gruppering.

Eritreanska Internally Displaced Person, (IDP), och flyktingar från Sudan hade vid halvårsskiftet börjat återvända till Eritrea och TSZ i stor omfattning. Återvändandet försvåras av bristen på infrastruktur och framför allt av bristen på drickbart vatten i området samt av minfaran. Dock har NGO/GO börjat verka i området i större omfattning.

Bägge länderna har relativt svåra inrikesproblem som bl a yttrar sig i att samtliga högre militära chefer på den etiopiska sidan befinner sig i Addis Abeba eller andra regionala centralorter för möten. Politiker har blivit anhållna och beskyllda för landsförräderi, vilket i Eritrea är belagt med dödsstraff. Relationen med EU har förvärrats. EU har kritiserat Eritrea för hur landets ledning behandlar media och oppositionella. När den italienska ambassadören yttrade sin kritik blev han utvisad ur landet. EU svarade med att kalla hem alla länders diplomater i Eritrea.

Den militära situationen har varit lugn under december, men både förband och observatörer saknar rörelsefrihet på den eritreanska sidan för att göra det jobb som mandatet medger. På etiopisk Sida har UNMEE inga begränsningar i rörelsefriheten.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

I mitten av mars var både den obeväpnade delen (Observer Group) och beväpnade delen av UNMEE utgångsgrupperade i operationsområdet och kunde verifiera parternas urdragning från gränsområdet. I april anmälde Force Commander att en Temporary Security Zone (TSZ) var etablerad. Arbetet försvårades av att parterna hade olika uppfattning om gränsdragning och UNMEEs roll. I mitten av maj avslutade den s.k. SHIRBRIG enheten (med fem svenska stabsofficerare) sin mission. Kvar finns åtta svenska observatörer.

Under oktober månad bestämde missionen att alla Team Leader (TL) skall inneha lägst graden överstelöjtnant vilket gjorde att Sverige förlorade sina TL befattningar.

I februari tvingades en svensk observatör avbryta sin tjänstgöring på grund av medicinska skäl. Den svenska kontingenten har inledningsvis utrustats med fyra satellittelefoner och email för att användas i nödsituationer. I takt med att FN systemet byggdes upp avvecklades denna utrustning och hemsändes.

Under oktober beslutade Försvarmakten att minska det svenska engagemanget i UNMEE med en militärobservatör vilket medförde att nedrotationen i december avbröts.

Under juni har två svenskar roterat från stabsbefattningar ut till team. Detta på grund av neddragningar på stabsbefattningar, bl a reduceras personalen på samverkanskontoret i Addis Abeba.

Missionsutbildning och hemkomstverksamhet har genomförts under året.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Konceptet med SHIRBRIGS medverkan i uppstarten av missionen uppfattats som positivt och bör vidareutvecklas.

En nyetablerad mission ställer särskilda krav på uppföljning av framför allt säkerhetsläget, sjukvårds- och sjukvårdstransportresurser, evakueringsplaner samt tillgång till färskt vatten och livsmedel. Rekrytering av personal bör vid en nyetablerad mission inriktas främst mot personal som har erfarenhet från andra missioner.

Personal i detta område bör utrustas med nationella sambandsmedel för att kunna upprätthålla kontakt med Sverige.

3.18 **CMAC/MDD (Cambodian Mine Action Centre/Mine Detecting Dog Program)**

	<p>Geografisk område Kambodja</p> <p>Högkvarter/CMAC Phnom Penh</p> <p>Etablerad September 1997</p> <p>Operativ styrka</p> <p>Svensk styrka 4 officerare</p> <p>Mandat Svenskt regeringsbeslut om biståndsprojekt</p>
--	---

Sammanfattning av mandatet (uppgift)

Sida fattade den 17 oktober 1996 ett beslut att låta Försvarsmakten bygga upp en hundtjänstenhet inom Cambodian Mine Action Centre (CMAC). SWEDINT leder insatsen i samverkan med Förevarets hundtjänstenhet (FHTE) som är funktionsansvarig för minhundsverksamheten. Slutmålet är fem operativa minhundsteam om sex hundekipage samt inhemska förmåga att dressera hundar, utbilda personal samt att leda verksamheten. Regeringen har beslutat att förlänga verksamheten till den 30 juni 2002.

Året 2001 i insatsområdet

Under januari-februari skedde ett antal personrån främst i Phnom Penh. I byn Bavel, där en del svenskar är stationerade, skedde i februari ett mord och ett rånmord. Även svensk personal blev utsatt för väpnat hot och rånförsök. Under juli skedde två bombattacker mot hotell i centrala Phnom Penh. Tre dödades och flera skadades. Attacken var troligtvis knuten till den organiserade kriminaliteten. I juli genomfördes en handgranatsattack mot utrikesministeriet.

Under andra halvåret har rapporterats om ökad politisk terror och kriminalitet på grund av kommunalvalet som kommer att äga rum i februari 2002. Flera ledande politiker har blivit dödade i olyckor och mord. Ett EU team på nittio (90) personer har föranmält att följa valet i Kambodja under februari.

Premiärministerns beslut i november att stänga alla barer m m har i stort genomförts. Flera barer har

dock bytt namn till restauranger och återigen öppnats.

Under augusti började regnperioden och 380 000 människor fick evakueras i norra Kambodja med anledning av översvämningarna. Under hösten har flera bränder ägt rum i slumkvarteren i Phnom Penh. Det uppskattas vara ca 3 000 hushåll, ca 4 000 personer, som drabbats. Många av de som bor i kvarteren är vietnamesiska flyktingar.

Olycksstatistiken från Röda Korset och Handicap International (HI) redovisar att under årets första tio månader har 698 personer dödats i minolyckor eller av oexploderad ammunition (OXA). Statistiken ligger något under år 2000 som vid samma period redovisade 727 personer.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Under 2001 har team 3 och 4 blivit certifierade och utbildning av det sista teamet har påbörjats. T o m. november hade hundteamen genomsökt 358 909 m² varvid 118 minor samt OXA hittats och röjts.

Den nye kontingentchefen blev missionsutbildad vid SWEDINT samt erhöll EOD-utbildning vid SWEDEC innan avfärd till missionsområdet. För att säkerställa en fullständig överlämning av projektet, genomförde den pågående kontingentchefen dessutom två resor till området. Förutom kontingentchefen har ytterligare två man roterat under första halvåret och hemkomst har genomförts med de hemvändande.

Överlämning av veterinärstödet har gjorts mellan den kontrakterade svenske veterinären och SWEDINT egen veterinär. Överlämningen gjordes på plats och kombinerades med utbildning av de b-kala veterinärerna. Dessutom opererades några hundar. Under hösten genomfördes en s k åtgärdsresa då ytterligare några hundar opererades.

Under sommaren/hösten minskades planenligt den svenska kontingenten från sju personer till fyra. Det fanns ett behov av en teknisk rådgivare fr o m slutet av året, vilket Sida biföll.

I november köpte CMAC in fler hundar från Tyskland. Upphandlingen understöddes av veterinär från SWEDINT samt dressör från FHTE.

Framtagning av en plan för avslutning av det svenska engagemanget i projektet (Exitplan) har påbörjats, syftande till att projektet skall vara så gott som självgående fr o m 2002-12-31.

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Inga särskilda erfarenheter att rapportera.

3.19 Personalsammansättning

Sammanställningen avser läget 2001-12-31

Mission	Sverige bidrar med	Totalt
UNTSO /Mellan Östern	Milobs	8
UNMOGIP/Kashmir	Milobs	6
UNMOGIP/Kashmir	Medical asst.	1
UNIKOM/Kuwait	Milobs	4
UNOMIG/Georgien	Milobs	5
UNMOP/Prevlaka	Milobs	0
MINUGUA/Guatemala	Milobs	2
UNTAET/Östtimor	Milobs	2
MONUC/Kongo	Milobs	2
UNAMSIL/Sierra Leone	Milobs	3
UNSM/Afganistan	Militär rådgivare	1
UNMEE/Eritrea Etiopien	Milobs	7
EUMM/f d Jugoslavien	Monitorer	10
NNSC/Korea	Delegater	4
CMAC/Kambodja	Minröjinstr	5
WEUDAM/Kroatien	Head of Mission	0
OSSE/Georgien	Gränsövervakare	0

4 Verksamhetsgren internationella insatser

4.1 Inledning

KFOR

Den operativa förmågan vid svenska insatsenheter i KFOR har under det gångna året upprätthållits på anbefalld nivå. Den svenska bataljonen har utöver ordinarie uppgifter inom bataljonens ansvarsområde även deltagit med förbandsenheter vid operationer utanför bataljonens ansvarsområde. Dessa operationer har bl a genomförts vid gränsen mot FYROM och i Mitrovica. Deltagande har underlättats då bataljonen under ett halvårs tid förstärktes med kompani ur IA 01-bataljonen. Till följd av att kompaniet avslutat missionen under oktober har bataljonens och efterföljande bataljoners handlingsfrihet att delta i denna typ av operationer begränsats. Under del av året har den svenska bataljonen förstärktes med ett kompani ur den brittiska bataljonen.

För att öka säkerheten under parlamentsvalet i Kosovo den 17 november, beslutades att tidigarelägga nedrotationen för ett kompani ur KS 05. Nedtransporten genomfördes under första veckan i november och kompaniet anmäldes efter kompletterande utbildning i operationsområdet operativt 14 november. Den svenska Mine Awareness Training Team (MATT)-enheten avvecklades under december månad.

Infiltrationsanläggningen på Camp Victoria har på grund av överbelastning i samband med dessa belastningstoppar slutat fungera på ett tillfredsställande sätt och nytt reningsverk är projekterat och arbetet bedöms slutföras under 2002.

Under november avslutades utbildningen av KS 05 och utvärderingen visade på en hög grad av måluppfyllnad och styrkan kunde avlösa den sedan sju månader operativa styrkan i KOSOVO under slutet av året.

Hotbilden och operationernas karaktär har förändrats under året och andelen underrättelse- och säkerhetsoperationer har ökat. Den förändrade hotbilden samt det faktum att beredduppgiften "CRITICAL EFFORT" nedtonats har ställt andra krav framförallt vad avser tung materiel. Förändringsarbetet planeras och genomförs under ett antal rotationer för att därmed anpassas till övriga förband i området.

Trenden att svenska förband understödjer eller underställes förband från andra nationer eller får förband från andra nationer sig underställda har fortsatt under året. Detta sker ofta med mycket kort förvarningstid och stor variation på verksamhet. Arbetet med att skapa multinationella förbandsenheter fortskrider. Under året har MNMPCoy och MNTPCoy organiserats. Detta ställer särskilda krav på svensk personal att kunna arbeta i en multinationell miljö. En viktig erfarenhet är att det multifunktionella arbetet ställer högre krav på bataljonen att i god tid planera den verksamhet som skall

genomföras. En översyn av hur svenskt regelverk är anpassat eller kan anpassas för multinationell verksamhet är av stor vikt och bör ges hög prioritet.

Osäkerheten och mediaintresset om vilka risker och hot som personalen inom KOSOVO-styrkan kan ha blivit utsatta för till följd av NATO nyttjande av ammunition innehållande utarmat uran under flygbombningarna mot KOSOVO var mycket påtagliga vid årets början. Händelsen pekar tydligt på behovet av ökad medvetenheten och samordning av den samlade kunskapen och de samlade resurserna för att kunna möta det informationsbehov som finns vid förband, hos anhöriga och i media. I samband med detta genomfördes två större hälso-undersökningar av Kosovopersonal med gott resultat. Med den information och de åtgärder som vidtogs vid dåvarande operativa styrkan ur KS 03 och vid Försvarmakten kunde oron dämpas såväl inom den operativa styrkan som vid den styrka som påbörjade utbildningen under första kvartalet.

Den 24 september inträffade en mycket tragisk händelse i svenska bataljonen. En soldat ur ett av de mekaniserade skyttekompanierna föll ihop i samband med styrketräning. Trots mycket väl genomförda insatser från samtliga inblandade gick inte soldatens liv att rädda och han dödförklarades på det amerikanska fältsjukhuset. Rutinerna vid bataljonen, SWEDINT, OPIL och HKV/SJV har fungerat väl. Likaså har hemtransport, information till anhöriga och pressen fungerat mycket väl.

Under året har två Kosovobataljoner utbildats (KS 04 samt KS 05). Utbildningstiden har varit mycket varierande beroende på vilken befattning som avses. Ett genomsnittsvärde är fem till sex veckors utbildning. Under en bataljonsutbildning genomförs ca 80 stycken olika utbildningslinjer, där huvuddelen av Försvarmaktens centra och förband är involverade. Huvuddelen av utbildningen har genomförts på SWEDINT, Livgardet, P10 samt S1/LedS. Under utbildningen av en bataljon stödjer drygt 100 instruktörer samt 250 figuranter från övriga Försvarmakten SWEDINT. Svårigheten att rekrytera rättutbildad personal har ställt krav på att utbildningstiden utökas.

Nedan framgår antalet sökande respektive antalet som tjänstgjort i KOSOVO-styrkan under 2001.

Rekrytering

Förband	YO/RO	Personal utan GU	Personal med GU	Totalt	
KS05	194	259	3425	3878	Rekrytering jan/feb 2001
KS06	156	96	2646	2898	Rekrytering juli/aug 2001
				6776	

Tjänstgörande i KOSOVO-styrkan under 2001

KFOR	KS03 tom 200104	KS04 tom 200111	KS05 tom 200112
YO	106	96	95
RO	32	31	31
Övriga	639	658	660
Totalt	777	785	786
			Summa KFOR 2348

Rekryteringen till bataljonerna har fungerat väl, förutom vad avser teknisk personal. Ett problemområde är rekrytering av högre stabsofficerare till KFOR HQ samt MNB C.

SFOR

Efter det att Finland lämnade den Nordisk-polska bataljonsstridsgruppen, (NPBG), i mars, övertog Sverige ansvaret som Lead Nation för CIMIC-verksamheten. Till följd av detta har den svenska enheten till viss del omstrukturerats och anpassningen är nu inne i sin slutfas.

Efter attackerna den 11 september skärptes reglerna för Force Protection inom SFOR vilket har försvårat och fördyrat verksamheten. Under året har CIMIC-styrkan utfört projekt, med bl a finansiella medel från Sida, främst vägbyggnationer, till stöd för flyktingåtervändande. I november undertecknades nytt avtal med Sida för fortsatt stöd under 2002.

Under året har DB11 och DB12 utbildats. Vid varje tillfälle har ca 25 man genomfört sin utbildning. Huvuddelen av genomförd utbildning har varit CIMIC, men då styrkan består av flera andra befattningar/specialister, har även andra utbildningslinjer genomförts.

Utbildningen har i stort bestått av en veckas befattningsutbildning, en veckas grundläggande soldatutbildning (GSU) samt en vecka med övrig utbildning och information. Utbildningen har avslutats med en kort slutövning. Uppnått resultat har vid båda utbildningstillfällena varit gott och personalen har varit väl förberedd för sin tjänstgöring i missionsområdet. Resultatet av gjorda utvärderingar visar att en större del av utbildningen med fördel kan genomföras i missionsområdet, vilket också kommer att genomföras till kommande utbildning av DB.

Det förhållandevis låga intresset bland sökande till CIMIC-kompaniet i BiH kvarstår

Nedan framgår antalet sökande respektive antalet som tjänstgjort i SFOR-styrkan under 2001.

Rekrytering

Förband	YO/RO	Personal utan GU	Personal med GU	Totalt	
DB12	19	13	63	95	Rekrytering jan/feb 2001
DB13	30	3	11	44	Rekrytering juli/aug 2001
				139	

Tjänstgörande i SFOR-styrkan under 2001.

SFOR	DB10 tom 200103	DB11 tom 200109	DB12 tom 200112
YO	14	11	10
RO	4	11	16
Övriga	13	7	4
Totalt	31	29	30
			Summa SFOR 90

4.2 Internationella insatser som finansieras från utgiftsområde 6, anslaget 6:2 Fredsfrämjande truppinsatser som Försvarsmakten deltagit i

Anslaget 6:2 Fredsfrämjande truppinsatser

	Tilldelade medel	Utfall 2001	Diff Anslag-Utfall	Not
KFOR	1 080 100,00	1 032 079,70	48 020,30	1
SFOR (DB)	39 600,00	39 786,00	-186,00	2
SHIRBRIG/UNMEE	2 000,00	2 135,80	-135,80	3
LB Avveckling	0	527,30	-527,30	4
Skadeers m.m.	0	639,00	-639,00	5
Totalt	1 121 700,00	1 075 167,80	46 532,20	

Allmänt

Under första halvåret prognostiserades belastning av anslag 6.1 mot bakgrund av att ÖB fattade beslut om höjda löner (ca 20%) vilket påverkade kommande utfall. Försvarsmakten fick kompensering med motsvarande 76 100 tkr inom ramen för regleringsbrev 2001-07-01. Nedanstående kommentarer har tagit hänsyn detta faktum.

Not 1

Tilldelat anslag och regeringsbeslut omfattar

- anslag enligt ändring av regleringsbrev 2001-07-05, Fö 2001/1288 MIL, för budgetår 2001: 1 065 100 tkr
- regeringsbeslut 11 2001-07-17, Fö2001/775/MIL om förlängning av tjänstgöringstid: 15 000 tkr

Anslaget har underutnyttjats främst beroende på att utgifter för återställande- och återträff för IA 01 kommer belasta budgetår 2002 samt att IA 01 inte förlängdes utan att ett kompani från KS 05 skickades till operationsområdet en månad tidigare (enligt regeringsbeslut 11). Huvuddelen av utgifterna för utbildning på KS 05 belastar budgetår 2001.

Not 2

Anslaget har överutnyttjats främst beroende på flytt från Camp Jussi och osäkerheter vid planering avseende cost-sharing.

Omfattar även bedömda restutgifter för återställande av materiel från Bosnienbataljonen, miljöåtgärder samt återstående krav (286 tkr).

Not 3

Anslaget har överutnyttjats mot bakgrund av att missionen avslutades senare än vad som var aktuellt i den ursprungliga planen.

Not 4

Avser utgifter för avveckling av LB. Utgifterna har fallit ut senare än vad som var beräknat.

Not 5

Avser Riksförsäkringsverkets utbetalningar till personal som skadats i tjänsten under bl a insatserna i Kongo, Cypern och Suez.

4.3 KFOR (Kosovo Force)

	<p>Geografisk område Kosovo</p> <p>Högkvarter Pristina</p> <p>Etablerad Juli 1999</p> <p>Operativ styrka (januari -00) Ca 45200 man varav ca 4400 man i FYROM, 168 man i Grekland och 1196 i Albanien.</p> <p>Svensk styrka Cirka 800</p> <p>Mandat SCR 1244 (1999) av den 10 juni ger mandat inledningsvis för ett år, för att förlängas om säkerhetsrådet inte beslutar annorledes</p>
--	--

Sammanfattning av mandatet

KFOR skall bidra till att upprätthålla lag och ordning samt att understödja återuppbyggnaden i landet i samverkan med civila hjälpinsatser i bl a FN:s regi.

Året 2001 i insatsområdet

Den 26 februari 2001 skedde ett attentat mot NIS-expressen i närheten av Gate 3, nordost Podujevo. NIS-expressen transporterar serber från Gracanica till Serbien varje vecka. Vid attentatet dog minst 10 serber och flera skadades. Svensk personal utgjorde vid tillfället eskortstyrka, men ingen svensk skadades. Efter denna incident ställdes transportererna med NIS-expressen in. Efter omfattande efterarbeten inom olika organisationer inom Kosovo återupptogs transportererna i slutet av juni och genomfördes som tidigare två gånger i veckan.

Under mars inleddes förhandlingar om ett tillfälligt eldupphörsavtal mellan Serbien och den albanska gerillan, EAAG, som i huvudsak opererade kring Presovodalen. Dessutom tilläts den federala armén Vojska Jugoslavia (VJ,) gå in i Ground Safety Zone (GSZ). Hela zonen var överlämnad till VJ i slutet av maj. I samband med överlämnandet av den sista sektorn av GSZ, den kring Presovodalen, avväpnades också EAAG. Avväpningen gick lugnt tillväga.

Under slutet av första kvartalet blossade en konflikt upp mellan FYROM och den albanska gerillan (NLA). Oroligheterna var initialt tydligast i området kring Tetovo och bergsområdet gränsande mot Kosovo. Konflikten spred sig vidare till området nordväst om Kumanovo vilket medförde att Main

Supply Road (MSR) till KFOR-enheterna i Kosovo blockerades under en tid. Efter omfattande diplomati och förhandlingar undertecknade den nybildade samlingsregeringen den 13 augusti det nu giltiga fredsavtalet. Under sista kvartalet genomfördes den NATO-ledda operationen, Operation Harvest, vars syfte var att under 30 dagar samla in 3500 vapen från gerillan. Styrkan ersattes sedermera av Task Force Fox vars uppgift bl a var, och är än idag, att svara för säkerheten för OSCE- och EU-monitorerna i FYROM.

Val i Kosovo genomfördes den 17 november. Valet föregicks av en längre valperiod. Valperioden och valet genomfördes utan störningar och perioden efter valet har varit lugn med endast mindre incidenter av kriminell art.

Snö och kyla präglade Kosovo under december. Situation var lugn i SWEBAT Area of Responsibility (AOR) vilket i stor utsträckning bedöms bero på väderleken som innebar att vägar varit oframkomliga. Det dåliga vädret har inneburit att smuggling och våldshandlingar av olika slag varit begränsade i hela Kosovo under december.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

Den operativa förmågan vid svenska insatsenheter i KFOR har upprätthållits på anbefalld nivå. Den svenska bataljonen har utöver ordinarie uppgifter inom bataljonens ansvarsområde även deltagit med förbandsenheter vid operationer bl a vid gränsen till FYROM och i Mitrovica.

Svenska vakt- och eskortplutonen, förstärkt med resurser ur bataljonen, hade under februari uppgiften att eskortera NIS-expressen. I samband med eskorten som genomfördes den 26 februari utsattes NIS-expressen för en attack. Attacken riktades inte mot den eskorterande enheten. Ingen personal ur den svenska styrkan kom till skada under attacken utan bataljonens samlade resurser, med förstärkningsresurser ur MNB C, sattes snabbt in för att omhänderta den skadade personalen. Rapporteringen från bataljonen till Sverige genomfördes på ett utmärkt sätt såväl vad avser den omedelbara incidentrapporteringen som efterföljande rapporteringar. Bataljonen genomförde avlastningssamtal med den inblandade personalen och Försvarmakten intog under perioden förhöjd stabsberedskap bl a omfattande beredskap för att lämna stöd inom personalvårdsområdet. Erfarenheterna från bataljonen och SWEDINT pekar på att rutinerna för rapportering, nationellt stöd och press- och mediahantering fungerade mycket bra mellan bataljonen och SWEDINT under denna händelse.

Under första kvartalet påbörjades förberedelser för att tillåta VJ att återigen uppträda inom det område som under Kosovo-operationen benämns GSZ. För svenskt vidkommande innebar arbetet att svensk personal skulle delta vid de sk JIC-möten vilka syftade till att förbereda VJ övertagande av området. Arbetet innebar även att följa upp att genomförande skedde i enlighet med det överenskomna. Svensk personal kunde inte delta i de inledande mötena eftersom de formella nationella besluten saknades. När besluten väl nådde bataljonen deltog svensk personal under det att den del

av GSZ som utgjorde gräns mot svenska bataljonsområdet och de område som sträcker sig ned i Presovodalen överlämnades. Deltagande möjliggjorde att de svenska enheternas beredskap kunde anpassas, vilket ytterst ökade den svenska personalens säkerhet.

Under det att oroligheterna i FYROM blossade upp igångsattes en omfattande alternativplanering vid svenska styrkan. Alternativplaneringen omfattade bl a utrymning och evakuering av personal och förnödenheter från NSE i Skopje, alternativa underhållsvägar från NSE till bataljonen i Kosovo och alternativa metoder för att leverera förnödenheter från Sverige till svenska KFOR-styrkan. Planeringen utmynnade i att ett flertal kontakter knöts på olika nivåer för att i framtiden kunna klara av att lösa förelagda uppgifter. En konkret åtgärd som vidtogs var att omdisponera resurser från NSE till bataljonens huvuddel, vilket sedermera skulle visa sig vara en riktig åtgärd då MSR senare blev blockerad. Erfarenheterna visar i detta fall på vikten av en väl fungerande kommunikation mellan bl a NSE och SWEDINT. Den väl fungerande kommunikationen medförde bl a att nationella förnödenhetstransporter från Sverige till insatsenheten i Kosovo kunde ominriktas och insatsenhetens förmågor kunde vidmakthållas.

Under perioden april-oktober förstärkte ett kompani ur IA 01 den svenska bataljonen. Detta möjliggjorde att bataljonen utöver ordinarie uppgifter inom bataljonsområdet även kunde delta i av brigaden ledda operationer utanför bataljonens ansvarsområde. Dessa genomfördes vid gränsen till FYROM och dels i Mitrovica. Förstärkningen innebar att antalet stridsfordon i det närmsta fördubblades.

Kompaniet var en viktig resurs i den svenska kontingenten eftersom de gav bataljonschefen en ökad handlingsfrihet för att lösa tilldelade uppgifter. Kompaniets personal avslutade missionen under slutet av oktober med återställande av förbandets materiel vilket skedde på plats i Kosovo varefter personalen flögs till Sverige för ordinarie hemkomstprogram på SWEDINT.

För att öka säkerheten under parlamentsvalet i Kosovo den 17 november beslutades att tidigarelägga nedrotationen för ett kompani ur KS 05. Nedtransporten genomfördes under första veckan i november och kompaniet anmälde, efter kompletterande utbildning i operationsområdet, operativt den 14 november. Uppgifterna för denna styrka innebar i huvudsak att avlösa de enheter som hade relativt stationära bevakningsuppgifter till förmån för ökad handlingsfrihet att lösa uppkomna uppgifter med mer erfaren personal.

Under november avslutades utbildningen av KS 05 huvuddel och utvärderingen visade på en hög grad av måluppfyllnad och styrkan kunde under slutet av året avlösa den sedan sju månader operativa styrkan i Kosovo.

Den svenska MATT enheten avvecklades under december månad. SWEMATT har under den tid den varit verksam inom KFOR med stor framgång löst sina uppgifter. SWEMATT nuvarande engagemang inom OP NORMAL LIFE avslutades 2001-12-15. Vid samma datum överlämnade UN-

MIK MACC över ansvaret för Mine Action till den regionala civila administrationen där utbildning i Mine Awareness kommer att sortera under FYROM:s utbildningsdepartement. Ett fortsatt engagemang från KFOR (och SWEMATT) sida i dessa frågor bedömdes riskera att störa den civila etableringsprocessen mer än det skulle gagna den.

Hotbilden och operationernas karaktär har förändrats under året och andelen underrättelse- och säkerhetsoperationer har ökat. Den förändrade hotbilden samt det faktum att beredduppgiften "CRITICAL EFFORT" nedtonats har ställt andra krav framförallt vad avser tung materiel. Förändringsarbetet planeras och genomförs under ett antal rotationer för att därmed anpassas till övriga förband i området.

Trenden att svenska förband understödjer eller underställes förband från andra nationer eller får förband från andra nationer sig underställda har fortsatt under året. Detta sker ofta med mycket kort förvarningstid och stor variation på verksamhet. Arbetet med att skapa multinationella förbandsenheter fortskrider. Under året har MNMPCoy och MNTPCoy organiserats. Detta ställer särskilda krav på svensk personal att kunna arbeta i en multinationell miljö. En viktig erfarenhet är att det multifunktionella arbetet ställer högre krav på bataljonen att i god tid planera den verksamhet som skall genomföras. En översyn av hur svenskt regelverk är anpassat eller kan anpassas för multinationell verksamhet är av stor vikt och bör ges hög prioritet.

Osäkerheten och mediaintresset om vilka risker och hot som personalen inom KOSOVO-styrkan kan ha blivit utsatta för till följd av NATO nyttjande av ammunition innehållande utarmat uran under flygbombningarna mot KOSOVO var mycket påtagliga vid årets början. Händelsen pekar tydligt på behovet av ökad medvetenheten och samordning av den samlade kunskapen och de samlade resurserna för att kunna möta det informationsbehov som finns vid förband, hos anhöriga och i media. I samband med detta genomfördes två större hälso-undersökningar av Kosovopersonal med gott resultat. Med den information och de åtgärder som vidtogs vid dåvarande operativa styrkan ur KS 03 och vid FM kunde oron dämpas såväl inom den operativa styrkan som vid den styrka som påbörjade utbildningen under första kvartalet.

Under augusti inträffade tyvärr en allvarlig olycka inne på Camp Victoria varvid en av soldaterna i bataljonen åsamkades en skallskada. Soldaten fördes till fältsjukhus varefter han transporterades till sjukhus i Tyskland för att efter några dygns behandling slutligen transporteras till Sverige.

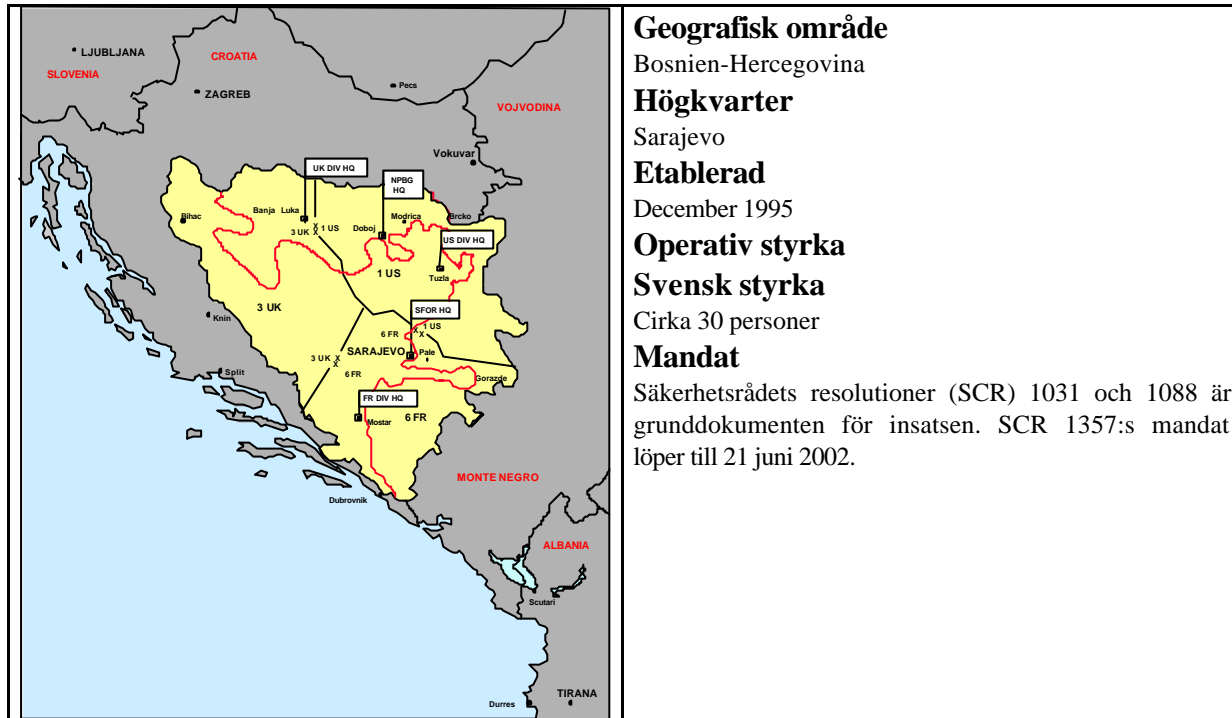
Den 24 september inträffade en mycket tragisk händelse i svenska bataljonen då en soldat föll ihop i samband med styrketräning. Trots mycket väl genomförda insatser från samtliga inblandade gick inte soldatens liv att rädda och han dödförklarades på det amerikanska fältsjukhuset. Rutinerna vid bataljonen, SWEDINT, OPIL och HKV/SJV har fungerat väl. Likaså har hemtransport, information till anhöriga och pressen fungerat mycket väl.

Personalrekryteringen för KS 05 fungerade mycket väl. En bidragande faktor var ett stort engage-

mang från bataljonsledningen vid KS 05. Rekryteringen har i stor utsträckning skett från Bodennområdet. Av 84 yrkesofficerare är 43 från Bodens garnison.

Under året har två Kosovo bataljoner utbildats (KS04 samt KS05). Utbildningstiden har varit mycket varierande beroende på vilken befattning som avses. Ett genomsnittsvärde är fem till sex veckors utbildning. Under en bataljonsutbildning genomförs ca 80 stycken olika utbildningslinjer, där huvuddelen av Försvarsmaktens centra och förband är involverade. Huvuddelen av utbildningen har genomförts på SWEDINT (Almnäs), Livgardet, P10 samt S1/LedS. Under utbildningen av en bataljon stöds SWEDINT av drygt 100 instruktörer samt 250 figuranter från övriga delar av Försvarsmakten. Svårigheten att rekrytera rättutbildad personal har ställt krav på att utbildningstiden utökas.

4.4 SFOR (Stabilisation Force)

Sammanfattning av mandatet

SFOR övervakar efterlevnaden av Dayton-avtalet och stödjer det civila återuppbyggnadsarbetet när egen verksamhet så medger.

Året 2001 vid den svenska insatsstyrkan

I samband med rotationen mellan DB 10 och DB 11 i mars genomfördes en omorganisation av förbandet samt flytt från Camp Jussi till North Pole Barracks. Anledningen var att Finland lämnade den nordisk-polska bataljonsstridsgruppen (NPBG) och flyttade sin verksamhet till den amerikanska sektorn i Tuzla. Sverige övertog ansvaret som Lead Nation för CIMIC-verksamheten inom NPBG.

I juni undertecknade SWEDINT och Sida ett avtal. Sida finansierade enligt avtalet olika CIMIC-projekt som DB 11 föreslagit med en miljon kronor. Gemensamt för projekten var att de bedömdes gynna återflyttningsprocessen, att ingen hjälporganisation var beredd att utföra dem, och att de var kortvariga. Huvuddelen av projekten var reparation av korta vägvagnsnitt. Sida har beslutat att fortsätta samarbetet även under 2002.

Rekrytering, utbildning och nedrotation av DB11 har genomförts. Likaså hemtagning, hemkomstverksamhet samt erfarenhetsseminarium med DB10. Fem stycken Nordic Coordination Group (NCG) möten för SFOR har genomförts under året. Försvarens uppföljnings- och kontrollre-

sor har genomförts enligt plan.

Attentatet den 11 september medförde att säkerhetsregler förändrades, bl a genomfördes nationella beredskapshöjningar. Utöver detta vidtogs Force Protection åtgärder genom reparation av förfallna skyddsutrymmen, värn mm.

I december återgick SFOR till de beredskapsgrader som gällde före 11 september.

En inventering av miljöläget har genomförts vid camper, trouphouse etc. Inventeringen har påvisat nödvändigheten av sanering främst avseende dieselspill från tankanläggningar och generatorer. Miljösaneringen har påbörjats och bedöms pågå under ett flertal år.

Det svenska deltagandet är enligt följande: CIMIC-kompani ingående i Nordic Polish Battlegroup, 17 officerare. NPBG HQ, fem officerare och en militärpolis. Samtliga är stationerade i Doboje. I Sarajevo, SFOR HQ, tjänstgör två officerare samt en stabsassistent. I den svenska delen av SCANIC tjänstgör två officerare.

I början av juni roterade de svenska kockarna hem i samband med att Camp Jussi avvecklades.

4.5 SHIRBRIG (UNMEE)

Under året har fem stabsofficerare tjänstgjort i staben för FN:s snabbinsatsbrigad (SHIRBRIG) som varit insatt i Eritrea och Etiopien (UNMEE). Dessa roterade hem under maj då den planerade insatsen för SHIRBRIG var avslutad. Dessa redovisas under missionen UNMEE under anslag UD 5:7.

4.6 Erfarenheter av det svenska deltagandet

Här redovisas de erfarenheter som ej redovisats under respektive mission.

När en ny mission startat kan personal inledningsvis förläggas i tält. Efterhand som missionen pågår skall personal inkvarteras i förlägningscontainrar. Normalläget är att en typcamp planeras i ett tidigt skede. Denna princip att utveckla en typcamp bör bibehållas framför allt för att erhålla en kostnads-effektiv lösning. Nuvarande lösning i Kosovo följde inledningsvis inte denna princip. I uppstarten förlades personalen i tält varefter en campuppbyggnad påbörjades som inte motsvarade typcampen. Anledningen till detta var att Försvarsmakten inte tilldelades erforderliga resurser för att genomföra en typcamp i samband med etableringen. Arbetet med campbyggnation har kontinuerligt pågått sedan missionen etablerades och motsvarar snart en typcamp. Denna lösning har blivit avsevärt dyrare.

NBC-bedömning genomförs normalt före en ny missions uppstart. Detta bör kompletteras med ett miljöbedömning. Vid insatsplanering bör särskild hänsyn tas till miljöfaktorer vilka kan komma att

påverka en mission på längre sikt, t ex uran i Kosovo.

Den planering och de förberedelser som genomfördes, såväl inom Försvarmakten som mellan Försvarmakten och Regeringskansliet, under mars 2001 fungerade mycket väl trots de korta tidsförhållanden som rådde. Anledningen till detta bedöms främst vara att det kompani som fanns med 30 dagars beredskap nyttjades för denna uppgift samt att etablerade samarbetskanaler gentemot Regeringskansliet fanns.

Frågor angående den legala statusen som tjänstgör på Balkan har under det gångna året varit ett ständigt återkommande ärende. Det är av stor vikt att frågor angående legal status för svensk personal ges högsta prioritet. Framförallt för att underlätta rekrytering samt att svensk personal skall kunna tjänstgöra under rimliga säkerhetsnivåer.

I samband med att svensk trupp skall delta i en internationell operation är det av stor vikt att såväl propositionen som det efterföljande regeringsbeslutet är klara och tydliga om vilka tjänsteuppgifter (mandat) som styrkan skall agera utifrån samt vilket våld som styrkan får använda för lösandet av dessa uppgifter. Av detta följer att regeringen i sitt beslut om svenskt deltagande bör meddela vilka Rules of Engagement som truppen har att följa samt eventuella restriktioner och begränsningar.

I samband med att Sverige deltar i en NATO ledd operation är det även viktigt att icke-NATO stater inte glöms bort i samband med de statusavtal som NATO sluter med de stater som berörs av operationen. Det är av vikt att regeringen i samband med förhandlingarna om svenskt truppdeltagande framhåller behovet att Sverige som icke-NATO stat skall åtnjuta samma rättigheter och privilegier som NATO:s medlemsstater.

UNMIK och KFOR har i en deklARATION kommit överens om vilken status som personal ingående i KFOR skall ha i Kosovo. Regeringskansliet (UD) har emellertid innan denna deklARATION varit av den uppfattningen att UNMIK inte har befogenhet att meddela KFOR personal någon speciell status utan att detta skall ske av Jugoslavien. Mot bakgrund härav är det önskvärt att Regeringskansliet klargör sin uppfattning vad gäller statusen på den svenska personal som ingår i KFOR.

De multinationella koordineringsgrupper som finns inom både KFOR (MCG) och SFOR (NCG) fungerar överlag mycket väl. Ett stort utbyte av erfarenheter förmedlas inom dessa grupper och samarbetet i grupperna bedöms också ge kostnadsbesparingar på längre sikt.

Systemet med Lessons Learned är prioriterat och utvecklas kontinuerligt för att tillvarata både små och stora erfarenheter från respektive mission.

4.7   *Försvarets bedömning om fortsättning av insatserna*

Försvarets bedömning är att insatserna i huvudsak bör fortsätta i nuvarande omfattning. Vid eventuella reduceringar av SFOR:s eller KFOR:s totala numerär bör ett förnyat övervägande göras avseende det svenska deltagandet.

5 Utvecklingen inom ammunitions- och minröjningsområdet för internationella fredsfrämjande och humanitära insatser

5.1 Landminröjning

Forskning och Teknikutveckling (FoT)

Under år 2001 har FOI fortsatt bedrivit forskning inom ammunitions- och minröjningsområdet på uppdrag från Försvarmakten och ett antal andra instanser både nationellt och internationellt. De viktigaste uppdragsgivarna, förutom Försvarmakten har varit SRV och FMV samt internationellt GICHD och EU. Syftet har främst varit att underlätta svenskt deltagande i internationella fredsfrämjande och humanitära insatser, men även för att ge beslutsunderlag och rådgivning för materielprocessen i våra krigsförband.

Forskningsverksamhet har bedrivits inom följande områden:

- Detektion av explosivämnesrelaterade substanser.

Detta sker i samarbete med Stockholms universitet, Analytiska och Biokemiska institutionerna. En litteraturstudie om NQR (Nuclear Quadropole Resonance) har genomförts.

- Detektion av nya energetiska material samt dessa nedbrytningsprocesser och migration. Syftet är att kunna detektera minor och OXA som konstruerats av dessa nya material.

- Hur laser kan användas för neutralisation.

Neutralisation av främst områdes- och sidverkande minor och OXA på avstånd.

- Träningmetoder för minhundar och utbildning i explosivämneskunskap för hundförare, dressörer och övrig hundpersonal.

Identifiering av de explosivämnesrelaterade substanser som måste tränas in, på vilket sätt och hur de skall hanteras, samt vilka yttre förutsättningar som är mest gynnsamma vid hundarnas insatser i olika minröjningsoperationer.

- Datorbaserat verktyg för lagring, hantering och sammanställning av resultat från träning med ammunitionssökande hundar.

Information om träningsbanor, preparat, emballage etc. och ett första utkast på informationsmodeller för dressyr- och träningsmoment samt resultat av dressyrer, träning och test av hundar.

- Explosivämnesrelaterade substansers migrations- och nedbrytningsprocesser samt analys av jordprover från minerade områden.

Forskningen inriktas på hur explosivämnen fördelas, sprids och bryts ner i marken från en nedgrävd mina i olika miljöer och klimat och hur mycket av dessa ämnen som kommer upp i luftfasen. Samarbete pågår med FFI i Norge inom detta område.

- Luftburen optisk spaning för lokalisering av minerade områden.

Forskningen inriktas på att bestämma viktiga faktorer, som under olika betingelser påverkar detektion av minfält samt de förhållanden som ger optimal kontrast mellan mina och omgivande mark.

ARC är ett tillämpat EU-finansierat utvecklingsprojekt som syftar till att ta fram en flygande demonstrator för detektering av minfält eller minfältsreduktion. Systemet kommer att bestå av en obemannad minihelikopter med olika optiska sensorer. FOI tillsammans med TNO i Nederländerna och ett universitet i Bryssel (VUB) ansvarar för de optiska sensorerna samt behandling och analys av sensorsignalerna. Projektet bedrivs i samarbete mellan sju olika företag och organisationer. Den långsiktiga kunskapsuppbyggnaden om optiska signaturer för minor, minfält och minfältsindikatorer används som indata vid de olika momenten i specifieringen av ARC. Samtidigt blir kontakter, kunskaper och erfarenheter som erhållits inom ARC till stor nytta för Försvarmakten. Speciellt värdefullt är att projektet får tillgång till en mätplattform.

- Mätningar av IR-polarisation från ytlagda minor i gräs och snubbeltrådar har utförts med lovande resultat.

- Detektion av enskild mina med markpenetrerande radar (GPR).

Verksamheten har haft som övergripande mål att i realtid klassificera stridsvagnsminor i olika miljöer och jordarter samt utveckla klassificeringslogaritmer. Ett antal realtidsdemonstrationer har genomförts under året varav den mest uppmärksammande genomfördes vid EU:s forskningscentrum JRC i Italien. Inför en internationell expertis genomfördes klassning av stridsvagnsminor i olika jordarter med gott resultat. Samarbete har etablerats med ARL (Army Research Laboratory, Adelphi, Maryland). Syftet är att i ett gemensamt forskningsprojekt i form av en teoretisk studie undersöka inverkan på målsignaturer av nedgrävningsdjup och markens fuktinnehåll.

Studier

En funktionsstudie om ammunitions- och minröjning har genomförts under 2001. Syftet är att utarbeta ett operativt styrdokument för utvecklingen inom funktionen. Studien har genomförts med ett brett deltagande från Försvarmakten, FMV, FOI och SRV. Studien redovisas våren 2002. En motsvarande studie planeras under 2002 och in i 2003 vid SWEDEC för övriga delar av Totalförsvaret.

Materielutveckling, anskaffning m.m

Utveckling

- Utvärdering av mekaniska djupminröjningsmaskiner har genomförts. Denna har varit mycket värdefull såväl för generell kunskapsuppbyggnad, som för kommande anskaffning till Internationella In-

genjörkompaniet och till ett eventuellt Internationellt amröjkompani (PARP-mål 1036 *Improvement in mine detection and mine clearance capabilities*). Prognosen är att ett system kan vara operativt från och med 2004-2005. Detta system kommer att kunna röja stora ytor, men inte där det finns risk för beskjutning med tyngre vapen.

- Utveckling av ingenjörfordon (stridsvagnschassi med gräv- och schaktförmåga samt förmåga att med bibehållen personsäkerhet ploga undan minor även där det finns risk för beskjutning med tunga vapen) är behäftad med stora ekonomiska osäkerheter. Utvecklingen är kostnadsdrivande i relation till det låga antal som planeras att anskaffas. Presumptiva samarbetspartners finns i form Schweiz och Nederländerna.

- Marknadsundersökning av mekanisk maskinell truppminröjningsmaskin har genomförts.

- Försök med ytminplog på släta hårdgjorda ytor (t ex vägar) har genomförts.

- Projektering har skett för försök under år 2002 med lätt minvält (minskyddande ambitionsnivå) till stridsfordon 90 för internationell verksamhet.

- Lastbilar med min- och splitterskyddade förarhytter har anskaffats för förband anmälda till internationella styrkeregister. Anskaffning av minskyddade transportfordon till minröjningsenheter (förband internationell tjänst) har projekterats.

- Projektering har skett för försöksverksamhet syftande till anskaffning av utrustning till röjning av oexploderad ammunition och "terroristbomb" med biologiska och kemiska stridsmedel.

- Ett antal TTEM har utarbetats.

- Demonstratorer för mark- eller flygburen minspaning har hittills ej kunnat inrymmas i Försvarets ekonomiska planering.

Anskaffning 2001

Följande anskaffning har genomförts:

- Kroppsskydd (Kroppsskydd 99) bestående av byxa och väst.

- Visir monterade på hjälm 90.

- Utbildningssatser för Mine Awareness.

- Grävmaskiner med splitterskyddad hytt. Till maskinerna finns även tillbehör avsedda för vegetationsröjning och viss markbearbetning på truppminerade platser.

- Leverans påbörjad av nya minsökare (Minsökare 3). Minsökarna är av metalldetektortyp och ett samarbetsprojekt med Finland.

Vidmakthållande

Statusundersökning och underhållsberedning har genomförts under året. För ammunitionsröjningsrobot har statushöjning och basering i splitterskyddad container påbörjats.

Statusundersökning av specifik landminröjningsmateriel har genomförts. Behovet av centralförrådsställning samt anskaffning av ersättningsmateriel är stort med hänsyn till verksamhetens relativt stora omfattning i förhållande till en gång anskaffad materiel.

Övrig utvecklingsverksamhet

Produktionen av ”Handbok ammunitions- och minröjning för Totalförsvaret del 2” pågår. Resultatet är under remissbehandling. En färdig handbok bedöms utges till sommaren 2002.

I ett första steg, med syfte att öka materielsamordning inom Totalförsvaret, har ett möte mellan alla berörda avseende utbildningsmateriel anordnats vid SWEDEC.

Utbildning

Förutom den normala värnpliktsutbildningen till Försvarens organisation har följande utbildning genomförts vid SWEDEC:

- Grundläggande ammunitions- och minröjningsutbildning av amröjenheter ur KS 04, KS 05 och KS 06. Dessutom har amröjenheter ur KS 04 och KS 05 givits missionsanpassad ammunitionsröjningsutbildning.
- Grundläggande och missionsanpassad minsparings- och minröjningsutbildning av delar i det mekaniserade insatskompaniet.
- Grundläggande minsparings- och minröjningsutbildning för blivande amsökhundekipageförare till ”hundpoolen”.
- Grundläggande utbildning i ammunitions- och minröjning för blivande medlemmar i den internationella ammunitionsröjningspoolen.
- Missionsanpassad ”Mine Awarenessutbildning” för två Mine Awareness Training Team till Kosovo (MATT).
- Officerare ur SWEDEC, Ing 2 och I 19 har genomfört utbildning vid den danska motsvarigheten till ammunitionsröjningsskolan, kursen har genomförts inom ramen för NORDCAPS.

Förutom ovan har SWEDEC genomfört en kurs ”Mine Awareness”, två grundkurser för fredsamerjare, två repetitionskurser för ammunitionsröjning i fred, fyra delkurser inom fackprogrammet ammunitionsröjning samt operatörsutbildning EOD IS-OP.

Utlandsstyrkan

En ammunitionsröjningspluton ingår i den svenska Kosovobataljonen och ett ” Mine Awareness

Team" (MATT) har varit ett stöd för KFOR i Kosovo intill december månad. MATT-uppgiften har fr o m. 2002 utgått. MATT var huvudansvariga för utbildningen av all KFOR-personal vad avser "Mine Awareness". "Lessons Learned" från dessa två enheter implementeras och påverkar utvecklingen och höjer förmågan inom ammunitions- och minröjningsområdet såväl för internationella som nationella insatser.

Kambodjaprojektet (Sida uppdrag till Försvarmakten) med ammunitionssökhundar till CMAC är inne i sin slutfas. Fyra team är operativa och har under året med stor framgång minröjt humanitärt viktiga områden. Återstående team är under träning och beräknas bli klar våren 2002. Projektet kommer att förlängas till hela 2002 i syfte att säkerställa kambodjanernas övertagande av verksamheten

Två utvärderingar av projektet har genomförts, en av Sidas "Permanent Advisory Team" (personal från Geneva International Centre for Humanitarian Demining (GICHD)) samt av UNDP. Båda påtalar den positiva utveckling som hundprojektet har haft under 2000 och 2001.

Försvarmakten har under året bemannat chefsposten för WEUDAM verksamhet i Kroatien

Åtgärder för minhundverksamheten.

Under 2001 har endast två amsökhundekipage producerats. Produktion av amsökhundar och amsökhundekipage till internationella amsökhundekipagepoolen har ej genomförts på grund av Försvarmaktens ekonomiska reduceringar under 2001. Produktion, utbildning m m planeras att återupptas under 2002. De till poolen anskaffade hundarna har vidmakthållits och bedöms kunna ingå i poolen tillsammans med utbildade förare sent 2002.

Utbyggnad av minbanor för träning, certifiering m m av amsökhundekipage har på grund av alla de bestämmelser om säkerhet, miljöhänsyn etc. som finns tagit betydligt längre tid än vad som tidigare bedömts. Den första banan är färdigställd och kommer att kunna tas i bruk våren 2002. Utbyggnad av nästa bana beräknas påbörjas under våren 2002 och kommer att kunna tas i bruk under 2003. Den tredje minbanan, avsedd för SWEDEC, är under projektering. Intill dess samtliga banor är driftsatta, kommer produktionen att ske med ett kvarstående behov av kompletterande utbildning för aktuella ekipage. Slutlig certifiering med skarpa minor kommer att kunna genomföras först när minbana 2 färdigställts och i full omfattning då minbana 3 färdigställts, d v s först då alla tre banorna är i bruk kommer produktionen av ekipage kunna genomföras med eftersträvad kvalitet.

Utkast till målsättningar för Klassisk minhund med räddningsdressyr, Vapensökande hund samt Yt-sökande hund enligt Kambodja (C MAC) metoden har utarbetats.

Anskaffning av hundar för leverans till poolen 2003 har påbörjats.

Utveckling av en vapensökande hund har genomförts med gott resultat. Behovet är konstituerat av Kosovobataljonen. Ekipageutbildning och certifiering av ekipaget kommer att ske under 2002.

EOD IS

SWEDEC fortsätter arbetet med att implementera informationssystemet EOD IS (Explosive Ordnance Disposal – Information System) i Totalförsvaret. Den första leveransen av utrustning till förband med fredsamröjningsansvar levererades under hösten 2001. Under året har ca 100 operatörer inom totalförsvaret utbildats. Fjärrklient Marinen (4.minkriflj) har driftsatts och är operativ. Målsättningen är att driftsätta även fjärrklient RPS tidigt år 2002. Systemet är i operativ drift vid utlandsstyrkan i Kosovo och vid sjöminröjning i Baltikum. Enligt plan kommer systemet implementeras i Finland under 2002. Övriga länder som har visat stort intresse är USA, Österrike, Ukraina och övriga nordiska länder. Ett första steg har tagits för ett eventuellt samarbete (gränssnitt) till IMSMA (FN:s system för am- och minröjning).

ITEP

Försvarsmakten har uppdraget att genomföra Sveriges åtaganden inom International Test and Evaluation Program for Humanitarian Demining (ITEP). Uppdraget löses i samverkan med SRV och FOI. ITEP har under 2001 arbetat med att finna lämpliga arbetsformer. Det kan konstatera att även om god vilja och ambition finns hos alla medlemmar är internationellt samarbete tidskrävande särskilt i inledningsfasen. Den potential och de internationella samverkansmöjligheter som skapas genom ITEP har ännu inte till fullo kunnat utnyttjas bland annat beroende på svårigheter att inom ramen för våra egna nationella aktiviteter samordna verksamheten mellan SRV, FMV och Försvarsmakten/SWEDEC.

Under året har såväl sekretariatet i Ispra Italien bemannats med en man som Verkställande utskottet (ExCom). Det senare har genomförts genom att tjänsten upphandlats från FOI. Omfattningen har varit ett halvt manår. Denna lösning har varit bra. Den har inneburit att SWEDEC, som i huvudsak ansvarat för det praktiska arbetet, fått tillgång till hög teknisk kompetens som komplement till den allmänna minröjningskompetens som där finns

SWEDEC har utvecklat ITEP hemsida och den är överlämnad till ITEP. ITEP-stödet har vidare inneburit att SWEDEC kontaktnät internationellt har ökat såväl kvantitativt som kvalitativt. Under det ExCom sammanträde som genomfördes i Eksjö september 2001 kunde SWEDEC bli en visa upp dynamiska sprängförsök mot mekaniska minröjningsfordon. SWEDEC uppfattades av de internationella gästerna som en mycket professionell och intressant samarbetspartner.

Övrig internationell verksamhet

Försvarsmakten har deltagit i tre olika NATO/PfP grupper som avhandlar doktrin- och standardiseringsarbete för interoperabilitet och ökad internationell förmåga.

WEAG studiegrupp CME (Counter Mine Equipment) har haft två möten under året, ett i Delft, Nederländerna och ett i Tammerfors, Finland. Ordförande är C SWEDEC och även sekreterare ur Försvarsmakten. Arbetet fortskrider enligt plan. Gruppen har påbörjat arbetet med att se över samarbetsområden mellan deltagarländerna och gruppens arbete har avrapporterats till WEAG (Panel I) årliga möte i Bryssel.

Försvarsmakten har under året, bl a genom SWEDEC, lämnat stöd till Standardiseringsinstitutet (SIS) avseende en studie om europeiska standards för ammunitions- och minröjning. Arbetet leds av CEN/Technical Board (CEN/BT) där SIS normalt ansvarar för det svenska deltagandet. EU:s samtliga medlemsländer ingår i arbetsgruppen vilken benämns "BT WG 126". Ordförande i denna EU-grupp har varit personal ur SWEDEC. Arbetet har skett i nära samarbete med UNMAS och GICHD, vika utvecklar FN:s standard för "Mine action" (IMAS). Arbetsgruppen har föreslagit CEN att standards bör utarbetas inom ett antal olika delar inom verksamheten. Detta standardiseringsarbete bedöms påbörjas under 2002 och Försvarsmakten avser delta i detta arbetet genom SWEDEC. Även ordförandeposten för SIS arbete har utsetts ur Försvarsmakten.

Försvarsmakten, främst SWEDEC, har både stött och deltagit i NDRF (Nordic Demining Research Forum) verksamhet, inklusive styrelsearbetet.

SWEDEC årliga Amröjkonferens, i år med nordisk inriktning, har genomförts. Utvärderingen av konferensen påvisar att deltagarna, cirka 60, var mycket nöjda. Konferensen fyller en viktig roll i utvecklingen av samarbetet mellan och inom de nordiska länderna. För 2002 planeras en gemensam konferens med NDRF, i Sverige.

SWEDEC genomförde "Swedish Demining Day" vid EU forskningscenter JRC i Italien. Från Sverige deltog personal ur SWEDEC, Försvarsdepartementet, Marinen, FOI samt företag verksamma inom minröjningsområdet. Arrangemanget besöktes under dagen av ca 150 deltagare, främst från JRC. Dagen var mycket uppskattad och blev en bra marknadsföring av svenska förmågor inom ammunition- och minröjningsverksamheten.

En resa har genomförts till Ukraina i syfte att utveckla kontaktnätet och som ett led att erhålla ytterligare information angående ryska minor. En fortsättning om utbyte under 2002 beslöts vid stabssamtal under hösten.

Övrigt

För att bättre implementera erfarenheter (Lessons Learned) från pågående ammunitions- och minröjningsverksamhet, både internationellt och nationellt, kommer Försvarsmakten under 2002 att utarbeta en process för Lessons Learned-process inom avseende hela fältarbetsfunktionen, vilket innefattar am- och minröjning. Planering för detta arbete har skett under 2001.

SWEDDEC har från 12-01 inrättat en tjänst som "Totalförsvaret specialist vad avser rövning av C-ammunition". En kunskapsuppbyggnadsfas påbörjas för att under senare delen av 2002 påbörja en utveckling av metoder för rövning av C-ammunition.

Under årets slutövning Snöstorm organiserades för första gången ett ammunitionsröjningskompani. Många värdefulla erfarenheter erhöles som skall nyttjas i utvecklingen av såväl den nationella som internationella ammunitions- och minröjningsförmågan. Försvarmakten påbörjar vid Ing 2 under 2001/02, inom ramen för grundutbildningen, organisations- och metodförsök för ett internationellt ingenjörkompani.

Inom funktionsutvecklingsarbetet pågår nu arbete med samtliga am- och minröjförband inom Försvarmakten, främst inom armén, men även amfibiekompani och basförband inom Flygvapnet. Det berör främst förbanden som skall finnas 2004, inte minst avseende materielanskaffning på både kort och lång sikt.

5.2 Sjöminrövning

Allmänt

4.minkrigsflottiljen är den enhet/förband som har huvudansvar för Försvarmaktens sjöminrövning. Förbandet har sedan 1995 genomfört elva internationella minröjningsoperationer i Baltikum. Operationerna har genomförts med syfte att stödja de baltiska staterna med rövning av sjöminor och OXA i vatten samt att understödja utbildning och utveckling av de baltiska staternas sjöminröjningsförmåga. Operationerna har varit värdefulla för förbandets utbildning inom minröjningsområdet. I de senare operationerna har minröjningsförband från ett stort antal länder deltagit. Sverige har haft huvudansvaret för planering, genomförande och uppföljning av multinationella minröjningsoperationer, detta har i huvudsak utförts av 4.minkrigsflottiljen. Sverige har som "Leading Nation" ansvarat för ledningen av operationerna i Baltikum. Sammantaget har förbandet utvecklat förmågan att leda internationella minröjningsoperationer.

Förbandet har även stöttat de baltiska staterna i andra sammanhang, exempelvis genom utbildning av baltiska kadetter under genomförandet av operationer och i Sverige.

4.minkrigsflottiljen har sedan 1994 genomfört utbildning för Singapore Navy, (RSN), och genomför sedan 1995 årliga minröjningsövningar med Singapore Navy inom ramen för avtalet EXCHANGE PROGRAMME LEJON SINGA.

Förbandet deltar regelbundet i internationella möten med anknytning till min- och minröjningsmateriel inom ramen för FMV:s och FOI:s avtal om samarbete inom försvarsmaterielområdet. Även inom NATO/PfP Mine Warfare Working Group, Mine Warfare Conference och Mine

Warfare Naval Group 3 deltar förbandet i regelbundna möten.

4.minkrigsflottiljen har sedan 1994 årligen deltagit i internationella övningar inom ramen för PFF och "In the spirit of Pff".

Ett antal officerare ur förbandet har under tidigare år deltagit i internationella kurser i utlandet såsom MSOC-I och Coop Bannish vid minskolan Eguermin i Belgien. På grund av ekonomiska reduktioner under 2001 har årets deltagande i MSOC-I och Coop Bannish utgått.

Förbandet har regelbundet internationella kontakter i form av växeltjänstgöringar, besöksutbyte samt utbyte med de nordiska länderna inom ramen för vänförbandsutbyte och avtalet om nordiskt försvarsmaterielsamarbete.

Inom förbandet har erfarenheterna av det internationella utbytet tagits tillvara genom att fartyg och materiel efter hand gjorts allt mer interoperabla. Reglementen och arbetsmetoder har anpassats för att bättre passa i internationella sammanhang. Utbildningen har inriktats i ökad omfattning mot deltagande i internationella operationer och krishantering.

Förbandet har under 2000 upprättat en snabbinsatsstyrka för sjöminröjning (SIM), vilken från och med 2001-01-01 är anmäld att ingå i internationella styrkeregister och upprätthåller 30 dagars beredskap (IM01 / SWENARAP MCM Force-01).

Genomfört år 2001

Representanter för förbandet har deltagit i FoT-verksamhet, främst inom FoT område 9 "Undervattenssensorer och -vapen". Målen är att förbättra möjligheterna till att upptäcka minor som begravts i bottensediment, utveckla möjligheterna för att allsidigt simulera minpåverkande signaturer med minsvep samt förbättra möjligheterna för fartyg att undvika minpåverkan.

Dessutom har förbandet aktivt deltagit inom referensgruppen till FOI projektet "Framtida Minnskydd och minröjning"

Studier

Förbandet har genomfört en studie "Minkrigsanalysfunktion" vilken har resulterat i ett förslag till målsättning för en framtida minkrigsanalysfunktion.

Försvarsmakten har under 2001 inlett studien "Minkrigssystemet 2015".

Målsättningar

Under året har målsättning för ammunitionsröjningsfunktionen reviderats och fastställts. Förslag

till målsättningar inför anskaffning av gasblandningsstation samt ny blandgasapparat för röjdykare har utarbetats. Arbetet pågår med ett antal nya målsättningar.

Försök

Organisationsförsök med amröjfunktion pågår. Den utgörs av specialutbildad personal inom röjdykarorganisationen som är specialiserad på röjning av alla typer av minor och OXA, inklusive IED, samt ammunition innehållande B och C-stridsmedel, i vatten, ombord på fartyg samt på strand eller kaj. Amröjfunktionen skall vara helt interoperabel och ingå i det internationella insatsförbandet.

Organisationsförsök med minkrigsanalysfunktion har inletts. Syftet med minkrigsanalysfunktionen är att insamla, bearbeta, analysera och förmedla information som är viktig för en rationell min- och ammunitionsröjning. Genom att integrera teknisk, taktisk och geografisk analys samt anskaffning av databaserade verktyg kan hanteringen rationaliseras och ledtiderna förkortas. Detta är nödvändigt för snabbinsatsstyrkan eftersom denna är skall kunna genomföra insatser i områden som inte tidigare kunnat penetreras.

Förbandet har deltagit i utvecklingen av EOD IS, som nu har lokalt ackrediterats. 4.minkriflj har ansvaret för att, under SWEDEC, genomföra all utbildning inom marinen samt registrera all sjöammunition. Arbetet har inletts. EOD IS är tänkt att integreras som en del i minkrigsflottilljens Minkrigsanalysfunktion. Praktiska försök ombord har genomförts under årets övningar.

Förbandet stödjer regelbundet FMV och FOI med ett stort antal materielförsök. Provet och försök har för FMV:s räkning utförts med

- utvecklat system för strömförsörjning av minsvep,
- anpassade minröjningsfartyg typ Landsort,
- modifierat självgående minsvep typ SAM (självgående akustiskt magnetiskt minsvep),
- ny HF (högfrequens)-sonar för undervattensrobot (ROV),
- fjärrstyrd minröjningsfarkost samt
- rörlig mätstation för mätning av undervattenssignaturer.

Materielutveckling

Pågående materielprojekt:

- Anpassning av minröjningsstödfartyg för internationell verksamhet.
- Projektering inför halvtidsmodernisering av minröjningsfartyg typ Landsort.
- Halvtidsmodernisering av HMS Carlskrona.
- Projektering inför halvtidsmodernisering av SAM.
- Utveckling av materiel för amröjfunktionen.
- Utveckling av verktyg för minkrigsanalysfunktionen.

Taktikutveckling

Utvecklingen av taktik och metoder pågår ständigt. Minröjningsförbanden har utvecklats från att kunna lösa uppgifter under krigstillstånd, med svensk ledning, att hålla leder i svensk skärgård öppna för våra enheter till att numera även omfatta röjning av minor och OXA i samband med internationella insatser på okänt vatten, i en annan fysisk miljö, ingående i en multinationell styrka, under utländsk ledning.

Med hänsyn till att uppgifterna för minröjningsförbanden radikalt förändrats under senare år behöver taktik och metoder ägnas än större uppmärksamhet. Detta kräver mer tid för övningar men även tid för utveckling. En metod att skapa denna tid hos fartygen/enheterna är att uppgifter som planering av övningar, utläggning och bärgning av mål, utvärdering av insatser, dokumentation av erhållna resultat, ändringar i reglementen, erfarenhetsspridning mm. genomförs av särskilt avdelad personal. Arbetet med att organisera denna resurs har påbörjats.

Utbildning av besättningar

Utbildning av besättningar med inriktning mot internationella uppgifter sker kontinuerligt. De nya utbildningsanvisningarna, med fokusering på utbildning för internationella insatser, har börjat användas och väntas få fullt genomslag 2002. Pågående utbildningsomgångar har redan påverkats av den ökade fokuseringen på internationella övningar och operationer. Under året genomfördes en nationell övning (Exercisen REGAIN) på engelska med användning av taktik enligt EXTAC.

Framför allt har utbildningen inför, samt certifieringen vid, FOST (Flag Officers Sea Training) bidragit till att radikalt höja utbildningsnivån, framför allt avseende skyddstjänst.

Internationell verksamhet

Två minröjningsfartyg har modifierats för att bättre uppfylla interoperabilitetsmålen. Två besättningar har utbildats inför certifiering vid FOST. Ett minröjningsfartyg typ Landsort har genomfört certifiering inför internationell beredskap vid FOST i Faslane, Skottland och därvid erhållit betyget "Satisfactory".

För att bättre uppfylla interoperabilitetsmålen har flottiljens förband och personal deltagit i följande övningar, utbildningar och konferenser under år 2001:

- SAMMEX -01 (svensk övning med deltagande från Singapore).
- 2 officerare har under 4 veckor genomfört studietjänstgöring vid MCMFORMED i Medelhavet samt Svarta havet.
- En representant ur förbandet har deltagit i seminariet COOPERATIVE TIDE (USA), ledningsövning för bl a minröjningsförband.
- Personal ur förbandet har hållit föredrag under "The Swedish Demining Day" vid JRC i

Italien.

- Seminarium avseende minröjning har genomförts i Oman.
- LEJON SINGA 6/01 har genomförts i Sverige med delegation från Singapore.
- MCOPEST –01.
- IPC inför MCOPLIT -02

En svensk officer tjänstgjorde i CTF/CTG-staben (Estnisk) under MCOPEST 01. En belgisk officer arbetade i C 42. mröjdiv stab under MCOPEST –01. Två amerikanska kadetter studietjänstgjorde vid förbandet under två veckor. Dessutom har under året en värnpliktig från Litauen och 4 värnpliktiga från Estland utbildats ombord på minröjningsfartyg.

På grund av ekonomiska reduceringar har det planerade deltagande i Mine Warfare Conference utgått.

Snabbinsatsstyrka

Förbandet upprätthåller sedan 2001-01-01 internationell beredskap med två minröjningsfartyg av typ Landsort och ett minröjningsstödfartyg med röjdykarfunktion. Rekrytering, utbildning och uppsättande av nästa internationella minröjningsstyrka SWENARAP MCM Force/IM 02 har genomförts.

SkyddC i Umeå har genomfört utbildning i NBC-skydd ombord på de fartyg som ingår i den internationella insatsstyrkan.

Dessutom skall förbandet kunna ställa personal till förfogande för att ingå i en insatsledning, med motsvarande beredskapskrav.

6 Utveckling av nordiskt försvarssamarbete inklusive NORDCAPS

6.1 Nordiskt försvarssamarbete

Försvarsmakten har, på grundval av tidigare regeringsbeslut om bilateralt militärt samarbete, utvecklat samarbetet med Finland och Norge inom ett flertal områden. Samarbetet tar sig bl.a. till uttryck att utbytesofficerare tjänstgör vid respektive försvarsmakters internationella centra liksom ett flertal lokala, regionala och centrala kontakter mellan såväl förband som staber.

Under år 2001 har regeringen dessutom den 29 mars fattat beslut i vilket Försvarsmakten uppdras att fördjupa försvarssamarbetet med Finland inom vissa områden. Med detta regeringsbeslut som grund har samövning skett bl a inom amfibieförbandsområdet. Försvarsmakten har också samövat med Finland i marinövningen Lovisa, vilken är en årligen återkommande samövning som genomförs inom övningsområden i båda länderna.

Samarbete inom mark- och flygområdet studeras. Inom markområdet var en samövning planerad inför rotationerna av förband avsedda för KFOR, men den kunde inte genomföras då rotationstidpunkterna för de svenska och finska förbanden inte överensstämde. Däremot har, inom ramen för andra övningar, ett samarbete genomförts där officerare från både Sverige och Finland har ingått i gemensamma stabsfunktioner.

Utveckling av samarbete avseende utbyte av sjölägesinformation har inletts, med gemensamma möten där sätt att fortsätta arbetet har överenskommit. Arbetet fortskrider väl. Försvarsmakten har med sin finska motsvarighet också inlett ett arbete för att klarlägga möjligheterna att överföra luftlägesinformation mellan länderna. Här har gemensamma möten hållits och arbetet fortskrider enligt plan.

Försvarssamarbetet med Danmark sker efter regeringsbeslut i varje enskilt fall. Samarbetet har i huvudsak berört verksamhet inom flygsäkerhets- och det marina området.

Försvarsmakten har dessutom bl a bemyndigats att förhandla med Danmark och Norge om avtal gällande främst utbildning inom flygområdet.

6.2 NORDCAPS (Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support)

Under året har arbetet inom NORDCAPS fördjupats främst avseende utveckling av en nordisk styrka upp till brigadstorlek (härefter benämnd nordisk brigad). Under 2001 har Försvarsmakten deltagit i ett flertal möten på olika nivåer inom NORDCAPS-samarbetet varav sju inom militära koordine-

ringsgruppen. Försvarsmakten har under året avdelat personal till NORDCAPS planeringselement (två officerare och en civil).

Under året har de nordiska länderna kommit överens om ansvarsfördelning för de multinationella delarna i nordisk brigad. Sverige har därvidlag åtagit sig ett samordnande ansvar (Framework Nation) för utveckling av en multinationell logistikenhet av bataljonsstorlek till nordisk brigad. Detta arbete har inletts under vintern 2001.

Försvarsmakten planerar för deltagande i nordisk brigad i enlighet med Försvarsmaktens svar (HKV skr 2001-10-18 "Försvarsmaktens svar på anmodan att lämna detaljerat förslag på nationella styrkor inom ramen för den multinationella styrkan upp till brigad storlek", 01 800:72049) på Försvarsdepartementets anmodan att lämna detaljerat förslag på svenska styrkor inom nordisk brigad

Försvarsmakten har vidare under året erhållit och yttrat sig över ett flertal rapporter från NORDCAPS planeringselement rörande bland annat "Command and Control System, Logistics, Medical Support, Indirect Fire and Close Air Support" och "Air, Navy and Amphibious".

Som nämns ovan har en översyn gjorts inom NORDCAPS rörande möjligheter till ett samarbete mellan nordiska sjö-, amfibie- och flygstriidskrafter. Försvarsmakten har härvidlag ställt sig positivt till ett samarbete inom flera delområden. En sammanställd rapport till NORDCAPS styrgrupp förväntas under 2002.

Ett arbete har inletts under 2001 med översyn och koordinering rörande gemensam nordisk övningsplanering för de nordiska ländernas bidrag till i första hand nordisk brigad. Arbetet fortsätter under 2002.

Försvarsmakten har förhandlat fram ett förslag till avtal för planeringselementet ("Memorandum of Understanding" - MOU) mellan berörda stater utgående ifrån att Pff "Status of Forces Agreement" (SOFA) skall kunna gälla för PLE. Avtalsförslaget har godkänts av Finland. Danmark har meddelat att de ej kan godkänna förslaget eftersom de anser att Pff SOFA:n skall gälla generellt för militära styrkor när de tjänstgör på ett annat lands territorium. Norge har underhand meddelat att de intar motsvarande ställning som Danmark. Försvarsmakten bereder fortsatt ärendet i samverkan med försvarsdepartementet.

Vidare har Norge under hösten 2001 framfört krav på att ett övergripande MOU ("Framework MOU") utarbetas för hela NORDCAPS-samarbetet. Försvarsmakten har i december 2001 till Regeringen anmält de norska synpunkterna samt gett förslag på vidare handläggning (HKV skr 2001-12-20, "Övergripande avtal för NORDCAPS-samarbetet", 20 400:74338).

7 Försvarsmaktens verksamhet inom ramen för

SHIRBRIG

7.1 Genomförd verksamhet

SHIRBRIG (Multinational Stand-by High Readiness Brigade for UN Operations) stab ledde FN insatser i UNMEE (Etiopien/Eritrea) fram till maj 2001 där bland annat svensk stabspersonal ingick. SHIRBRIG inklusive den svenska personalen har erhållit ett flertal erfarenheter från insatsen i UNMEE vilka redovisats i särskild ordning. Förbandet är åter till FN anmält insatsberett från 2002-01-01.

Gemensam kryptoutrustning för samband inom SHIRBRIG är under anskaffning till medlemsländerna. Försvarsmakten planerar för att införskaffa SHIRBRIG kryptoutrustning under 2002 att användas bland annat vid SHIRBRIG årliga sambandsövning.

Försvarsmakten har under 2001 deltagit i flera möten bland annat "Commanders Conference", bemanningsmöte och styrkommitté-möten.

Sverige har under 2001 bidragit med en officer till den permanenta staben (PLANELM) och fyra officerare i den icke permanenta staben. Vidare har under december 2001 en svensk officer installerats som ny brigadchef för SHIRBRIG, en befattning som denne är planerad att inneha till 2003-12-31. Sverige kommer under samma period även bemanna "Military Advisor" i icke permanenta staben.

8 Återbetalningar från FN

8.1 Inledning

Under året har två uppföljningsbesök vid FN New York genomförts, ett i maj och ett i november. Därutöver genomfördes ett besök vid FN New York i januari där Sverige deltog i post Phase V och i samband med detta även diskuterade ett antal återkrav.

Under besöken har främst diskuterats gamla krav som UNPROFOR Air Port Charges och målningkostnader för UNPREDEP, MINURSO och UNIFIL där ståndpunkterna är skilda mellan FN och Sverige. Även Somaliasjukhuset har diskuterats och det är nu klart att FN godkänner samtliga Sveriges krav samt att Sverige köper tillbaka materielen för 500 000 kronor.

Beträffande Air Port Charges så har ärendet vidare remitterats till UD för avdömning sedan FN begärt att det skall lyftas upp till "appropriate level".

Sverige accepterade i maj att målningkostnaderna skulle ersättas med prislista från "post Phase V", men efter att FN godkänt Finlands motsvarande krav (helt baserat på Svenska prislistor) fullt ut har Sverige återtagit acceptansen och kräver nu full betalning.

Beträffande observatörsmissioner kommer uppgifter angående framställda krav att utökas under 2002 eftersom det fortfarande råder en viss eftersläpning från 1997 och framåt.

Största positiva nyheten under året är att FN nu har till fullo betalt "Contingency Owned Equipment" (COE) för UNPROFOR, UNOSOM, MINURSO och UNPREDEP. Större delen av UNIFIL är också betald. Totalt har FN till Sverige under 2001 återbetalt SEK 154 746 216,74.

8.2 Under budgetåret återbetalda medel som gottskrivits Anslag 5:7 anslagspost 1

De 3 082 762,04 SEK Sverige har erhållit från FN för COE UNIFIL har av Försvarmakten till UD reducerats med 1 693 999,87 då Sverige hade ett avtal med Finland där de stod för alla reparationer m.m. mot att Sverige gav Finland ersättning för "Maintenance Cost" enligt gällande avtal ("Memorandum of Understanding") för missionen.

Av de av FN till Sverige återbetalda SEK 154 746 216,74 har Försvarmakten erhållit SEK 6 719 692,06. Denna summa är återförd till anslaget 5:7 anslagspost 1. Denna summa innefattar ersättning för resor inklusive biljetter för observatörer och poliser, överviktskostnader, flygplatskostnader, "Medical Letter of Assist", till- och återtransporter, förrådshållning och stöd vid och efter hemtagning av Somaliasjukhuset.

8.3 **Framställda krav (ackumulerat), tidigare återbetalda medel och under budgetåret återbetalda medel**

Ersättning avseende "Troop costs" för svensk personal vid FN-missioner går direkt till Regeringskansliet (UD) och redovisas följaktligen ej här.

Nedan finns angivet per mission hur mycket Sverige har i framställda krav samt hur mycket som återbetalats. Dessa uppgifter är nu helt korrigerade till att överensstämma med pågående/aktuella krav (föregående års redovisningar har även medtagit utestående krav som ej accepterats av FN och gamla (7 år) krav som varit tillfullo betalda sedan många år).

Framställda krav, tidigare återbetalda och återbetalda krav under året per mission enligt följande (SEK om inte annat framgår):

UNPROFOR – Bosnien	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- materiel (in/out-survey)	USD 29 273 958	USD 16 433 820	USD 12 840 138
- Write Offs	USD 473 623		0
- LOA-ärenden	1 774 360		803 411

Not. Personal betald t o m 951218 (slutbetalt, borttaget). LOA och LOA enl NSS - har överskridit summa angiven av FN. Inga återstående krav enligt Letter of Assist, endast slutdiskussioner avseende Air Port Charges där FN endast godkänner 803,411.00 av krävda 1,774,360.00. Observera även att beträffande COE-återbetalning så är den angiven i USD. Notera även att COE gäller för samtliga tre enheter; Nordbat 1 Makedonien, Nordbat 2 Bosnien och HQ-Coy i Kroatien. Slutlig inbetalning för COE gjordes 2001-12-13 varför den skall tas bort 2002. Write Offs kan bli föremål för diskussion med FN på grund av inräknade reservdelskostnader.

UNPREDEP – Makedonien (NB1 ny)	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- mtrl, Dry/Wet Lease	USD 2 131 403,20	0	USD 2 131 403,20
- Målningskostnader	1 634 000	0	
- LoA			73 740

Not. Intäkter för "Mtrl, Dry/Wet Lease totalt för Nordbat 1, USD 2 131 000 skall fördelas på de Nordiska länderna enligt överenskommelse (MoU) varav Sveriges del (återstoden) är USD 672 756,70. Summan inbetald 2001-12-21 i SEK, 22 337 095,37. Sveriges del är SEK 7 052 890,90. Ersättning för målningskostnader är fortfarande under diskussion med FN. Ett gammalt ärende avseende en rekresa från 1993 har återbetalts; SEK 73 740.

UNPROFOR – observatörer	Framställda krav	Tidigare Återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	7 009	0	7 009
Not. "Framställda krav" ändrat från 234 344 till 7 009. Föregående värde felaktigt och kvarstående skuld för en hemresa från Zagreb SEK 7009 har betalats under året.			

UNOSOM	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- Materiel (in/out-survey)	USD 329 642	USD 213 442	USD 116 200
- LOA-ärenden	1 265 399		1 265 399
Not. Personal – betald t o m 931213 (slutbetalad borttagen). COE slutbetalt 2001-12-10. Letter of Assist godkänt och betalt 2001-12-14.			

UNIFIL	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- personal	USD 284 950		USD 284 950
- COE Wet Lease	3 590 529.42		3 082 762.04
- LOA-ärenden	3 755 023		2 441 900
Not. Personalkostnaderna är till fullo betalda. Beträffande COE är betalning gjord enligt "grundkrav" emedan diskussion fortfarande pågår om uträkningen. Kvarstående skuld är de 50% av Wet Lease i avvaktan på båttransporten i Beirut. Av det inbetalade beloppet skall Maint Costs, SEK 1 694 646,68 betalas till Finland. Sveriges krav för ersättning av inköpta reservdelar under missionstiden skall faktureras Finland. LOA ärenden är certifierade och ligger för betalning. Kostnader för målning ingår i LOA. Deployment och Redeployment är betalda. Dock betalar FN endast SEK 1 775 000 av begärda SEK 1 967 770 eftersom Letter of Assist överstigits. En "förlust på SEK 192 770. Målningskostnader fortfarande under diskussion. Final Write Offs SEK 282 425,40 oklart huruvida FN kommer att godkänna.			

MINURSO	Framställda krav	Tidigare Återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- Materiel (in/out-survey)	3 346 485,77	0	3 346 485,77
- Målningskostnader	1 278 000	691 319	
Not. COE till fullo betalt under året. Diskussioner pågår fortfarande avseende ersättning för målning av fordon och övrig ME.			

UNIKOM – observatörer	Framställda krav	Tidigare Återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	239 688	106 919	

Not. Vid samtal med Thein Win, UNNY, så framkom det att gamla återkrav (1997) har slarvats bort vid FN. De finns dock registrerade på SWEDELEG och kopia kommer att översändas till Travel Unit. Hittills återbetalda medel är korrigerat till 106 919.

UNOMIG- Observatörer	Framställda krav	Tidigare Återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	124 004		26 745

Not. Föregående summa på "Framställda krav", 336 934 är ändrad med hänsyn till att vissa krav är till fullo betalda. Ny summa, 124 004, innehåller enbart aktuella utestående krav varav vissa är delbetalda. Skrivelse till FN med påminnelse om gamla utestående krav kommer att framställas. FN har betalt SEK 26 475 för 4 st olika krav sammanslagna till ett; Rosander, Liiksar, Henningsson och Segrell, varav Segrell endast är delbetald.

UNMOGIP – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	331 990	0	312 384,19

Not. Gammalt värde "Framställda krav" 631 053 borttaget på grund av inkomna betalningar. Nytt värde 331 990 baserat på framställda krav under 2001 samt kontroll av ej betalda gamla krav. Fyra olika LoA har betalats under året SEK 190 725.82 varav ett för Falck endast delbetalts. LoA 99-97 är fortfarande föremål för diskussion avseende utgångsdatum för vaccin.

UNTSO – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	28 305	0	0

Not. Gammalt värde "Framställda krav" 72 956 borttaget på grund av inkomna betalningar. Nytt värde 28 305 baserat på framställda krav samt kontroll av ej betalda gamla krav. Claim 10434 är förmodligen en samling av flera olika svenska krav. Kommer att kontrolleras med FN.

UNAVEM/MONUA – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	586 443	0	42 975

Not. Gammalt värde "Framställda krav" 1 872 697 är borttaget på grund av inkomna betalningar. Nytt värde 586 443 baserat på framställda krav samt kontroll av ej betalda gamla krav. OBS en inkommen betalning vilken är sju (7) år gammal.

UNOMOZ – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	1 158 247	1 112 454	0
Not. Framställda krav 1 158 247 är behandlade av FN och godkänd ersättning är 1 112 454. Missionen är avslutad och inge ytterligare krav finnes. Borttages till Årsredovisning 2002.			

MINUGUA – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	73 429	0	52 129
Not. Gammalt värde "Framställda krav" 176 207 är borttaget p g a inkomna betalningar. Nytt värde 73 429 baserat på framställda krav samt kontroll av ej betalda gamla krav. Ett krav (21 300 kr) är certifierat av FN men ej betalt ännu, tre år gammalt.			

ONUCA/ONUSAL – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	121 198	107 500	
Not. Ett ärende finns behandlat vid FN, daterat 1993 med en betalning på 107 500. Inga övriga krav kan återfinnas. Missionen tas bort från Årsredovisning fr.o.m. 2002.			

UNFICYP	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- personal	640 938 752	483 026 041	0
- materiel (in/out-survey)	89 615 791		0
- LOA-ärenden	93 051	92 934	0
Not. Dessa poster kommer ej att regleras av FN eftersom UNFICYP var finansierad via Voluntary Contributors och dessa har upphört. Försvarsmakten föreslår att summan avskrivs till FN i likhet med övriga Nordiska länder (underhandskontakt har förevarit med UD).			

UNIPTF – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	213 954	0	0
Not. Gammalt värde "Framställda krav" 394 757 är borttaget på grund av inkomna betalningar. Nytt värde 213 954 baserat på framställda krav samt kontroll av ej betalda gamla krav. Observera att i detta ingår en begäran om Letter of Assist som ännu ej är ett krav; 88 000 kronor samt att ett krav troligen är felbetalt. Kontroll med FN kommer att ske.			

UNTAES – observatörer	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	0	0	

Not. Samtliga hittills insända krav avseende UNTAES är reglerade. Dock kan nya krav påräknas under 2002.

UNAMET	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	0	0	0

Not. Kravet på 6 052 för B.B. reglerades i missionen varför detta utgår. Inga fler krav har ställt på UNAMET under perioden men fler kommer under 2002.

UNMIK	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
- LOA-ärenden	0	0	0

Not. Skillnaden mellan krav 195 330 och betalt 193 696 beror på att Letter of Assist överskreds med 1 634 kronor. Inga ytterligare krav finns under perioden men fler tillkommer under 2002.

Death & Disability (SEK)

UNOMOZ	Framställda krav	Tidigare återbetalade medel	Återbetalda medel under budgetår
	560 560	0	0

Not. UNIFIL, 609 100, var äldre än fem år vid inlämnande varför FN ej ersätter. UNPROFOR, 2 855 306 av 3 770 786 är betalt. Resterande är krav som ej godkänts p g a exempelvis ansvars förhållanden. UNPREDEP, 774 000 är till fullo betalt.

9 Kurser och utbildningar för internationell verksamhet

9.1 Redovisning av kurser som genomförts för internationell verksamhet

Kursverksamheten har varit omfattande. Den multinationella utbildningsmiljön bekräftas av att det under året deltagit 45 nationer med totalt 429 elever fördelat över 16 kurser. Utbildningsresultatet har överlag varit mycket bra.

UNPOC (United Nations Police Officer Course)

Målsättning med kurserna, som drivs i RKP regi, har varit att förbereda civilpoliser för uppdrag inom ramen för fredsfrämjande verksamhet. Fyra UNPOC har genomförts, där SWEDINT lämnat stöd åt RKP. Kursmålen har uppnåtts. Kombinationen av teoretisk och praktisk utbildning ses av deltagarna som väl avvägd. Det har varit av stor betydelse för kursernas kvalitativa innehåll att ett polisbefäl tjänstgjort vid SWEDINT. Verksamheten återredovisas av RKP.

UNPCC (United Nations Police Commander Course)

En kurs har genomförts där SWEDINT har lämnat stöd åt RKP. Kursen har integrerades med den högre civila stabskursen (CIVSOC). Sedan tidigare har kursen delvis varit integrerad med FN-stabskursen UNSOC. Detta medförde att kursdeltagarna kunde erbjudas en mer differentierad bild av ett tänkt missionsområde med bl a en integrering mellan militära och olika civila (inklusive poliser) aktörer (multifunktionalitet). Målen med utbildningen har uppnåtts. Verksamheten återredovisas av RKP.

Antal kurser	Antal elever		
	Kurs	Svenska	Utländska
UNPOC 1	13	10	23
UNPOC 2	18	8	26
UNPOC 3	23	5	28
UNPOC 4	19	8	27
UNPCC	4	9	13
Totalt	77	40	117

UNPOC- och UNPCC-kurserna faktureras RKP som har fått anslagsmedel från UD.

UNSOC (United Nations Staff Officer Course)

(Kurs inom ramen för NORDCAPS samarbetet)

Målsättning med kurserna har varit att förbereda stabsofficerare från olika länder för uppdrag i FN eller annan multinationell stab eller i nationell kontingent verksam inom ramen för fredsfrämjande verksamhet. Två UNSOC har genomförts. I den första kursen integrerades delvis UNPCC och CIVSOC kurserna med gott resultat. Kursernas mål uppnåddes.

CIVSOC (Civil Staff Officer Course)

Målsättningen med kursen har varit att förbereda representanter från civila politiska och humanitära organisationer för arbete under ledning av FN eller regionala säkerhetsorganisationer inom ramen för fredsfrämjande verksamhet. Kursen har genomförts mot uppsatta mål. Kursens unika multifunktionalitet (integrering mellan militär-, civil- och polisverksamhet) är mycket positiv.

UNJOC (United Nations Junior Officer Course)

(Kurs inom ramen för NORDCAPS samarbetet)

Målsättning med kurserna var att förbereda officerare avsedda för tjänstgöring som kompani- eller plutonchefer under ledning av FN eller annan regional säkerhetsorganisation inom ramen för fredsfrämjande verksamhet. Under verksamhetsåret har två UNJOC kurser genomförts. Den övergripande målsättningen har varit att förbereda yngre officerare på plutons- och kompaninivå att verka i olika Peace Support Operations (PSO) med huvudinriktning på praktisk PSO. Uppsatta mål har vid båda kurserna uppnåtts. Inlånade svenska och utländska officerare som tjänstgjort som lärare under kurserna har varit en bidragande del till det goda resultatet.

Military English

Målsättningen med kursen var att förbereda officerare för deltagande i FN- och PFF-kurser samt för framtida uppdrag i multinationell brigadstab inom ramen för fredsfrämjande verksamhet. En kurs har genomförts. Kunskapsgraden hos kursdeltagarna varierar samt kommer högst sannolikt att även framledes uppvisa motsvarande variation. Sociokulturell bakgrund och tradition spelar här en avgörande roll, vilket leder till ett behov av stöd i utbildningen av ett kvalificerat språkinstitut. Det är därför angeläget att hittillsvarande samarbete med Defence School of Languages i England fortsätter. Behovet av ett interaktivt förstudiekoncept (E-Learning) är tydligt och bör studeras. Kursmålen uppnådda.

PfPSOC (PfP Staff Officer Course)

(Kurs inom ramen för NORDCAPS samarbetet)

Målsättning för kurserna har varit att förbereda stabsofficerare från PFF-länder på tjänstgöring i multinationell brigadstab eller i nationell bataljon inom ramen för fredsfrämjande verksamhet. En kurs har genomförts. Kursen har utifrån de goda resultat som uppnåddes under fjolåret, ytterligare utvecklats. Årets kurs skattades högt i elevvärderingen. Ytterligare förbättringar; främst avseende den avslutande stabstjänstövningen har genomförts. Kursmålen uppnådda.

PfP JSOC (PfP Junior Staff Officer Course)

(Kurs inom ramen för NORDCAPS samarbetet)

Målsättning med kurserna har varit att förbereda lägre stabsofficerare från PFF-länder för tjänstgöring i bataljonsstab inom ramen för multinationella fredsfrämjande operationer. Två kurser har genomförts med mycket gott resultat. Eleverna, utom de som kommer från de nordiska länderna, har

genomgått en två veckors språkkurs i England vid Defence School of Languages i direkt anslutning till stabsutbildningen. Utbildningen har syftat till kunskap om NATO organisation och stabsarbetsmetodik på bataljonsnivå. Instrukörer från samtliga nordiska länder deltar. Kursmålen uppnådda.

PfP XPC (PfP Exercisen Planners Course)

SWEDINT har, med stöd av NATO, planerat och genomfört en kurs vilken riktar sig till de som har erfarenhet av PFF-verksamhet, antingen genom sitt arbete eller genom kurser, och som i framtiden kommer att tjänstgöra som planerare av PFF-övningar. Utbildningen omfattade en vecka. Instrukörer, lärare och föredragshållare har kommit från SHAPE IMS, NATO Regional Command North, AIRNORTH, NAVNORTH samt från PfP TC Almnäs. Kursen upplevdes av kursdeltagarna som mycket givande och instruktiv. Mot bakgrund av att kursen i sig utgör den enda i sitt slag, med inriktning PFF-planering, bör kursen utvecklas och fortsätta att vara en aktivitet i PWP, i samarbete med NATO Regional Command North. Kursmålen uppnådda.

Antal elever fördelade på kurser

Kurs	Svenska	Utländska	S:a elever	Total Nettokostn	Utgiftsområde 5	Utgiftsområde 6	Övrigt
UNSOC 1	4	16	20		3 elever/77,3 tkr	17 elever	
UNSOC 2	14	26	40	1 682,0	4 elever/112,5 tkr	36 elever	
						Totalt 1 501,2 tkr	
CIVSOC	3	3	6	110,0	3 elever/86,3 tkr	23,7 tkr	
UNJOC 1	12	15	27	1 428,3	7 elever/116,3 tkr	20 elever	
UNJOC 2	2	16	18		7 elever/71,7 tkr	11 elever	
						Totalt 1 240,3 tkr	
PfP SOC	16	25	41	1 384,0		1384,0 tkr	
PfP JSOC 1	2	23	25	704,0		25 elever	
PfP JSOC 2	1	21	22			22 elever	
						Totalt 704,0 tkr	
ME	5	6	11	87,3	2 elever/10,4 tkr	9 elever/76,9 tkr	
PfP STC	12	13	25			25 elever	VIKING 01 OPIL FKSC
PfP XPC	12	17	29	73,7		29 elever/15,4 tkr	58,3 tkr spons- ring PCC
Totalt	83	181	264				

GSUUS (Grundläggande soldatutbildning för Utlandsstyrkan)

Vid SWEDINT har det under verksamhetsåret genomförts en grundläggande soldatutbildningskurs i syfte att fylla Utlandsstyrkans behov av viss specialistkompetens som innehas av personal utan genomförd värnplikt. Totalt har 48 personer genomfört mönstring samt utbildning med godkänt resultat. Ursprungligen var två kurser planerade men en ströks i samband med besparingarna under året. Den minskade tillgången på militärt utbildad specialistkompetens har lösts tillfredsställande under året. Långsiktigt är dock två kurser nödvändiga för att upprätthålla kvalitén vid framförallt utvarande bataljon i utlandsstyrkan och vid beredskapsförbanden inom ramen för PARP.

STC (Staff Training Course)

En STC har genomförts med 25 svenska och utländska officerare som förberedelse för deltagande i övningen Viking 01. Kursmålen uppnådda.

Svenska elever till internationella kurser

Personal till Utlandsstyrkan har genomfört följande utbildning vid kurser utomlands:

Nr	Kurs	Land	Instr	Elever för US	Övriga elever
1	UNLOC 1	Norge	2	4	1
2	NATO/PfP LOC 1 *)	Norge	2	6	2
3	NATO/PfP LOC 2 *)	Norge	2	2	1
4	UNMILPOC 1	Danmark	1	2	
5	UNMILPOC 2	Danmark	1	9	
6	UNMOC 1	Finland	2	12	
7	UNMOC 2	Finland	2	13	
8	UNMOC 3	Finland	2	13	
9	INTCIS	Finland	1		
10	INTCOC	Norge	-	2	
11	INTSLOC	Norge	-	1	
12	INTSUPSOC	Norge	1	8	1
13	CIMIC 1	Danmark	1		
14	CIMIC 2	Danmark	1		
15	RyssMOC 2	Ryssland	-		1
Totalt			18	72	6

*) NATO/PfP LOC har tillkommit som ny kurs, ersätter tidigare 2 av 3 UNLOC

Kurs 1—14 är arrangerade inom NORDCAPS samarbete.

Kurser genomförda av SWEDEC inom EOD IS

Under 2001 har en kurs med 4 finska elever genomförts vid SWEDEC. En kurs med 7 amerikanska elever har genomförts i USA och en kurs med 5 österrikiska elever har genomförts i Österrike.

10 Utbildning internationell samverkansförmåga

10.1 Allmänt

Under året har ett stort antal personer deltagit vid kurser inom framförallt ramen för partnerskap för fred. Syftet med varje enskilt deltagande i en kurs har varit att öka volymen personal med erforderlig kompetens för att stödja uppbyggnaden av Försvarsmaktens förmåga att delta i internationella operationer.

10.2 Språk

Tjugo högre officerare, överstelöjtnanter och överstar, har under året genomgått intensivutbildning i engelska i England. Försvarsmakten har ett kontrakt med en firma som tillhandhåller skraddarsydd engelskutbildning med militär inriktning. Dessa officerare har företrädesvis varit Försvarsmaktens högre chefer samt några officerare på väg ut i internationell stabstjänst. Vidare har enveckors och tvåveckors intensivkurser anordnats i Sverige i syfte att ge fler officerare möjlighet att förbättra sina kunskaper i engelska. Främst har personal som är inplanerad att åka ut på olika övningar/studier/tjänstgöringar eller jobbar mycket med internationella kontakter här hemma genomfört dessa kurser. Några officerare har även skickats på intensivstudier i andra språk, både i och utanför Sverige. Dessa officerare har uteslutande varit blivande försvars- eller specialattachéer.

10.3 Övriga internationella utbildningar

Utbildning utomlands har genomförts enligt bifogad lista.

	Enhet	Land	Aktivitet	Antal
742	PERS	Storbritannien	IMPACT 92, Intensiv utb engelska	20
759	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 15	1
	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 29 A	1
760	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 40 A	1
762	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 41 A	1
765	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 45 A	2
766	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 45 B	2
768	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 50 A	2
759	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 15	1
770	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 52 B	1
771	STRA	Tyskland	NATO-skolan, C 56 A	1
772	STRA	Tyskland	NATO-skolan, M 62 A	2
773	STRA	Tyskland	NATO-skolan, M 62 B	2
774	STRA	Tyskland	NATO-skolan, M 63 A	1

726	PERS	Australien	Studietjänstgöring	1
728	PERS	Danmark	Växeltjänstgöring	1
727	PERS	Danmark	Elev stabsskolan	2
729	PERS	Danmark	Elev stabsskolan	1
731	PERS	Estland	BALTDEFCOL, elev	1
732	PERS	Estland	Studietjg	1
1902	SWEDINT	Finland	Vx-tjg UN-trg Center	1
735	PERS	Frankrike	CID	1
736	PERS	Frankrike	CID	1
737	PERS	Italien	IPOC	1
740	PERS	Kanada	Studietj	1
741	PERS	Norge	Vx-tj FOKIV	1
1908	SWEDINT	Norge	Vx-tj stabsskolan	1
1287	PERS	Norge	Elev stabsskolan	1
1288	PERS	Norge	Elev stabsskolan	1
743	PERS	Ryssland	Generalstabsakademin	1
744	PERS	Schweiz	ETC	1
745	PERS	Schweiz	ITC	1
746	PERS	Schweiz	ITC	1
1289	PERS	Schweiz	ITC	
748	PERS	Storbritannien	Cranfield University	1
1290	PERS	Storbritannien	ETPS	1
749	PERS	Storbritannien	JSCSC	1
750	PERS	Storbritannien	JSCSC	1
754	PERS	Storbritannien	JSCSC	1
751	PERS	Storbritannien	RCMS	1
752	PERS	Storbritannien	RCMS	1
1433	MSS	Storbritannien	CAFS	1
753	PERS	Storbritannien	Kings College	1
575	FTK	Storbritannien	Fototolkutbildning	2
UR	MSS	Storbritannien	FIBUA	1
755	PERS	Tyskland	Führungsakademie	1
756	PERS	Tyskland	Führungsakademie	1
758	PERS	Tyskland	Führungsakademie	1
UR	PERS	USA	US Marine Corps	1
781	PERS	USA	Naval Postgraduate School	1
778	PERS	USA	NWC	1
779	PERS	USA	ACGSC	1
1294	PERS	USA	NPS	1

804	PERS	USA	Studietjg Pax River	1
782	PERS	USA	Ranger Course	1
783	PERS	USA	SAMS	1
784	PERS	USA	Infantry Capt. Career Course	1
1295	PERS	USA	ACGSC	1
785	PERS	USA	AWC	1
788	PERS	USA	ACSC	1
790	PERS	USA	ACGSC	1
450	FJS	USA	Pathfinder Course	1
789	PERS	USA	SIDMC	1
UR	PERS	Zimbabwe	Instruktör UN-trg C	1
791	PERS	Österrike	Assistant Military Mountain Guide Winter	2
792	PERS	Österrike	LAVK	1
794	PERS	Österrike	Mountain Guide Rescue Course	2
795	PERS	Österrike	Military Mountain Guide Rock	2
796	PERS	Österrike	Military Mountain Guide Alpin Tours	2
801	PERS	Österrike	Generalstabskurs	1
UR	2.y.sflj	Storbritannien	Sonarutbildning	1
UR	PERS	Tyskland	Instruktör NATO, C 45	1
UR	I 19	Norge	Köldskadeutbildning	1
UR	STRA	Belgien	NATO,SHAPE	1
UR	STRA	Belgien	EUMS	4
UR	PERS	USA	UNSMAS	1
UR	PERS	Estland	BALTDEFCOL, elev	1

11 Utvärdering av övningar inom ramen för PFF eller PFF:s anda

11.1 Redovisning av respektive aktivitet

Deltagande i ”i andan av PFF” övning - COMBINED ENDEAVOR 01

Det svenska deltagandets utformning

Syftet med denna årligen återkommande övning är att fysiskt testa nationers sambands- och informationssystem. Testerna dokumenteras för att kunna utnyttjas för planering av ledningssystem vid internationella insatser.

De svenska system som testades under övningen var Telesystem 9000, Telesystem Bas Internationella Insatser samt Marin televäxel 500.

Deltagande personal kom från följande förband: I 19, S 1, ATS, RAB, F 16, F 17, F 21, FMHS, Amf 1, Amf 4, MTSC, UhReg M. Sammanlagt deltog 29 svenska officerare varav 4 var kvar i Sverige. Dessutom deltog FMV med 13 man.

Övriga staters deltagande

Sammanlagt deltog 37 stater.

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Årets COMBINED ENDEAVOR har återigen visat hur viktigt det är att uppnå en teknisk interoperabilitet för att kunna sätta samman förband bestående av enheter från flera olika länder. Resultaten kommer att vara till stor nytta för Sveriges fortsatta samarbete inom ramen för Nato/PfF, EU, NORDCAPS, m.m. Övningen har också stor betydelse för fortsatt systemarbete för våra nuvarande och kommande ledningssystem.

Sverige har redan möjligheter att tekniskt koppla ihop Telesystemet på trunknivå med samverkande länder i KOSOVO. Detta är för närvarande inte tillåtet på grund av att Sverige ej har samma syn på säkerhetsklassning som övriga länder inom missionen. Denna fråga bör ges högsta prioritet att klarläggas inom ramen för PFF- och EU-samarbetet.

Ett annat område som framöver kommer att ges hög prioritet inom COMBINED ENDEAVOR är ”Information Assurance” – skydd av information mellan olika nationers system. Sverige bör delta i detta arbete under kommande COMBINED ENDEAVOR.

I år deltog Sverige med delar ur alla försvarsgrenar vilket var mycket lyckat. Delegationen blev många erfarenheter rikare och de enskilda individerna erhöll en kompetensutveckling inom CIS-området som troligen inte går att erhålla i Sverige.

De rent tekniska erfarenheterna efter övningen dokumenteras genom FMV försorg.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Erfarenheterna kommer till direkt användning i det fortsatta systemarbetet för nuvarande och kommande ledningssystem. Likaså tas dessa erfarenheter tillvara för kommande internationella övningar och i planeringen för våra internationella insatsförband.

Deltagande i PFF-övning Cooperative BALTIC EYE 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten deltog under året i

1. FPC 5-7 mars och i
2. LIVEX 14-16 maj med
  - 1 helikopter 10 ur SAR (Search and Rescue) -komp Ronneby/2.hkpat,
  - lednings- och underhållsresurser ur 2.hkpat/Ronneby samt
  - baseringsstöd från F 16 G/Visby.

Utanför Försvarsmakten deltog Maritime Rescue Coordination Center (MRCC) i Göteborg.

Övriga stators deltagande

Storbritannien: 1 helikopter typ Seaking
USA: 1 spaningsplan av typ P3 Orion

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Ansvarsförhållandet mellan MRCC och Försvarsmakten måste bevakas så att det blir korrekt i kommande regeringsbeslut. Likaså tidigt anmäl av behov av utländsk basering på svenskt territorium. Utöver detta måste internt inom Försvarsmakten territoriell chef ges information om att övningsverksamhet planeras inom hans ansvarsområde och övningsområden tidigt avdelas utanför ordinarie skjut- och övningsområden. Utländska enheter är nödvändigt för att utveckla rollspelet i luften.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Lessons learned kommer att distribueras inom berörda förband.

Deltagande i ”i andan av PFF” – övning BALTOPS 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har deltagit i

1. MPC 6-8 februari i Polen,
2. FPC 3-5 april i Storbritannien och i
3. Livex 1-16 juni i Östersjön/Polen med
  - 3 robotbåtar ur 34. robotbåtsdivision
  - 1 ubåt typ Gotland
  - 1 lednings-/lagfartyg HMS Trossö
  - två bordningsstyrkor à 16 man ur Amf 1
  - 2 helikoptrar 4 och 1 helikopter 10
  - 1 ubåtsjaktflygplan av typ SH 89
  - 2 JAS 39 Gripen samt
  - stabsofficerare för samverkans-, säkerhetsfrågor och infotjänst.

Övriga staters deltagande

Följande partnerländer deltog:

- Estland: En minsvepare, ett minröjningsfartyg och ett kustbevakningsfartyg
Finland: En robotbåt och ett minfartyg
Lettland: En minsvepare och en patrullbåt
Litauen: Två fregatter
Ryssland: En jagare, en räddningshelikopter och fyra ubåtsjakthelikoptrar.

Följande Natoländer deltog:

- Danmark: Två fregatter, tre robotbåtar, ett kustbevakningsfartyg, en ubåt och i scenariofasen två till fyra F-16
Frankrike: En fregatt, ubåtsjaktflygplan och i scenariofasen fyra Mirage 2000
Kanada: Endast under scenariot, fyra F18 och två tankflygplan KC-130
Nederländerna: Fyra flygplan av typ F-16 (endast under scenariofasen)
Polen: En fregatt, två robotbåtar, två minröjningsfartyg, ett underhållsfartyg, en ubåt, fyra helikoptrar och fyra MiG-21
Storbritannien: En fregatt, två minröjningsfartyg, ett underhållsfartyg och fyra + två helikoptrar
Tyskland: En fregatt, fyra robotbåtar, ett underhållsfartyg, en ubåt, en helikopter, ett ubåtsjaktflygplan och två Tornado (marinflyg) samt under scenariofasen två Tornado (Flygvapen) och fyra F-4
USA: Två kryssare, ett underhållsfartyg, två helikoptrar och tre ubåtsjaktflygplan, ett signalspaningsflygplan P-3 ORION samt under scenariofasen tre

tankflygplan KC-130

Erfarenheter från det svenska deltagandet

Den övergripande målsättningen var att öva moment relevanta för marin- och flygenheters deltagande i en Peace Support Operation (PSO). Särskild uppmärksamhet ägnades åt övningsmoment som leder mot de interoperabilitetsmål som Sverige antagit och åt de förband och personal som är anmälda till PARP och på sikt till EU militära styrkeregister. Övningen genomfördes inledningsvis som en momentövning, med ett antal oberoende övningsmoment och avslutas med ett tredagars scenariobaserat tillämpningsskede, bl a innefattande möjligheten att öva hantering av "Rules of Engagement" (ROE) i ett sammanhängande skede inom en PSO.

Övningen är mycket givande och det finns en påfallande lyhördhet från planeringsansvarig nation (USA) att anpassa övningsinnehållet efter deltagande partnernationers individuella önskemål. Då Sverige varit mycket drivande i dessa frågor, har vi lyckats påverka övningen från att ha varit en relativt grundläggande övning av momentkaraktär, med ett stort inslag av "social events", till en avancerad Multinational Peace Support Operation, med inledande momentövningar för att öva upp olika Task Groups, som övergår i en scenariefas under flera dygn, som ger utmärkt övning i de uppgifter som våra PARP- / EU-krisförband kan förväntas ställas inför. Förbandsmassan (mängden fartyg) samt att såväl marin-, helikopter och flygförband deltagar medför att våra deltagande förband ges övningsmöjligheter som ej kan skapas nationellt. Det faktum att BALTOPS övningsområde ligger nära våra ordinarie övningsområden medför att dessa positiva effekter kan fås till en begränsad merkostnad.

Nu utnyttjat övningsområde, som etablerades i BALTOPS under 2000 och som även innefattar del av svenskt territorium, har utvecklat övningsutbytet väsentligt, genom bättre områden för bl.a. ubåtsjakt, artilleriskjutning, fartygsunderhåll (basing av FPB (Fast Patrol Boats)) samt flygövning. Övningsområdet vidareutvecklades under 2001 och regeringen medgav tillträde till svenskt territorium och baser i anslutning till övningsområdet, för deltagande enheter i övningen. Detta upplevdes generellt som mycket positivt av deltagande enheter.

Nytt för året var möjligheten att ombordbasera svenska helikoptrar, hkp 4 på underhållsfartyget Fort Victoria och hkp 10 på fregatten Köln. Detta gav värdefulla erfarenheter inför kommande helikopterutveckling. Vidare gavs möjlighet att avdela svenska bordningsteam till utländska fartyg (HMS Campbelltown och Köln) för insats med helikopter. För första gången ingick en hund i ena bordningsteamet (Castor) som inmönstrades som "able seaman" på HMS Campbelltown. Erfarenheterna av detta var överlag goda.

Möjligheterna för svenska förband att "visa upp sig" i taktiska sammanhang får inte förringas. Även detta är viktigt i pågående internationaliseringsprocess, genom att det skapar respekt för den svenska förmågan. Att som första internationella övning för JAS 39 förband ge möjlighet att visa upp detta

systems taktiska egenskaper tillsammans med andra länders motsvarande system torde ha varit väsentligt mer exportbefrämjande än flera flygutställningar. Liknande kommentarer kan sägas om ubåtsystemet Gotland. Utländska kollegors kommentarer kan närmast karaktäriseras som "hänförelse".

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

BALTOPS är en årlig övning som idag funnit bra former för att öva enskilda enheter och chefer upp till CTU-nivå (jfr divisionschef). Den har fortfarande en påtaglig utvecklingspotential. Ansvarig chef under 2001, CCDG8 Radm John Townes III, såg en tänkbar utveckling att öka det amfibiska innehållet i övningen. Detta bedöms vara mycket intressant för Sverige, eftersom det skulle innebära en bred övning för marinen och med goda övningstillfällen för såväl helikopter som stridsflyg.

Erfarenheterna från årets BALTOPS kommer att utnyttjas i planeringsprocessen inför BALTOPS 2002, för atytterligare förbättra övningsutbytet. BALTOPS är enda årliga PSO-övning av detta format i vårt närområde och svarar väl mot pågående internationaliseringssträvanden. Genom övningens omfattning ges unika måltillfällen för deltagande förband. Hittills tillämpad princip för utnyttjande av svenskt territorium för övningens genomförande bidrar till att höja kvalitén och bör därför tillämpas även fortsättningsvis.

Deltagande i "i andan av PFF" – övning NORDIC PEACE 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har deltagit i

1. FPC 29 jan-2 februari i Norge och i
2. LIVEX 5-15 juni Norge med
  - ett amfibiekompani ur Amf 4,
  - tre helikoptrar ur Hkpflj samt
  - 22 stabsofficerare i övningsledning och övade staber.

Dessutom deltog personal och helikoptrar från Svenska Kraftnät.

Övriga staters deltagande

Danmark	Spaningspluton och stabsofficerare
Finland	Mekaniserat skyttekompani och stabsofficerare
Norge	Fyra kompanier, fyra marinfartyg, fyra helikoptrar, fem flygplan och stabsofficerare
Estland	Stabsofficerare
Lettland	Stabsofficerare

Litauen   Stabsofficerare

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Aktivt deltagande från deltagande förband erfordras tidigt i processen. Juridiska frågeställningar måste beredas tidigt i processen. Deltagandet i denna typ av civil-militär samverkansövning bör ha ett klarare sammanhang med skarpa missioner. Personalbemanning utgör härvid ett av de viktigaste frågorna. En övergripande planering måste göras så att övningar typ Nordic Peace kan utnyttjas som förberedelse för exempelvis missionen i Kosovo. Detta är den viktigaste erfarenheten av övning Nordic Peace 2001 och på sikt bör detta säkerställas.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Erfarenheterna är ännu inte formellt utvärderade vid Forsvarsmakten. När detta är gjort kommer "lessons learned" att delges Forsvarsmaktens staber och förband samt även ligga till grund för planeringen av NORDIC PEACE 02 som arrangeras i Sverige.

Deltagande i PFF-övning COOPERATIVE KEY 01

Det svenska deltagandets utformning

Forsvarsmakten har deltagit i

1. MPC i mars
2. FPC i juni samt i
3. CPX/AIREX under september i Bulgarien med delar av
- SWAFRAP AJS 37 och C-130

varvid följande funktioner representerades:

Stab (Air Operation Center AOC)	FTK, FHS, FMV	6 st
SWAFRAP AJS-37	F 21, F 10, F 16,	41 st
SWAFRAP C-130	F 7, FJS	12 st
Medical Team	F 7	4 st
Land Operations	FJS, FÖS	2 st

Totalt 65 personer. Dessutom följde en person ur TELUB verksamheten främst avseende containrar och fototolkutrustning.

Övriga staters deltagande

Övningen genomfördes i Bulgarien med deltagande från 25 nationer. Dessutom deltog representanter ur UNHCR, RED CROSS m.fl. Non Governmental Organisations vilka bl a upprättade ett fältsjukhus och ett flyktingläger.

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Förbandet har utvärderats av Nato Assessment Team.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Den skriftliga "Assessment Report" från Nato som utlovats till december 01 har inte nått Försvarsmakten i januari 02.

Chefen för Assessment Team anmälde muntligt 09-20 att den svenska personalen är "highly professional" och att det inte är några problem för förbanden att passa in i Nato-ledda PSO. På en enda punkt framfördes förslag och det gäller AJS där en andra radioapparat nu tillförts och är operativ vid förbandet sedan december 2001.

Deltagande i "andan av PFF" - övning BARENTS RESCUE 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmaktens deltagande vid genomförandet av övningen har varit omfattande. Förutom att ha deltagit som "övad trupp" med stabs- och helikopterdelar samt vissa specialförband har Försvarsmakten stöttat genomförandet genom upplåtelse av lokaler och utrymmen, transporter, Host Nation Support (HNS), betjäningförband, lednings-/sambandsresurser, skademarkörer och övningsområden.

Deltagande förband, personal och materiel ur Försvarsmakten har varit:

50 officerare, 5 civila och insatspluton		MD N Hv
Stabsofficerare		OPIL/OPL, MD S och Uhreg N
Sjvtropp och stabsofficerare	I 5	
Stabsofficerare och Jägarpluton		K 4
ISB pluton, stabsofficerare och skyddstekniker		SkyddsC
Hundpatrull		F 21
TpSbpluton		S 1
Stabsofficerare		K 3
Sjvpluton och HNS		I 19
Betjäningförband		I 19, F 21

5 helikoptrar av typ 9,10 och 11.

FMHkpflj

Dessutom deltog i den militära staben samt i förevisningarna personal och två helikoptrar från Luftfartsverket (Norrlandsflyg). I övrigt deltog räddningstjänsterna från Piteå, Luleå och Boden.

Övriga stater deltagande

Följande partnerländer deltog:

Finland	Mätutrustning Stabsofficerare (Observatörer)
Ryssland	1 helikopter Robotteam och mobilt laboratorium Betjäningsspersonal för ovanstående.

Följande Natoländer deltog:

Norge	Stabsofficerare (FKN) 3 helikoptrar (Kustbevakningen) Mät/indikeringspatrull (Flygvapnet)
Danmark	1 helikopter (Dansk Strålevaern)
Tyskland	1 helikopter (GSG)

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Samverkan med Länsstyrelsen är av avgörande betydelse för att lösa en situation liknande scenariot under BARENTS RESCUE. Härvid bör organisationen och rutinerna för samverkan ses över då detta setts vara personalkrävande.

För framtida övningar av detta slag föreslås att grundstommen till övad MD stab i högre grad än under BARENTS RESCUE skall bestå av MD N fredsstab. Övad stab var under övningen underbemannad i förhållande till uppgifter och målsättningar.

För att förbättra möjligheterna för stabsdelar att övas i liknande övningar bör spelorganisationen i övningsledningen dimensioneras för att kunna spela DUC till C MD N.

Bodens infrastruktur med möjlighet och tillgång till Hedens g:a flygplats gav bra övningsförutsättningar. Detta medgav att övningens olika delar var lättillgängliga för alla.

Tidpunkten för genomförandet bör beaktas noggrannare vid framtida övningar med hänsyn till årstid och lokala väderförhållanden. Kraftig morgondimma påverkar såväl övningsverksamhet som deltagarnas till- och av transporter.

Detta var en civilledd övning där Försvarmakten kan konstatera att Försvarmaktens stöd till den

civila räddningstjänsten och merutnyttjandet våra resurser, och då främst ledning, logistik, utrustning, och material samt betjäningpersonal är en förutsättning till resultatet.

Ansvar för denna typ av övning har fungerat bra. Fortsatt diskussion om framtida ansvar och uppbygg av övning för civil-militär samverkan erfordras och Försvarmakten torde kunna bidra till stöd för fortsatta initiativ.

I och med denna övning har det gjorts en inofficiell resurs- och materielinventering för den här typen av olycka. Detta har skett avseende såväl nationella som internationella (närområdet - Barents) resurser.

Uppgiften att etablera Host Nation Support kräver omfattande förberedelser och kontaktnät varvid gjorda erfarenheter dokumenteras.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Förutom att definiera och dokumentera "Lessons learned" vid respektive deltagande förband och organisation kan gemensamma s.k. "workshops" vara av värde för att tillvarata erfarenheter.

Deltagande i PFF-övning COOPERATIVE OSPREY 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarmakten har deltagit

1. FPC 9-11 januari i Kanada samt i
2. CPX 1-9 mars i Kanada med 6 officerare ur Amfibiekåren i befattningar som:
  - officer vid planeringssektion (J5) vid Joint HQ
  - officer vid taktiksektion (S3 PLAN) i stridsgruppsstab
  - officer vid logistiksektion (S4 PLAN) i stridsgruppsstab
  - chef (CO) för 1.bataljon
  - officer vid underrättelsesektion (S2) i bataljonsstab samt
  - officer vid taktiksektion (S3) i bataljonsstab.

Övriga stater deltagande

Stabsofficerare från följande partnerländer deltog:

Albanien, Bulgarien, Estland, Georgien, Kazakstan, Kyrghystan, Litauen, Rumänien, Slovakien, Ukraina, och Österrike.

Stabsofficerare från följande Natoländer deltog:

Danmark, Nederländerna, Kanada, Spanien, Tyskland och USA.

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Deltagandet i Cooperative Osprey har givit en god inblick och exempel på Nato:s stabsarbetsmetoder och processer avseende såväl den militära delen som den del som berör samverkan med frivilliga hjälporganisationer (NGO).

Cooperative Osprey är en bra övning som fler officerare bör få möjligheten att genomföra som ett steg i vidareutbildningen inför arbete i multinationella förband. Övningen ger en praktisk bekräftelse på det som teoretiskt lärs ut här hemma, samtidigt som man får möjligheten att diskutera och ta del av utländska officerares egna personliga synpunkter och erfarenheter både inom och utom Nato.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Denna typ av övning kommer att nyttjas i den fortsatta vidareutbildningen av officerare.

Deltagande i PFF-övning COOPERATIVE TIDE 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har deltagit i

1. FPC 20-22 mars och
2. CPX 14-23 maj USA varvid två stabsofficerare, en ur MTK med amfibiebakgrund och en ur 4 minkriflj, deltog.

Hela övningen genomfördes i Williamsburg, Newport News, Norfolk, Virginia, USA.

Övriga staters deltagande

Deltagande partnerländer:

Azerbajdzjan, Bulgarien, Georgien, Lettland, Rumänien och Ukraina.

Deltagande Nato-länder:

Kanada, Storbritannien Tyskland och USA.

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Huvuddelen av övningen inriktas mot kustnära krigföring, "littoral warfare", och genomförs som föreläsningar och spel, där utlämnat materiel utnyttjas som underlag för verksamheten. Utöver detta besöktes vissa av de resurser som utnyttjades i spelet. Övningen kopplar på ett bra sätt ihop minröjning med sjötrafikkontroll. Sammantaget kan konstateras att svensk minröjning håller hög internatio-

nell nivå.

Vad gäller kompetens inom minröjning ligger vi redan på en hög nivå, varför övningens främsta förtjänst är att integrera minröjningen i ett större taktiskt sammanhang.

De före resan uppsatta målsättningarna enligt nedan har uppnåtts.

- Träna Nato- och partnerskapsofficerare i "Naval Coastal Warfare" i en "Peace Support Operation" enligt nu gällande Nato-doktrin.
- Att kunna förevisa synergieffekten mellan kust/hamnförsvaret och minröjning till sjöss.
- Få förståelse för Nato-procedurer under genomförande av "Naval Coastal Warfare".
- Involvera partnerskapsofficerare i ett rörligt Nato-högkvarter med uppgiften kustförsvaret.
- Förevisa synergieffekten mellan kustförsvaret och minröjning till sjöss.
- Förevisa koordinationen mellan kustförsvaret och kontroll av sjöfarten, speciellt i områden där aktiv hamnkontroll genomförs.
- Utveckla och öka kunskapen om ROE.
- Ge förståelse för samarbetet mellan Nato och partnerländerna.
- Ökad kunskap om Nato och partnerländernas minröjningssystem och förmåga.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Erfarenheterna kommer att användas vid planering och genomförande av kommande multinationella övningar.

Deltagande i "i andan av PFF" - övning PEACE SHIELD 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har deltagit i

1. MPC 2-6 april,
2. FPC 4-8 juni samt i
3. LIVEX som genomfördes i Ukraina 01-07-13- -27.

Övningen bestod av två delar, en stabsövning/datorstödd stabsövning (CPX/CAX) samt en "Field Training Exercise" (FTX). Sverige var, som resultat av det samarbetsavtal som Försvarsmakten har med USA beträffande datasimulering (jfr VIKING 01), medarrangör av övningen. Från Sverige deltog 10 officerare.

Övriga staters deltagande

Följande partnerländer deltog:

Azerbajdzjan, Bulgarien, Georgien, Kazakstan, Moldavien, Ukraina och Vitryssland.

Följande Natoländer deltog:

Belgien, Danmark, Grekland, Italien, Kanada, Norge, Polen, Storbritannien, Turkiet och USA (Illinois National Guard).

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Övningens genomförande var bättre än fjolårets Peace Shield 00.

Övningen hade i år 2001 fokuserat på bataljonsnivån som ”Training Audience”. Högre stab ”HIGHCON” utgjordes av en multinationell brigadstab. Övningen detta år var inte distribuerad till platser utanför Yavoriv ”Training Area”.

Simuleringsverktyget som utvalts att stötta övningen utgjordes av the Joint Conflict and Tactical Simulation (JCATS) vilket är ämnat att stötta övningar på taktiska nivån. Inga problem med simuleringen med tillhörande ledningssystem identifierades under övningen. Det svenska deltagandet hade fokuserats på stabsbefattningar, där specifik PSO- samt stabskompetens erfordrades vilket visade sig var en bra stöttning till övningens planering och genomförande. Enskilda svenskar fick under pågående övning ett betydligt större ansvar för samordning samt i ett fall även byte till en mer kvalificerad uppgift på order av, under övningen, agerande brigadchef (US).

Peace Shield-övningarna utgörs i rådande form en serie av övningar, där den främsta målsättningen är att skapa förståelse samt belysa den problematik som en fredsfrämjande operation (PSO) involverar. Sverige kom tillsammans med övriga nordiska länder samt Kanada, att bidra med mycket erfarenhet samt förslag till lösningar på diverse problem som uppkom. Det svenska deltagarnas insatser och ledning rönt stor uppskattning.

Årets övning är en markant förbättring mot fjolårets övning, främst vad gäller teknisk ”set up”, simuleringshantering samt stabsarbetsmetodik i multinationell miljö. Övningens karaktär bygger på att länder med erfarenheter av fredsfrämjande operationer stöttar övningen både i planering och genomförande. Här fyller Sverige med sitt breda deltagande i missioner och i internationella övningar en central funktion.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

De nordiska länderna med sin gedigna erfarenhet av peacekeeping bör ta till sig mer och besätta befattningar som stabsinstruktörer(Observers/Controllers). Det är också av värde för Sverige att eftersträva bemanning på ledande befattningar under en sådan övning som Peace Shield. Vårt befäl utvecklas, samtidigt som vi kan leda och förmedla erfarenheter av PSO.

Deltagande i PFF-övning COOPERATIVE POSEIDON 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har deltagit i

1. Workshop/fas 1 under tiden 4-8 juni i Bulgarien samt i
2. fas 2 praktiskskede (simulator) 10-14 september i Tyskland med
  - två taktiska officerare från 2.hkpbat.

Övningen syftade till att öka säkerheten mellan ubåtsjaktförband och ubåtar.

Övriga stators deltagande

Personal från följande partnerländer deltog:

Bulgarien och Rumänien.

Följande Natoländer deltog::

Danmark, Grekland, Norge, Polen, Turkiet och Tyskland

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Fas 1 och fas 2 har genomförts. Erfarenheterna har ännu inte slutligt analyserats.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Lessons learned kommer att ligga till grund för förbättringar och i vår planläggning av internationella samövningar mellan ubåt och övervattensfartyg samt helikoptrar.

Deltagande i Nato-övning Allied Effort 01

Det svenska deltagandets utformning

Försvarsmakten har deltagit i;

- MPC 2-5 april
- FPC 10-12 september
- CPX 5-20 november

I övningen deltog Försvarsmakten med 54 stabsofficerare.

Övriga stators deltagande

Förutom deltagande från Natoländer deltog officerare från följande partnerländer:

Bulgarien, Estland, Finland, Litauen, Rumänien, Schweiz, Slovakien, Slovenien , Ukraina och Österrike.

Erfarenheter av det svenska deltagandet

Övningen genomfördes som en stabsövning (CPX/CJTF Exercise). Syftet var att öva ett Combined Joint Task Force Head Quarter (CJTF HQ) som i huvudsak bestod av officerare från Nato-länder men där även PfP-länder inbjudits delta. Natos mål är också att öka interoperabiliteten med partnerländer under utvecklingen av CJTF-konceptet i syfte att erhålla ett gemensamt synsätt och ökad förståelse för problemställningar i samband med fredsfrämjande operationer.

Övningsscenariot bestod av en konflikt mellan två fiktiva länder, OPAL och CORAL, där Nato under FN-mandat, kapitel 7, ledde en CJTF-styrka som skulle genomföra en fredsfrämjande insats (Peace Support Operation, PSO) syftande till att avbryta konflikten. Kartunderlag utgjordes av ön Madagaskar som fiktivt sammanlänkats med det afrikanska fastlandet i höjd med Afrikas horn.

Många nationer noterade med viss förvåning och även tacksamhet det stora och kompetenta deltagandet från Sverige. Skall Sverige i framtiden vara med måste vi ännu hårdare driva utbildning i CJTF-konceptet och GOP (Nato Guidelines for Operational Planning).

De flesta har fått erfarenheter med sig för vidare arbete. De som ingår i ILF-styrkan har fått ytterligare utbildning inför en eventuell insats. Personal ingående i ILF-styrkan bör obligatoriskt delta i övningar av denna typ i framtiden.

En fråga som dessutom brådskar är avsaknaden av avtal mellan arbetsgivare-arbetstagare. Skall vi få personal inför kommande övningar måste avtalsfrågan redas ut.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Erfarenheterna kommer dels att utnyttjas i samband med planeringen av, och för deltagande i kommande övningar av liknande typ.

Deltagande i "I andan av"-PFF-övning VIKING 01

Det svenska deltagandets utformning

Som värd för övningen har följande större aktiviteter genomförts:

- IPC november 2000
- MPC mars 2001
- FPC maj 2001
- CAX 3-14 december 2001

Sverige har tillsammans med USA, i enlighet med avtal från 1998 med USA avseende PfP Simulation Network, arrangerat och varit värd för övning VIKING 01. Det är en CPX/CAX (Command

Post Exercise/Computer Assisted Exercise), d.v.s. en distribuerad datorstödd stabstjänstövning på brigadstabsnivå. Övningen genomfördes 3-14 december 2001.

Övriga staters deltagande

Följande partnerländer deltog med officerare:

Azerbajdjan, Bulgarien, Estland, Finland, Irland, Lettland, Litauen, Ryssland, Schweiz och Slovakien.

Följande Natoländer deltog med officerare:

Kanada, Nederländerna, Norge, Polen, Tyskland och USA.

Följande icke-militära svenska och internationella organisationer deltog i övningen:

Amnesty International, Internationella Röda Korset (ICRC), Kristna Fredsrörelsen, OSSE, Polisen, Styrelsen för Psykologiskt försvar (SPF), Svenska Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och UNHCR.

Sammanlagt deltog ca 450 personer från 17 länder i övningen.

Erfarenheter av det svenska deltagandet och genomförandet

Slutliga erfarenheter har med hänsyn till sent genomförande ännu inte utarbetats.

De preliminära erfarenheterna är att övningen har varit mycket lyckad. Den avancerade tekniska uppbyggnaden med ett distribuerat datorsimulerat spelunderlag och internt samband inom brigaden via öppna kommersiella nätverk (Internet), har visat sig fungera mycket väl och är definitivt en metod värd att fortsätta med och även utveckla vidare. Övningsledning, den övade multinationella brigadstaben samt tre underställda bataljons- och kompanistaber var grupperade på SWEDINT. Ytterligare övade underställda staber, s.k. "remote sites", var grupperade i Finland, Estland, Schweiz samt Bulgarien.

En omfattande utvärdering pågår för närvarande och den slutliga erfarenhetsrapporten väntas bli klar först under mars 2002.

Hur dessa erfarenheter avses tas tillvara

Erfarenheterna från denna övning kommer att ligga till grund för planeringen av VIKING 03 och att vidareutveckla metodiken med distribuerad datorstödd simulering.

Deltagande i övriga aktiviteter som med hänsyn till sent genomförande under 2001 ännu inte bearbetats

Nedan förtecknade aktiviteter utgör ”sk byggklossar” inför Nato-övning Strong Resolve 02 och kommer att redovisas i samband med den övningen.

Baltic Confidence 01 CPX 12-23 november i Polen.

Strong Trainer II CPX 26-29 november i Danmark.

10.2 Övrigt svenskt deltagande

Inför följande Pff-/i andan av Pffövningar har Försvarsmakten medverkat vid planeringskonferenser och i de fall vidare deltagande utgått beror det främst på den ekonomiska situationen:

Cooperative Partner 01	PFF-övning	Vidare deltagandet ströks med hänvisning till ekonomin
-------------------------------	------------	--

Cooperative Support 01
MPC 17-18 maj
FPC 19-20 juli
CPX 17-23 oktober i Bulgarien

PFF-övning
en deltagare ur OPL

Vidare deltagande utgick med hänsyn
till ekonomin

Cooperative Lantern 02
CPX 15-26 april 2002

PFF-övning

Strong Resolve 02
MPC 29 januari-2 februari 2001
FPC 5-9 november 2001
LIVEX 1-15 mars 2002 i Polen/Östersjön

Nato-övning anmäld i Partnership Work Programme

Joint Spirit 01
FPC 10-16 juni
CPX/CAX 10-24 september USA

Nato-övning som förberedelse inför Strong Resolve 02

Inställd med anledning av terror-
attacken 09-11 mot USA.

12 Utvärdering av erfarenheter från IPP

12.1 Redovisning

Utvärderingen är kopplad till de partnerskapsmål som regeringen beslutat anta inom ramen för planerings- och översynsprocessen (PARP).

Övergripande erfarenheter

Inom samtliga samarbetsområden där deltagande i aktiviteter planerades och genomfördes har utbytet varit gott och positivt påverkat Försvarsmaktens utveckling mot ökad internationell förmåga. I de flesta fall får detta effekt i samband med utveckling och produktion av nya förband, men i vissa fall kan erfarenheterna implementeras direkt i befintliga förband. Prioritering har genomförts till förmån för i första hand de förband som är anmälda i, eller avses anmälas i PARP processen och/eller EU styrkeregister.

Förfarandet med att svenska Partnership Goals är "classified" i Nato-terminologi och "hemlig" i Sverige, försvårar till del arbetet i många arbetsgrupper. Detta eftersom grupperna arbetar i plenum där även andra Partner nationer är närvarande och detaljfrågor i de svenska PG kan därför inte alltid dryftas på det sätt som vore optimalt.

Övergripande kommentar

Ambitionsnivån inför 2001, syftande till att utveckla vår internationella förmåga, bedöms ha legat rätt. Ambitionen kunde dock inte innehållas, dels genom att ett antal aktiviteter kom att ställas in under året, bland annat som en följd av omprioriteringar inom NATO som en följd av terrorangreppet på World Trade Center, men främst på grund av de ekonomiska reduceringar som Försvarsmakten tvingades genomföra under budgetåret. Deltagande med förband i övningar har, när så kunnat ske, prioriterats före deltagande i arbetsgrupper, eftersom övningarna ger praktiska erfarenheter som bedöms både kunna implementeras på kort sikt och kan ligga till grund för framtida utveckling.

Det uteblivna deltagandet i aktiviteter kan komma att fördröja Försvarsmaktens utveckling av sin internationella förmåga. Inom vissa samarbetsområden har reduceringarna varit mycket stora, men detta kompenseras till del av att de praktiska erfarenheter från övningar, berörande samma områden, direkt eller indirekt, är generellt goda. Försvarsmakten deltar också, inom erhållna politiska ramar i andra aktiviteter, bilaterala och multilaterala, utanför IPP som gynnar utvecklingen av Försvarsmaktens internationella förmåga.

Detaljredovisning

ADF	Air Defence related matters
PARP MÅL: PL 1410, PA 0001, PA 0583, PA 1100, PA 1459, PA 3021, PA 3114, PA 4152, PA 4167, PA 4241, PA 4264, PA 4274	
<p>Försvarsmakten har under 2001 deltagit med en stabsofficer vid seminarium "AAR (Air to Air Refuelling) meeting". Vid deltagandet var den övergripande målsättningen att inhämta information och kunskap relevanta för Försvarsmaktens deltagande i en Peace Support Operation (PSO). Särskild uppmärksamhet har ägnats åt underlag som leder mot de interoperabilitetsmål som Sverige antagit för de förband och den personal som är anmälda till främst PARP och EU militära styrkeregister.</p> <p>Deltagandet har varit givande och gett stort utbyte för den fortsatta utvecklingen av svenska flygheter angående möjligheten till lufttankning vid kommande fredsfrämjande insatser.</p> <p>Övrigt deltagande kom ej att genomföras, till del på grund av att NATO ställde in aktiviteter, men främst på grund av reduceringar till följd av Försvarsmaktens ekonomi.</p>	

ASM	Airspace Management/Control
PARP MÅL: PA 0001, PA 0583, PA 1100, PA 1459, PA 3021, PA 4167, PA 4264	
<p>Deltagande i båda de planerade aktiviteterna ställdes in av ekonomiska skäl. Detta får till följd förseningar avseende utvecklingen av flygförbandens förmåga att uppträda i ett av NATO koordinerat luftrum i samband med en fredfrämjande insats. Bortfallet kompenseras till del av att det praktiska utbytet från de övningar där flygförband deltagit varit gott.</p>	

C3	Consultation, Command and Control, including Communications and Information Systems, Navigation and Identification
PARP MÅL: PG 2701, PG 2781, PG 2790, PG 2865, PG 2866, PG 4050, PG 4051, PL 2801, PM 2842, PA 1459	
<p>Huvuddelen av deltagandet i planerade aktiviteter kom att inställas, främst av ekonomiska skäl, men även då ett antal kom att ställas in av NATO. FM deltog i tre stycken Interoperability and Policy Workshop inför övningen Combined Endeavour. Vidare har deltagande skett i samverkansmöte avseende taktisk kommunikation. Deltagande har också förevarit i två frekvensplaneringsmöten, som inte bara kan kopplas till vårt Pff deltagande, men även för nationella behov. Inför övningen STRONG RESOLVE har deltagande skett i utbildning i transportledningssystemet ADAMS. Slutligen har också deltagande skett i NORDCAPS sambands- och ledningsutbildning.</p> <p>Erfarenheterna är goda och kommer att implementeras successivt. Samtidigt är detta ett av områdena där mycket återstår innan full interoperabilitet kan sägas uppnådd. De största problemen gäller främst att NATO måste delge partners de system för signalskyddad trafik, data och tal som avses brukas vid framtida CRO. NATO har ännu ej kunnat komma till beslut i detta avseende, trots att det är ett sedan länge känt problem.</p>	

CEP	Civil Emergency Planning
PARP MÅL: Ingen direkt koppling emot något PG.	
Deltagande har skett i en av NATOs kurser, NATO Civil Emergency Planning & Civil Military Co-operation, i syfte att stödja kunskapsuppbyggandet vid Operativa Insatsledningen. Inhämtade kunskaper implementeras, bland annat i framtagandet av Handbok CIMIC. Övrigt planerat deltagande kom att utgå på grund av ekonomiska skäl.	
CRM	Crisis Management
PARP MÅL: Samtliga PG har en koppling emot detta samarbetsområde, då Crisis Management är grundvalen för FM deltagande i fredsfrämjande operationer.	
Vissa planerade aktiviteter kom att ställas in som en följd av NATOs beredskapshöjningar efter 11 September. Deltagande i övriga ställdes in av ekonomiska skäl. Alltså kom Försvarmakten inte att delta i någon aktivitet inom samarbetsområdet CRM.	
DCF	Democratic Control of Forces and Defence Structures
PARP MÅL: -	
Försvarmakten varken planerade för eller deltog i några Pfp/"In the Spirit of Pfp" aktiviteter inom ramen för detta samarbetsområde under 2001.	
DPB	Defence Planning, Budgeting and Resource Management
PARP MÅL: -	
Försvarmakten varken planerade för eller deltog i några Pfp/"In the Spirit of Pfp" aktiviteter inom ramen för detta samarbetsområde under 2001.	
DPM	Planning, Organisation and Management of National Defence Procurement Programmes and International Cooperation
PARP MÅL: -	
Försvarmakten varken planerade för eller deltog i några Pfp/"In the Spirit of Pfp" aktiviteter inom ramen för detta samarbetsområde under 2001.	
DPS	Defence Policy and Strategy
PARP MÅL: Ingen direkt koppling emot något PG	
Deltagande skedde inte i någon av de planerade aktiviteterna. Detta dels av ekonomiska skäl, dels med anledning av att NATO inte kom att genomföra aktiviteten, men också, i ett fall, då, när detaljerad inbjudan erhöles, innehållet visade sig vara mindre intressant.	
DRT	Planning, Organization and Management of National Defence Research and Technology
PARP MÅL: Ingen direkt koppling emot något PG.	

Deltagande skedde inte i någon av de planerade aktiviteterna.

GEO	Military Geography
PARP MÅL:	
Deltagande genomfördes i NATO/PfP Mapping, Charting & Geodetic (MC&G) Workshop samt i NATO/PfP Geographic Conference. För ett antal av de övriga aktiviteterna erhöles ingen inbjudan, varför det kan antas att de ej genomfördes. Elev sändes ej till Military Geography Officers Course under 2001, av ekonomiska skäl.	
Erhållna erfarenheter från de aktiviteter där deltagande skedde implementeras successivt i arbetet med geografiska underlag och hjälpmedel för Försvarsmaktens behov.	

HMA	Global Humanitarian Mine Action
PARP MÅL: PL 0001, PL 0047, PL 0550, PL 1036,	
De två aktiviteter där deltagande planerades kom att utgå av ekonomiska skäl. Deltagande i motsvarande typer av aktiviteter, men utanför IPP prioriterades, då Sverige har förpliktande åtagande i dessa (WEUDAM etc.).	

LNG	Language Training
PARP MÅL: PG 0355	
Ett antal av planerade aktiviteter genomfördes under året, främst inom området terminologi. Den generella språkutbildningen, främst engelska, genomförs i andra former utanför IPPn, dels genom speciella kurser i Sverige, dels i ordinarie utbildningar vid Militär- och Försvarshögskolan, men även som intensivkurser i Storbritannien. De speciella kurserna framgår av en annan redovisning i denna bilaga.	

LOG	Consumers Logistics
PARP MÅL: PG 4000, PG 4001, PG 4002, PG 4050, PG 4250, PG 4251, PL 0047, , PL 1033, PL 4252, PM 4021, PM 4173, PM 4271, PM 4273, PA 4152, PA 4167, PA 4264, PA 4274	
<p>I NATO Logistic Course deltog en svensk officer.</p> <p>Deltagande genomfördes i ACLANT ADAMS (Allied Deployment And Movement System) training. Deltagandet var en direkt förutsättning och förberedelse för svenskt deltagande i övningen Strong Resolve.</p> <p>Försvarsmakten deltog i SHAPE Multinational Joint Logistics Centre Course som för första gången var öppen för Partnernationer.</p> <p>Deltagande har även genomförts i Senior NATO Logisticians Conference. (SNLC), som genomförs två gånger per år. SNLC är det högsta logistikorganet inom Euro-Atlantiska Partnerskapsrådet (EAPR).</p> <p>Försvarsmakten har även deltagit i NATO Logistic Staff Meeting (LSM) två gånger under 2001 samt två gånger i Nato Pipeline Committee (NPC).</p> <p>Vidare har deltagande skett i NATO Movement and Transportation Advisory Group (MAG) liksom också i NATO/PFP Standing Group Partner Logistics Experts (SGPLE).</p> <p>Vid SG PLE andra möte i maj 2000 beslutades att bilda en Ad Hoc Working Group on Generic Memorandum of Understanding (SG PLE AHWG MOU). Målet med AHWG MOU var att som "logistics pre-arrangement" ta fram ett generellt format för ett MOU för MILUs att ingå som en bilaga till Allied Joint Publication 4.9 Modes of Multinational Logistic Support Service, vilken är under framtagning av Bi-SCs Doctrine Committee (DC). Sverige ombads och påtog sig ordförandeskapet i denna AHWG MOU.</p> <p>Slutligen deltog Försvarsmakten även Host Nation Support Workshop. Även inom detta samarbetsområde kom ett antal aktiviteter att ställas in av ekonomiska skäl.</p> <p>Syftet med deltagandet inom området LOG var att fördjupa svensk kompetens inom området, för att bygga upp en förmåga att ytterligare kunna stödja svenska insatser i samband med eventuellt kommande framtida fredsfrämjande operationer.</p>	

MED	Medical Services
PARP MÅL: PL 4244, PA 4241	
De aktiviteter där deltagande planerades kom att utgå av ekonomiska skäl.	

MET	Meteorological Support for NATO/Partner Forces
PARP MÅL: PG 4424, PG 4490, PL 0001, PL 0041, PL 0046, PM 0001, PM 0002, PM 0041, PA 001, PA 0583, PA 1100, PA 4167, PA 4264	
<p>Försvarsmakten har deltagit i ACE2954, IMS/OPS2683 och IMS/OPS2690, alltså enligt plan i insänt underlag till IPP. Föregående är möten där vädertjänst inom NATO/PF diskuteras gällande bl a samordning, utbyte av information, standarder mm främst i samband med gemensamma operationer.</p> <p>Det sker även ett kunskapsutbyte som kan vara till nytta även i den dagliga tjänsten och där Försvarsmakten ligger långt framme och kan ge väsentligt bidrag t ex har en svensk studie att prognostisera isbildning på flygplan rönt stort intresse.</p> <p>Inom området internationella insatser kommer Försvarsmakten vädertjänst att få möjlighet att verka effektivare genom att vi får tillgång till NAMIS (NATO Meteorological Information System). En ”NAMIS User Group” har bildats där Sverige bör söka medlemskap för att få uppdaterad information och del av andras systemerfarenheter.</p> <p>Försvarsmakten har också fått tillgång till de gränsvärden NATO tillämpar för att bedöma väderfaktorns inverkan på militära operationer och dessa gränser är under bearbetning inom OPIL.</p> <p>På grund av den rådande ekonomin har deltagandet i rubricerade möten begränsats till en deltagare per möte mot planerat två.</p>	

MIF	Military Infrastructure
PARP MÅL: -	
Försvarsmakten varken planerade för eller deltog i några Pfp/”In the Spirit of Pfp” aktiviteter inom ramen för detta samarbetsområde under 2001.	

NBC	Political and Defence Efforts against NBC Profilerations
PARP MÅL: PG 4424, PG 4490	
Deltagande ströks av främst ekonomiska skäl.	

PKG	Conceptual, Planning and Operational Aspects of Peacekeeping
PARP MÅL: Samtliga PG har koppling emot detta samarbetsområde.	
Deltagande skedde i ett antal aktiviteter under 2001, då främst de med koppling emot samarbetet i NORDCAPS. Erfarenheterna är genomgående goda och dessa implementeras successivt i arbetet med att internationalisera befintliga förband samt i arbetet med förbandsutveckling och –framtagning.	

SLW	Small Arms and Light Weapons
PARP MÅL: -	
Försvarsmakten varken planerade för eller deltog i några Pfp/"In the Spirit of Pfp" aktiviteter inom ramen för detta samarbetsområde under 2001.	

STD	Operational Material and Administrative Aspects of Standardisation
PARP MÅL: Samtliga PGs har koppling emot detta samarbetsområde.	
<p>Deltagande i ett antal möten och arbetsgrupper kom att utgå, dels på grund av att NATO ställde in dem dels på grund av Försvarsmaktens ekonomiska situation. Detta påverkar inte vår utveckling på kort sikt, med kan komma att få konsekvenser på sikt, främst i form av fördröjningar i strävan mot interoperabilitetsmålen.</p> <p>Försvarsmakten har under 2001 deltagit med stabsofficerare vid arbetsgrupper/seminarium:</p> <ul style="list-style-type: none"> ARWG (Air Reconnaissance Working group) NAFAG (NATO Air Force Armaments Group) Air Group II on Air Weapons CNAD NAAG (NATO Armament Group) LG3, berörande personliga vapen CNAD NAAG LG4, berörande artilleri system. MTWG (Maritime Tactical Working Group), berörande marina systems nyttjande, reglementen mm. UDWG (Underwater Diving Working Group) avseende dyktjänst. HOSTAC (Helicopter Operations from Ships Other Than Aircraft Carriers Working Group) NSWG (NATO Shipping Working Group) SMERWG (Submarine Escape and Rescue Working Group) RASWG (Replenishing At Sea Working Group) MLWG (Maritime Logistics Working Group) M&TG (Movement & Transport Working Group) <p>Vid ovan angivna deltagande har den övergripande målsättningen att inhämta information och kunskap relevanta för Försvarsmaktens deltagande i en Peace Support Operation (PSO). Särskild uppmärksamhet har ägnats åt underlag som leder mot de interoperabilitetsmål som Sverige antagit för de förband och den personal som är anmälda till främst PARP och EU militära styrkeregister.</p> <p>Ett särskilt problem i arbetet i de flesta arbetsgrupper är att de förs i former där alla Partners är välkomna. Samtidigt är de svenska Partnership Goals "classified" i NATO terminologi och "Hemlig" i svensk terminologi. Detta skapar svårigheter när konkretisering av vissa detaljer skall ske i arbetet.</p> <p>Deltagandet har generellt varit givande och gett stort utbyte i form av underlag för arbetet med att utveckla Försvarsmaktens interoperabilitet inför fredsfrämjande insatser. Handlingsregler för att ansluta till rent tekniska standarder bör framtas.</p>	

TEX	Military Exercises and Related Training Activities
------------	---

**PARP MÅL: PG 0355, 2701, 2702, 2781, 2866, 3783, 400, 4001, 4002,
PL 0001, 0041, 0046, 0047, 0316, 0318, PL 0956, 2721, 3780, 4211, 4212, 4244
PM 0001, 0002, 0041, 2404, 2842, 4021, 4173, 4271
PA 0001, 0583, 1100, 3114, 4167, 4241**

Försvarsmakten har under år 2001 deltagit med förband och/eller materiel i följande PFF/"In the Spirit of PFP"-övningar:

COOPERATIVE BALTIC EYE 01,
COOPERATIVE KEY 01.

Försvarsmakten har också deltagit med stabsofficerare i följande PFF/"In the Spirit of PFP"-övningar/seminarier:

COOPERATIVE LANTERN 01
COOPERATIVE OSPREY 01,
COOPERATIVE POSEIDON 01,
COOPERATIVE SUPPORT 01,
COOPERATIVE TIDE 01.
ALLIED EFFORT 01
OPEN ROAD 01

Deltagande med stabsofficerare har också skett i följande "byggklossar" inför övningen STRONG RESOLVE 02: BALTIC CONFIDENCE 01 och STRONG TRAINER II.

Vid samtliga övningar har den övergripande målsättningen varit att öva moment relevanta för Försvarsmaktens deltagande i en Peace Support Operation (PSO). Särskild uppmärksamhet har ägnats åt övningsmoment som leder mot de interoperabilitetsmål som Sverige antagit för de förband och den personal som är anmälda till främst PARP och EU militära styrkeregister.

Övningarna har generellt varit givande och givit stort övningsutbyte. Svenskt deltagande och därmed ökat inflytande under åren har medfört att övningarnas kvalitet har höjts och att övningarna har anpassats till att bättre passa Försvarsmaktens behov.

Försvarsmakten deltog inte i ett antal övningar/aktiviteter som från början var inplanerade i IPP för 2001. Detta dels av ekonomiska skäl, dels då NATO kom att ställa in övningen/aktiviteten. För en mer detaljerad redovisning av övningar, hänvisas till redovisningsuppgift 43.

TRD	Military Education, Training and Doctrine
PARP MÅL: Samtliga PG har koppling emot detta samarbetsområde.	
<p>Många aktiviteter kom att utgå ur planen av ekonomiska skäl. Deltagande skedde främst i aktiviteter berörande NATOs Operativa Planerings metodik (OPP), NATOs övningsplaneringsprocess, NATO logistik samt för Combined Joint Task Force konceptet. Deltagande har också genomförts inom NATO Training Group och dess undergrupper. Försvarsmakten var också representerade i ett antal aktiviteter med koppling emot övningen Allied Effort 01.</p> <p>Huvuddelen av erfarenheterna från genomförda aktiviteter inom detta område skapade kompetens hos enskilda individer. Vissa aktiviteter var dock av mera konceptuell karaktär och gynnar Försvarsmakten som helhet.</p>	